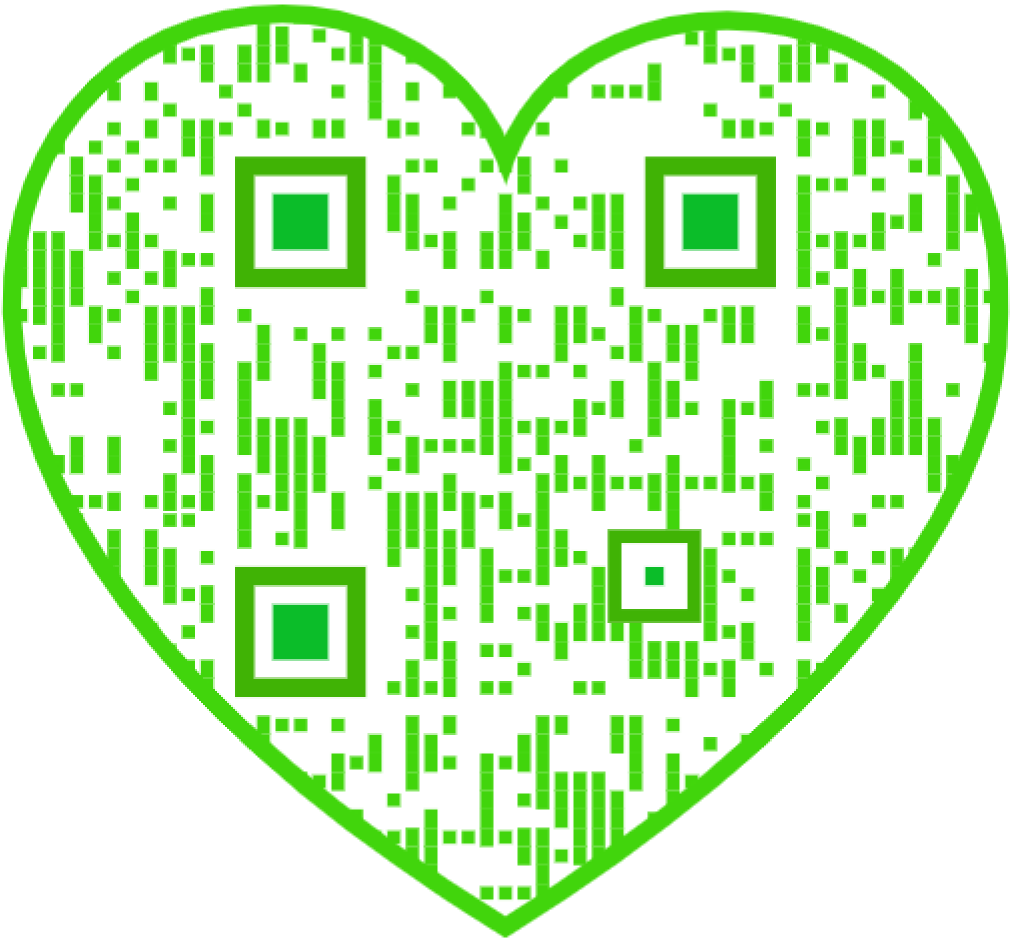

IC-0
groe

DE WRAAK VAN DEN TOEAREG

VOOR JONGEREN EN OUDEREN

DOOR

J. J. GROENEWEG

SCHRIJVER VAN ONDER HET ZUIDERKRUIS, WAAR DE DOORNBOOMEN FLUISTEREN, DE GELUKKIGE EILANDEN, MANITOU, HET GEHEIM VAN IBRAHIM BEN MOUNA

BAND- EN OMSLAGTEEKENING, KAARTJE EN PLATEN VAN
ANTON PIECK

DEN HAAG — G. B. VAN GOOR ZONEN'S U. M. N.V.

p 852 519 494
B 1000 808 931 5
Informatiecentrum Jeugdlectuur

INHOUD.

Blads.

EERSTE HOOFDSTUK.
Een koude nacht, waar een brandend heete dag op volgt. „Duizend dooden zult gij sterven, Immager!" 9

TWEEDE HOOFDSTUK.
Fraser Mac Donald en Govert Staalberg. Waaruit blijkt, dat de secretaris van den Resident een ouwe theetante is 22

DERDE HOOFDSTUK.
De ziel van den regenmaker huist in de groote, gestreepte hyena . . . .
Eén moment vestigt hij de blauwe oogen op zijn redders en zakt dan weer in 34

VIERDE HOOFDSTUK.
De Leeuw is een vriend van de Toela's. De Kannibalen hebben een tweede les noodig 55

VIJFDE HOOFDSTUK.
Overgelukkig vertrekt Fraser naar Kano. De kameel vergeeft en vergeet niet. Zara, de snelvoetige 76

ZESDE HOOFDSTUK.
In Kano snijdt het mes aan drie kanten. Slechts *f* 20.000.— per jaar. Doe het, heer, en ik zal u dankbaar wezen 92

ZEVENDE HOOFDSTUK.
„Geloof mij, Leeuw, haar verblijfplaats is mij onbekend" . . . .
„Als u dien steenen ring boven uw linkerelleboog verwijdert, zal niemand u herkennen" 102

ACHTSTE HOOFDSTUK.
„Wij allen hebben de bescherming van den Allerbarmhartigsten noodig." Mirout heeft maar één gebrek, hij is jong. Opmerkzaam luistert Ali toe . 118

NEGENDE HOOFDSTUK.
Ali schiet in den lach en geeft Racca een vertrouwelijken klap op den schouder. Elja ben Elja, de priester van den tempel van Omar 131

TIENDE HOOFDSTUK. Bladz.
Frankrijk zal Ben Hoedi nooit straffen! Vanavond, door hetzelfde venster. Allah, Allah, wees gedankt! 145

ELFDE HOOFDSTUK.
Een scherpe, hooge kreet doet hen plotseling verstijven. Met haar schelmsche oogen kijkt ze hem vroolijk lachend aan. De jonge Immager? . . . 171

TWAALFDE HOOFDSTUK.
De Areggang vergeet niet en vergeeft niet, hoe zou ik het dan kunnen? Meraou sin agim, keradh timidhi, okkoz meraou semmous. Half Christen, half Moslem, heer! Ze is je zuster, Govert. Voor het water mag ik geen geld rekenen 186

DERTIENDE HOOFDSTUK.
Eén van hen kapt den vertrekkenden officier met één slag het hoofd af. Ik schat hun aantal op vijftig duizend 201

VEERTIENDE HOOFDSTUK.
De Senoessi-Toeareg opstand. Mogen hun beenderen nimmer begraven worden! Allah ya ba ku lafiya! 208

VIJFTIENDE HOOFDSTUK.
Er bestaat geen andere wet in de westelijke Sahara dan de Fransche! Dat zal je later wel zien. „Govert! de groote moskee van Agades!" . . . 222

ZESTIENDE HOOFDSTUK.
„Ik zelf wensch Ben Hoedi te straffen, heer." Een brief van Sidi Mokhammed. De overwinnaar is een meisje. Honderd ellendige levens mag je leven!" 236

BESLUIT.

PERSONEN.

ANNOER	Edelman van Tintagodha.
BEN HOEDI	Een Arabier.
KAWA	Zijn handlangers.
RACCA	Zijn handlangers.
FRASER MAC DONALD.	Assistent-Resident van Kano.
GOVERT STAALBERG .	Handelsbediende.
TEHIT	Dochter van Annoer.
BELIL	Bediende van Annoer.
ELJA BEN ELJA	Priester van de Moskee van Omar.
KIRA	Een Nigerische tolk.
ALI	Arabische spion.
KOLONEL LE ROUX . .	Gouverneur van Agades.

Toearegs, Arabieren, andere bewoners van de Sahara, Fransche soldaten.

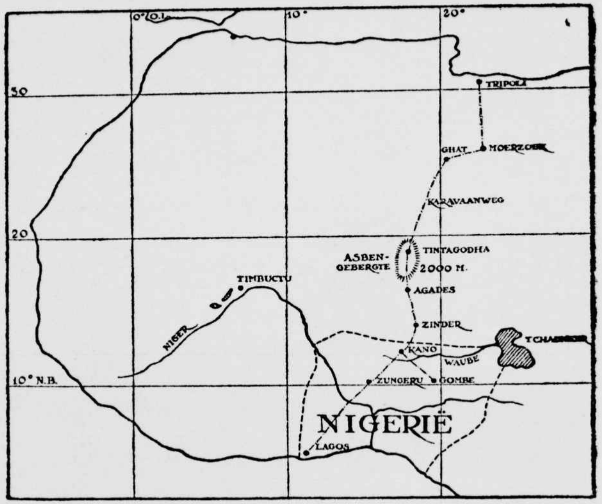

1

**EEN KOUDE NACHT, WAAR EEN BRANDEND HEETE DAG OP VOLGT.
„DUIZEND DOODEN ZULT GIJ STERVEN, IMMAGER!"**

Koude windvlagen, die van uit omhoog langs de hellingen der heuvels schieten, slaan de hoog opwakkerende vlammen van een houtvuur telkens laag, maar als de wind even ophoudt, vinden ze opnieuw kracht om naar boven op te laaien, en wapperend vaart de kracht der vernieling door de vurige tongen, die een rossen gloed werpen op een viertal mannen, dat somber en zwijgend zich koestert in de warmte.

Boven de wuivende kronen der palmen, waartusschen deze mannen hun kamp hebben opgeslagen, glanst de tropische nachthemel van Nigerië in stille pracht.

Moe van haar werk hangt de halve maan lusteloos en omgekeerd boven den verren horizon, mistig rood en zwijgend geheimzinnig. Haar licht, gevoegd bij dat van de wonderen des hemels, is nog sterk genoeg om van de omgeving iets meer te laten zien dan dat kleine stukje, dat door de laaiende vlammen om beurten zichtbaar wordt.

De kampplaats ligt hoog op de rotsachtige terrashelling en is rondom ruig begroeid.

Voorbij de palmengroep teekenen doornstruiken zich inktzwart af tegen den nachtelijken hemel, maar ze laten een breede opening gapen, waar overheen, in de laagte, ver weg, een slingerend karavaanpad in het zwakke maanlicht ligt te droomen.

Het is het eeuwenoude, twee honderd K.M. lange karavaanpad van de duizendjarige stad Kano naar Gombe in het oosten.

De met grondnoten bebouwde velden ter weerszijden sluimeren in het onzekere licht, en ver weg ademt het heuvelland van Yakoba.

De kampplaats ligt ver van het nu verlaten pad en hoog er boven.

Af en toe verbreekt de diepe zucht van een slapend paard, aan één der palmstammen gebonden, de stilte en eenzaamheid.

In het schemerlicht, tusschen stammen en wuivende palmenkruinen, ontwaart het oog een rijzige gestalte, die tegen één der stammen staat gedrukt.

Armen en voeten zijn aan den stam gebonden.

Ware het niet dat deze gestalte de zes voet in lengte nabijkomt, men zou haar voor een vrouw aanzien, want een lang, wit gewaad plooit over de schouders tot de voeten. Het hoofd is omwonden met een soort

tulband en het aangezicht verborgen achter een tot op de borst afhangenden sluier. Door een gleuf hierin is het mogelijk de oogen van het slachtoffer te zien.

Slachtoffer?

De sombere blikken, die de zwijgende mannen van tijd tot tijd in de richting van den gevangene werpen, en het feit, dat deze man — want het is een man — aan den stam is vastgebonden, laten geen twijfel over of de ongelukkige is een slachtoffer.

Die sombere blikken, uit die donkere oogen, voorspellen niet veel goeds.

Een der mannen staat op en begint de morgenthee te bereiden.

Thee is de geliefkoosde drank van de Nigeriërs en van de Toearegs, de bewoners van de zuidelijke Sahara. Maar niet de thee, zooals wij die drinken, — veel zoeter en gemengd met droppels kruizemuntolie.

Langzaam slurpen de rond het vuur gehurkte mannen met zichtbaar welgevallen de welkome verkwikking op, die nieuwe lenigheid aan hun gebogen leden schijnt te schenken, want zij rijzen overeind en beginnen met hun voeten te trappelen.

In het oosten begint het te dagen.

Boven de schemerende, donkerblauwe heuvelen van de Yakoba-keten is de lucht lichtrood geworden en de vaalblauwe nachtlucht overgegaan in een doorzichtig, dun blauw, waarin de sterren verglansen.

In die lichtroode lucht drijft, evenwijdig met de bergketen, een wereld van levende vormen, van telkens veranderende wolken. Nu zijn het Arabieren, die een geschoten bergschaap slachten; in vollen draf snelt ginds een kameel langs een leger slapende leeuwen.

Rooder wordt de lucht en fantastischer de wolken-

gestalten, die zich breed en luchtiger uitzetten. De jagende kameel is een geweldige kolossus geworden met onevenmatige lichaamsdeelen, en de troep leeuwen schuift uiteen.

Over de lage velden en het karavaanpad zinkt een witte nevel, waarboven boomenkruinen en heestertoppen steken, als huizendaken boven een verdronken land.

De oosterhemel druipt van bloed en de heuvels pronken onder een laag schitterend stofgoud, die wolken goudstof de lucht inzendt tot zij aan de randen van de morgenwolken blijven kleven.

Plotseling schiet een reusachtige lichtpalm met fonkelende, gouden naaldepunten van achter de bergen omhoog, en gansch Nigerië baadt zich in het levende zonnelicht.

Weg is de vriezende koelte van den nacht! De windvlagen houden op te verkillen en overal draagt het morgenwindje warmte heen.

Als bij tooverslag strijkt de laaghangende nevel weg en sleept de vormenvaagheid van de halve duisternis met zich mede.

Scherp afgeteekend tegen den donkeren palmstam, valt nu de gevangene in het oog.

Aan zijn voeten ligt een kruiszwaard en een breede dolk.

Behooren deze wapenen aan den gevangene, dan is hij een Toeareg, een bewoner van de zuidelijke Sahara, want de hoofdletter T op het zwaard, die dezelfde letter is als bij ons de C, speelt een rol in het leven van den gesluierden zoon der woestijn.

Een zwaard en een dolk kenteekenen den Toeareg. Hij vecht met beide armen.

Met den rechter grijpt hij het zwaard, dat op den linkerschouder hangt; de linkerarm zoekt den dolk, die aan een ring om de pols bengelt, en met beide brengt hij doodelijke wonden toe.

En bovendien, welke andere zoon der woestijn sluiert zich? Van dat hij volwassen is tot aan zijn dood draagt de Toeareg zijn „tagilmoes”, den hem kenmerkenden sluier, waarom omliggende volkeren hem „Kel-Tagilmoes” noemen: „man van den sluier.”

Alleen zijn erfvijanden, de Arabieren, noemen hem „Toeareg”, een Arabisch woord vol verachting, want het beteekent: van God verlatene.”

Doch het scheldwoord heeft in de ooren van de andere volken niets beleedigends en dit weet de Kel-Tagilmoes en hij laat zich van hen den naam Toeareg welgevallen, — niet van den Arabier.

Niettegenstaande de vermoeienis van een nacht in banden en de geestelijke neerdrukking van het gevangen zijn, houdt de Toeareg het hoofd fier omhoog en staren zijn blauwe oogen rustig door de spleet in de tagilmoes.

Vóór hem, neergehurkt, bewerkt één der mannen met een kapmes een viertal stokken. Reeds zijn ze puntig afgehakt en nu hakt de man een inkeping in elken stok.

Twee der anderen delven kuilen in den halfverweerden rotsbodem.

Als de man van de stokken met zijn werk gereedgekomen is, stampen de andere twee de puntige houten pennen vast in de gegraven gaten. Hun werk gelijkt op de vier hoekpunten van een vierkant.

De vierde man, wiens sierlijke kleeding terstond opvalt, staat terzijde en streelt één der paarden over

hals en manen, terwijl hij met opmerkzaamheid zijn arbeidende gezellen gadeslaat.

Deze zijn met hun werk gereedgekomen en nu verlaat hij het paard en overtuigt zich, dat de stokken stevig in den bodem geworteld zijn.

Hij begeeft zich naar den gevangene en blijft vlak voor hem staan. Met één ruk trekt hij de tagilmoes af, waardoor het blankbruine gelaat geheel zichtbaar wordt.

Een edel, en welgevormd gelaat!

De rustige, blauwe oogen, de rechte neus met fijne vleugels en de dunne, vastopeengesloten lippen verraden den afstammeling van edele voorouders. Het hoofdhaar hangt in gevlochten tressen over schouders en borst; baard en snor, evenals de vlechten, zijn bruinzwart van kleur en welverzorgd.

De vrije Toeareg zal den man, die hem vijandig de tagilmoes afrukt, deze beleediging met geweld vergelden, doch de gevangene is weerloos. Hij klemt de lippen vaster op elkaar en kijkt onverschrokken zijn belager trotsch aan.

„Annoer van Tintagodha, het is de wil van Allah, dat ge heden sterven zult!" roept zijn vijand, en groot leedvermaak klinkt uit deze woorden.

„Allah's wil geschiede!" luidt het rustig en onderworpen terug.

„Niet één, maar duizend dooden zult ge sterven! Mijn vader en drie broers vielen door uw zwaard, thans is het mijn beurt. Oog om oog en tand om tand!"

Triomfantelijk bijtend komen de woorden uit den mond van den aanvoerder.

„Uw vader was een moordenaar! Uw broeders gemeene woestijnroovers! Het is mij een groote troost

hen verslagen te hebben, Ben Hoedi!" antwoordt Annoer trotsch.

Deze fierheid prikkelt Ben Hoedi tot woede.

Hij spuwt den weerlooze in het gelaat en rukt hem opperkleed en hoofddoek af.

„Hier Kawa! hier, Racca! Trekt den schurk de rijlaarzen af en bindt hem aan de stokken!" schreeuwt hij.

IJlings schieten twee Arabieren toe en ontwringen den lijder hardhandig de fraaie, rood-marokijnen rijlaarzen. Zij knoopen de lederen riemen, die Annoer's armen en beenen aan den boom binden, los en rukken hun slachtoffer in de vierkante ruimte tusschen de palen.

Ben Hoedi heeft het geladen geweer aan den schouder gelegd, gereed om bij de eerste poging tot ontvluchten, zijn slachtoffer het loopen onmogelijk te maken.

Met kracht slaan Kawa en Racca hun prooi tegen den grond en dreunend, als een vallende os, ploft Annoer neder.

Hij verzet zich niet. Hij is een fatalist. Als het de wil van Allah is, dat hij heden zal sterven, dan is het nutteloos zich te verzetten.

Geduldig laat hij handen en voeten aan de palen binden en ligt op den bodem gekruisigd.

Nu het opperkleed niet langer armen en beenen bedekt, nu is het eerst duidelijk te zien hoe welgeschapen deze edele Toeareg is.

De handen zijn teer gevormd als die eener vrouw, alleen, de vingers zijn nog dunner en loopen spits uit onder lange en smalle nagels. De voeten zijn bijzonder klein voor een man. Toch verraden de gezwollen spieren een meer dan gewone lichaamskracht. Boven

den linkerelleboog draagt hij een fijn gepolijsten, groensteenen ring.

Ben Hoedi laat het geweer zakken. Hij komt naast zijn gevallen vijand staan en ziet, evenals zijn handlangers, smalend op hem neder.

„Duizend dooden zult gij sterven, Immager! (edelman). De trekmieren van Nigerië zullen u spoedig ontdekken en met haar scherpe kaken zullen ze u langzaam het vleesch afvreten. Tot op uw gevloekt gebeente zullen ze u afknagen! Langzaam! langzaam! Gij zult het uur vervloeken, waarin gij mijn stam hebt aangevallen!

Annoer! Immager van Tintagodha, het is met uw macht gedaan! Mijn knecht Kawa zal uw vrouw uw zwaard en uw dolk overhandigen zonder uitleg te geven. De onzekerheid zal haar martelen! Uw dochter Tehit is in mijn macht. Haar zal ik schenken aan den ruwsten Irawellan, (slaaf) die haar zal slaan en geeselen van den morgen tot den avond! Bij uw leven waart ge een Toeareg, een afvallige, een van Allah verlatene, sterf nu en vaar ter helle!"

Met strakke oogen ligt Annoer gedurende deze vervloeking zijn doodsvijand aan te staren. Alleen waar Ben Hoedi zegt, dat hij zijn wraak zal uitstrekken over vrouw en kind vaart een rilling door het gekruisigde lichaam en doet hij een vruchtelooze poging zich los te rukken om zich op zijn vijand te werpen.

Tevergeefs! De houten pennen klemmen haar vracht vast aan de aarde!

Gelaten zakt het vermoeide lichaam weer tot rust.

„Als de mieren zich verzadigd zullen hebben aan uw vleesch, Immager van Tintagodha, zullen de hyena's komen, en de oude zullen uw beenderen in hun stinkende muilen vermorzelen; de jonge zullen de groeipijn hunner tanden stillen in het knagen aan het overschot!" gaat Ben Hoedi smalend voort.

Het is slechts één enkel woord, dat den gevangene ontsnapt, maar dat woord is de doodelijkste beleediging, die men een Arabier naar het hoofd kan slingeren.

„Akhankham!" sist uit den mond van den Immager.

Akhankham! vrouwenslaaf!

Een allervenijnigste haat vergiftigt Ben Hoedi's gelaat en onwillekeurig klemt hij zijn geweer in de beide armen, gereed om het boven het hoofd te heffen en zijn vijand er de hersenen mede te verpletteren.

De andere Arabieren kijken hun hoofdman aan.

Doch deze bedwingt zijn haat en schamper lachend schreeuwt hij Annoer toe:

„Toeareg! Toeareg!"

In dit woord legt hij zijn uiterste verachting.

Eén der Arabieren schopt den weerlooze in de ribben.

Annoer wendt het hoofd naar zijn vijanden en trotsch roept hij hen toe:

„Ikhankhamen!" (vrouwenslaven).

Al de verachting van den monogamist, van den man, die slechts één vrouw eert, klinkt in dit woord. Geen striemender en tot heftiger toorn opwekkende beleediging, dan zijn vijanden te wijzen op hun gebrek aan zelfbeheersching en op hun verwijfdheid, want de Arabier is een polygamist.

De beleediging wordt dan ook diep gevoeld. De drie dienaren grijpen gelijktijdig naar de gevesten hunner dolken en zouden zich op den Toeareg gestort hebben als Ben Hoedi hun niet een krachtig „halt!" had toegeroepen.

„Racca! Neem het zwaard en den dolk! En nu allen te paard!" kommandeert hij.

Vóór hij zich nog in het zadel slingert, schreeuwt hij zijn vijand sarcastisch venijnig toe:

„Allah ya ba ku lafiija!"

(God schenke u gezondheid!) De dagelijksche groet van den Arabier.

De vier vijanden galoppeeren de heuvelhelling af en spoeden zich naar den karavaanweg, daar omlaag, zonder hun vijand nog meer woorden waardig te keuren.

Verblindend wit klimt de zon omhoog en stort op heuvelhang en veld een oceaan van louter hitte.

Als een helsche martelgeest voelt de reiziger, ook al beschermen hem een kurken helm en kurken schouder- en rugbedekking, de stralende hitte op hoofd en schouders.

De lucht, die hij inademt, blakert als een ingezogen vuurvlam en verzengt de neusvleugels.

Zoekt hij een schuilplaats in de schaduw van palm of acacia, hij ziet den bodem beven; boom en huis, mensch en dier, rivier en karavaanpad trillen in de droge, uitmergelende hitte.

Daar richt zich een smal spiraaltje stofzand op en danst een paar meter over den weg. Plotseling is het echter verdwenen.

Maar daar verschijnt het weer, nu grooter en hooger, en stormt naar hem toe, danst om hem heen, zingt in zijn ooren.

Weder is het plotseling weg.

Achter hem begint het te gieren en te gonzen en te hagelen. Gonzend vangt de stofstorm hem in zijn midden, slingert fijn, scherp zand en kantige steentjes in

zijn hals, in zijn oogen, tegen zijn armen en beenen en belet hem de ademhaling.

Minuten lang staat hij stil, snakkend naar adem en telkens opgeschrikt door gevoelige, scherpe prikken van rondslingerende, hoekige projectielen, tot hij bemerkt, dat de kwelduivel hem losgelaten heeft.

De moed om te durven ademen keert weder. Hij opent de halfverblinde, ontstoken oogen en ziet de duivel de graslanden indansen.

De inboorling deelt hem naïef mede, dat het warm is en kruipt in zijn cylinder van gebakken klei. Hij komt niet te voorschijn, vóór de zon sterk gedaald is.

Het is 110° F. in de schaduw.

Na het vertrek van zijn vijanden doet Annoer vele, maar vergeefsche pogingen, om zich los te rukken. Wèl hebben de Arabieren hun werk degelijk verricht; al het rukken en scheuren doet geen der paaltjes verwrikken of verwegen en de Toeareg staakt verder alle pogingen en moet zich gelaten in zijn lot schikken.

Den ganschen, langen nacht heeft geen enkele teug water zijn droge lippen en brandende keel verfrischt en nu verhoogt de blakerende zonnegloed zijn ellendig lijden.

Onbarmhartig zweept de stofstorm scherpe mineralen tegen de bloote ledematen en bloeddroppels persen overal uit de gegeeselde huid.

Gelukkig waait bij één der eerste vlagen hem het afgerukte opperkleed over het hoofd en met de tanden klemt de ongelukkige dat kleed vast, instinctmatig het hoofd beschermend tegen klipgruis en zonnegloed.

Zoo ligt hij daar, uren en uren, half bewusteloos. Wordt hij tijdelijk bewust van zijn toestand, dan preve-

len de gebarsten lippen een gebed tot Allah om zijn lijden te verkorten.

Duizenden bij duizenden zwarte trekmieren wriemelen in krioelende legers voorwaarts.

Generaals marcheeren aan de spits en aan de flanken en regelen den opmarsch.

Zij trekken tegen den wind in, die den reuk van een menschelijk lichaam met zich draagt.

Zenuwachtig en van voortvarendheid driftig spoeden zij zich naar de plaats, waar hun een rijkelijke maaltijd wacht.

Maar orde en regel moet er, niettegenstaande hun haast, toch heerschen en daarvoor zorgen de officieren.

Van links en rechts, tusschen de losse rotsblokken door, dagen hulptroepen op, die zich bij de hoofdmacht voegen, en in regelmatige kohorten trekken de aanvallers op.

Hoe verder zij komen, hoe zwaarder is de lucht beladen met den reuk van de begeerde spijze en hoe gretiger wordt het begeeren om zich tot berstens toe te verzadigen, want hun vraatzucht kent geen grenzen.

Komt er een brok rots in het pad en is het onmogelijk den weg daaromheen te nemen, omdat het smalle pad alreeds volgepakt is met dorstende krijgers, dan gaat het er over heen. De een helpt den ander, maar eroverheen moeten zij komen en dat gebeurt ook. Dan gaat het met nieuwe kracht voorwaarts.

Koortsachtiger spannen de millioenen zich in, want het einde der reize ligt nabij.

Nog één steil pad op, en daar ligt het voorwerp van hun begeeren machteloos uitgestrekt.

De generaals zelfs verbreken nu de orde en zijn de

eersten, die zich op de gestolde bloeddroppels storten.

De regelmaat is nu verbroken. Dat dringt en struikelt om maar de eerste te wezen. Eén krijger tuimelt hals over kop over een anderen, maar richt zich op en wringt zich met geweld tusschen de massa door naar zijn prooi.

Annoer, de machtelooze, kreunt.

Met hun koppen boren de aanvallers zich in het vleesch van hun slachtoffer en zuigen zich zat aan het begeerde, roode vocht.

De spieren van den armen rampzalige rillen als die van een tot stilstand gekomen, op hol geslagen paard.

Maar dit schrikt de schrokkerige gulzigaards niet af. Door angst en pijn gedreven tot een bovenmenschelijke inspanning slaakt de ongelukkige een snerpenden gil, die weerkaatst langs de heuvelhellingen......

Dan wordt alles stil.

2

FRASER MAC DONALD EN GOVERT STAALBERG. WAARUIT BLIJKT, DAT DE SECRETARIS VAN DEN RESIDENT EEN OUWE THEETANTE IS.

„Hoe oud ben je?" is de korte vraag, die de Resident van Bautchi, één der grootste provincies van Nigerië, tot den jongen man richt, die daar in militaire houding vóór hem staat.

De Resident, Oliver Howard, is een man van middelbaren leeftijd, doch alreeds grijzend. Hij is een man, die om zijn doortastendheid bij allen, die Nigerië kennen, bekend is. Zijn bestuur heeft van Bautchi, dat zoo groot is als Nederland, een ordelijke maatschappij geschapen, terwijl deze centrale provincie eertijds woelig en onbetrouwbaar was.

Niettegenstaande hij dikwijls wel wat al te kort van stof is, houden zijn ondergeschikte ambtenaren van hem, omdat zij weten dat hij rechtvaardig is.

In de grijze, doordringende oogen tintelt een vonkje van voldoening nu hij den jongen, slanken kerel aankijkt, die, onberispelijk in het wit gekleed, daar, met den helm in de hand, voor hem staat.

„Drie en twintig, Resident!" is het militaire antwoord.

„Zoo, ...drie en twintig. Dan kom je eigenlijk pas kijken, Mac Donald. Op jouw leeftijd was ik nog jongste

klerk en jij bent al eerste klasse. Nigerië is een goed land voor jonge ambtenaren."

Mac Donald blijft rustig toeluisteren.

Hij begrijpt wel, dat hij voor iets anders geroepen is dan om te zeggen, hoe oud hij is.

„Weet je, Mac Donald, waar de Toela-stam woont?"

„In Tangale, Z.O. van Gombe, Resident!"

„Goed. En weet je ook, dat die Toela's gemeene menscheneters zijn?"

„Dat is mij bekend, Resident."

„Goed. Maar daar moet een einde aan komen. 't Is een schande! En dat in één van Z.M.'s Koloniën! Die Kannibalen moeten een strenge les hebben, met goedheid is bij hen niets te bereiken."

Hier houdt de Resident even op, alsof hij vindt, dat hij eigenlijk te veel zegt tegen een ondergeschikten ambtenaar.

Mac Donald verandert niet in het minst van houding.

„Hier op tafel, — de Resident grijpt naar een op de tafel liggend papier, — ligt het bericht, dat zij den boodschapper, gelukkig geen Engelschman, dien ik hun zond, vermoord, dat wil zeggen, opgepeuzeld hebben en zij weigeren beslist de hun opgelegde belasting te betalen. Op mijn rapport aan den Gouverneur-Generaal heb ik hedenmorgen antwoord gekregen. Zijn Excellentie beveelt mij één mijner goede ambtenaren, vergezeld van een compagnie Nigerische Jagers, te belasten met het innen van de belastingen en zoo noodig, die Toela's tot gehoorzaamheid te brengen. En ik heb besloten aan jou die opdracht te geven!"

„Aan mij, Resident?" klinkt de verschrikte vraag.

„Ja, aan jou, Mac Donald."

„De verantwoording is te groot, Resident!"

„Zoo, denk je dat! En ik denk, dat het heel goed is, dat jonge menschen vroeg leeren wat verantwoordelijkheid is. Jij gaat naar de Toela's!"

„Als u het beveelt, zal ik gaan, Resident."

„Breng je het er goed af, kerel, dan is je fortuin gemaakt. De Assistent-Resident van Kano krijgt over twee maanden zijn pensioen en als ik jou aanbeveel, kom je in zijn plaats. Dan kan je naar Londen seinen, naar die blauwoog, dat je een salaris verdient, waarop je kan trouwen!"

Terwijl de Resident deze laatste gedachte uit, flikkert er een ondeugend vuurtje in zijn oogen.

Mac Donald voelt dat zijn toch al bruine gelaatskleur verdonkert, maar hij zwijgt. Door zijn brein flitst de gedachte: „Assistent-Resident en pas drie en twintig jaar! Geen kleinigheid!"

Het is zeker geen kleinigheid. Wel tellen de dienstjaren in Nigerië drievoudig, maar Assistent-Resident op dien leeftijd is toch een voorbeeld van snelle promotie.

„We zullen de huid van den beer echter maar niet verdeelen, vóórdat sinjeur geschoten is," vervolgt de Resident. „Persoonlijk, na alles wat ik van je gezien en gehoord heb — de Resident drukt speciaal op dat woordje „gehoord" — geloof ik, dat je zult slagen. Maar toch, Mac Donald, raad ik je aan voorzichtig te wezen. Tracht zoo weinig mogelijk bloed te vergieten. Heelemaal zonder dat zal het wel niet gaan. Wilde volksstammen erkennen nu eenmaal geen hoogere macht, vóór ze met de wapenen in de vuist verslagen zijn. Onderhandelingen en beloften zijn o zoo goed, maar als de onderhandelaars weg zijn, begint het lieve leven van voren af aan. Alleen als zij een volslagen nederlaag

lijden, zullen zij voortaan gehoorzamen en zal er rust komen. Later zijn ze er zelf dankbaar voor. Maar, ik zeg het nogmaals, probeer er met zoo weinig mogelijk bloedvergieten af te komen. Vallen er te veel slachtoffers, al kon het niet anders, dan staan de Parlementsleden in London op hun achterste beenen en klagen steen en been over de harde behandeling van hun „zwarte broeders." Zij, daar ginder, weten het immers veel beter hoe het vertrouwen van die lievelingen gewonnen moet worden! De beste stuurlui staan altijd aan wal, Mac Donald!"

„Ik zal met die kerels een geduld hebben als een marmot in den winter, Resident!"

„Als een marmot in twee winters, Mac Donald. Maar bereid je alvast maar voor op je tocht naar de Toela's. In Gombe gekomen zal je moeten wachten tot de militairen uit Kano er zijn. Je hebt dus tijd en behoeft je niet te overhaasten. Leg mij morgen je plannen voor!"

Hiermede is het onderhoud afgeloopen.

Mac Donald salueert en vertrekt.

„Je hebt den tijd! Je behoeft je niet te overhaasten! Jawel, maar morgen moet je al je plannen in mekaar gezet hebben! Een mooie contradictio in terminis!" denkt Fraser Mac Donald, terwijl hij zich naar buiten spoedt.

Buiten de residentswoning gekomen, voelt hij niets van de geweldige hitte.

Voor hem is de hemel blauwer, de vroolijke inboorlingen vroolijker en de weg niet zoo stoffig als anders.

„Die Blauwoog in London! Natuurlijk moest de Resident weer even plagen! Stommeling ook, om je dierbaarste hartsgeheim zoo maar op een heimweevol-

len avond aan den secretaris van den Resident toe te vertrouwen. Maar,...... waar het hart vol van is, daar loopt nu eenmaal de mond van over! En toen de secretaris hem in vertrouwen had meegedeeld, dat hij over de breede wateren een verloofde bezat, wel, toen had hij vanzelf zijn hart ook eens gelucht. Maar wie had kunnen vermoeden, dat die kerel zoo'n ouwe theetante was om alles aan den Resident over te brieven. Deze weet nu natuurlijk alles. Mijn kop van mijn romp als hij zelfs niet weet, dat ze Dorothea heet! Dat haar vader een rijk en aanzienlijk man is en de zijne een doodgewone burgerman, al zit hij er warmpjes in, dat weet de Resident natuurlijk ook en ook, dat hij naar Nigerië gekomen is om sneller promotie te kunnen maken, waardoor de afstand tusschen de twee vaders overbrugd wordt. Je spoedig in de wereld omhoog werken! Gemakkelijker gezegd dan gedaan. Maar als je thuis bij je moeders pappot blijft zitten, kom je ook niet veel verder. De wijde wereld in, dát is je beste kans, maar eerst zorgen voor goede certificaten.

Nu, daar had hij voor gezorgd. Nog vóór zijn twintigste jaar had hij het ambtenaarsexamen met glans achter den rug. Wat een geluk, dat hij in Fransch en Arabisch zulke hooge cijfers had behaald. Daaraan had hij het te danken, dat hij niet al te ver van huis zat. Om het jaar een half jaar verlof! Het kon slechter, hé? Gelukkig schrijft Doortje elke veertien dagen. Wat zal ze trotsch zijn, haar aanstaande al Assistent-Resident? Jongen, jongen, wat waren die eerste maanden hier eenzaam? Gelukkig, dat al het vreemde om hem heen hem zooveel afleiding bezorgde en dat Doortjes brieven zoo vroolijk waren. Maar die eerste dagen, die zal hij niet gauw vergeten! Hoe mistroostig voelde hij zich

niet toen de boot op de reede van Lagos ankerde en hij, in „het kinderstoeltje" gezeten, over boord werd gezet. Die stomme nikkers lieten het zonderlinge landingsvoertuig veel te spoedig neer en in plaats van in het kustbootje te komen zat hij tot zijn middel in het water tusschen de groote en kleine boot. En dan dat plezier, dat de reizigers aan boord hadden, dat gelach! Maar hij kwam dan toch aan land, al was het kletsnat. En toen die zwoele, tropische hitte in Lagos, en dat als je uit het frissche Engeland komt! En die spoorreis van Lagos naar de hoofdstad Zungeru! Daar was het gelukkig hooger en koeler. Maar dat eerste dienstjaar vergeten? Nooit! En het eerste verlof? Wat schitterden haar mooie, blauwe oogen, toen hij in Londen uit den trein sprong!

Nu zit hij weer hier, met een verlovingsring aan zijn vinger, want aanstaande schoonpapa heeft moeten zwichten. Op den keper beschouwd is die toch zoo kwaad niet en was zelfs hartelijk tegen hem, Fraser Mac Donald. En nu over een half jaartje weer met verlof. Hoed af! heeren, Mijnheer Fraser Mac Donald, Assistent-Resident van de provicie Kano, de belangrijkste provincie van Z. M.'s Kolonie Nigerië, stapt daar uit den trein. Ziet ge daar die eenvoudige menschen? Dat zijn zijn trotsche ouders. Ziet ge dat mooie, vlugge meisje met die blauwe oogen? Ziet ge, hoe zij den aankomenden man uit de tropen om den hals vliegt en hoe die twee mekaar daar in het openbaar staan te kussen? Dat is zijn bruid, die hij, als zijn verlof om is, mede terug zal voeren naar Kano. Daar, in die hooge provincie is het wel warm, maar niet ongezond."

Zoo, droomend en in zich zelf redeneerend, nadert hij het stadskwartier, waar zijn bungalow staat: een een-

voudig, steenen huis met twee kamers, die hij deelt met...... „Jongen, jongen, dat is waar ook. Wat zal die Govert, die Hollander, gek op zijn neus staan kijken, als hij hoort van die snelle promotie! Die Govert Staalberg is toch ook een jonge kerel, waar pit in zit. Voor dien Hollander heeft hij respect. Die heeft ook gewerkt, dat het kraakte. Niet voor een meisje, maar voor zijn moeder! Jammer, dat hij dien vriend zal moeten missen, als hij in Kano geplaatst wordt. Ze kunnen zoo goed met elkander opschieten."

Hij stapt de verandah van de bungalow op.

In de donkere schaduw zit de Hollander, Govert Staalberg, op zijn vriend te wachten.

Govert is zoowat evenlang als Fraser, maar ziet er iets jonger uit. Hij is ook een jaar jonger en heeft niet, zooals Fraser, twee en een half jaar dienst in de tropen achter den rug. Hij is nog maar vijf maanden in Nigerië. Zijn pad is ook niet bestrooid met rozen. Bij den dood van zijn eertijds bemiddelden vader, die door verkeerde speculatiën tot den bedelstaf werd gebracht, hoewel hij zijn eerlijken naam had behouden, gevoelde hij, dat het zijn plicht was zoo spoedig mogelijk in zijn eigen onderhoud te voorzien en daarom had hij de hulp van een oom, een broer van zijn moeder, die een geboren Engelsche is, ingeroepen. Deze riep hem naar Londen, waar hij een plaats vond als bediende bij de „Nigerian Commercial Company," een groot handelskantoor.

Nigerië produceert geweldig veel grondnoten, „olienootjes," zooals ze in Holland zeggen, rijst, tarwe, maïs, suiker, peper, indigo, gember, enz. enz. De katoenteelt bloeit en de handel in timmerhout werpt goede winsten af. Aan steenkolen en tin is het land rijk en daar uitgestrekte hooglanden en grazige valleien millioenen runderen voeden, daar is vanzelf ook handel in huiden.

Geen wonder dus, dat zijn kantoor groot en druk is.

Op dat kantoor kreeg hij lust om Arabisch te leeren, waartoe in Londen een gunstige gelegenheid bestaat. Toen er nu een vertrouwd persoon naar Nigerië gezonden moest worden, was de aandacht op hem gevestigd. Nieuwe handelsbetrekkingen moesten er aangeknoopt worden, oude contracten vernieuwd.

Vrij reis- en verblijfkosten, dubbel salaris en een goede som voor uitrusting, mein Liebchen was willst du noch mehr!

Mevrouw Staalberg ontving uit Londen een jubelenden brief, waarin een mooi wisseltje zat. Voortaan behoefde zij zich niet alle weelden des levens te ontzeggen.

De zaken marcheerden voortreflijk. Zijn eersten grooten slag had hij in Zungeru geslagen, waar hij met den grootsten Arabischen koffiehandelaar een zoo voordeelig contract had afgesloten, dat zijn firma in Londen voortaan de koffie twintig procent lager inkocht. De brief, dien hij uit Londen ontving, was vleiend voor hem.

En nu zat hij in Bautchi en had Fraser leeren kennen. Spoedig hadden die twee vriendschap gesloten en op verzoek van Fraser had Govert zijn intrek in de bungalow genomen en brachten de twee vrienden daar gewoonlijk de koele avonden gezellig en rustig door.

Fraser treedt in de schaduw en laat zeer acrobatisch zijn helm een sierlijke spiraal beschrijven, waardoor dit hoofddeksel met wiskundige zekerheid precies te land komt op het midden van de zitting van een rieten stoel .

Dan blijft hij in militaire houding vlak voor Govert staan, en, ofschoon blootshoofds, salueert hij, waarna hij zijn vriend een stevigen klap op den schouder geeft.

„Wat is er met jou aan de hand?" vraagt Govert verwonderd.

„Gouverneur-Generaal van Nigerië, één der kostbaarste parelen aan de kroon van Z.M. George IV!" declameert Fraser zeer plechtig. Hij rekt zich een halven kop uit en kijkt zijn vriend met genadige goedheid aan.

„Wie is die kostbare parel, de Gouverneur of Nigerië?" is Goverts nuchtere vraag.

„Man, Hollander, Govert, koopman! Natuurlijk Nigerië, maar ik de Gouverneur-Generaal ervan!"

„Zeg liever, wat er aan de hand is! Je schijnt zoo zenuwachtig als een jongejuffershondje!" merkt Govert op.

„Wat er aan de hand is? Vijf vingers, waarde vriend. Ik dacht, dat je dat wel wist. En zenuwachtig? Ga jij eens onder de kannibalen en zeg, dat je je hart niet voelt kloppen.

„Zeg mij, wat mankeert je toch?" vraagt Govert, die er geen touw aan kan vastmaken.

„Wat mij mankeert? Mij mankeert alleen nog maar, dat die Toela's, die kannibalen, die menscheneters, mij onder eede beloven hun menschonteerende diners af te schaffen, hun belastingen te betalen en hun wapenen in te leveren. Zoodra ik dat klaarspeel, gaat er een juichkreet naar Doortje!"

„Is de hitte in je hersens geslagen?" roept Govert.

„Hitte? Daar is geen hitte voor den man, die zijn leven gaat offeren op het altaar des vaderlands! Hitte?

In de uitoefening van zijn plicht voelt hij geen hitte! Niet met heete, maar met koude berekeningen heeft hij te maken. Wat praat jij van hitte, als een hoog tractement voor je oogen danst!"

„Heb je salarisverhooging gekregen?" is nu Goverts belangstellende vraag, want verhooging van salaris is lang geen onaangename gewaarwording.

Fraser slingert zijn helm in een hoek en sleept de rieten stoel naar Goverts zitplaats.

Nu schildert hij, het gevolg van het onderhoud met den Resident, zijn gulden toekomstdroomen.

Govert is een en al gehoor, maar trekt een min of meer bedenkelijk gezicht als hij hoort van koppige en oproerige menscheneters.

„Nu ja," besluit Fraser, „zonder moeite slaagt een mensch nooit. Dat karweitje met die kannibalen zal ik wel opknappen, en dan...... Assistent-Resident van Kano!...... Een salaris, waarvan het eind niet te zien is!...... en met verlof naar Engeland!"

Govert heeft al den tijd rustig geluisterd en als Fraser eindigt, blijft hij nog in gedachten zitten.

„Zeg, Hollandertje, wat mankeert jou, dat je zoo zit te suffen?" vraagt Fraser ten laatste.

„Ik zit er over te prakkizeeren of ik niet met je mee kan gaan naar Gombe. Mijn zaken zijn hier zoo goed als afgeloopen en of ik nu eerst naar Kano en dan naar Gombe, of eerst naar Gombe en dan naar Kano ga, dat blijft om het even. Als we samen kunnen reizen is dat veel gezelliger. Wat denk jij daarvan?"

„Prachtig! Kan niet mooier! Daarop zullen we eens klinken! Govert!" roept Fraser.

Op verzoek van zijn jongen meester brengt Iddah, de huisbediende, die knecht, keukenmeid, tuinman en

waschvrouw tegelijk is, een blaadje met twee glazen, een poreuze, roodaarden waterkruik en... een karafje met...... whisky.

Whisky?

Drinken deze flinke, jonge mannen sterken drank?

Wel, de geneesheeren in Nigerië schrijven het gebruik van water met een klein scheutje whisky voor, omdat het water op vele plaatsen ziektekiemen bevat, die door dezen Schotschen drank gedood worden.

Beide jonge kerels klinken op hun voorspoed.

„Op Doortjes geluk!" is Goverts heilwensch, die natuurlijk vanzelf ook den voorspoed van zijn vriend insluit.

„Dat je er getuige van mag wezen," antwoordt Fraser gevat, terwijl hij knipoogt, niet, omdat het vocht te sterk is, maar omdat Doortjes naam hem een rooskleurige toekomst voorspelt.

Nu gaan ze beraadslagen over hun tocht.

Van Bautchi naar Gombe gaan, kan alleen te paard, per kameel of te voet. Hoewel er in Bautchi auto's zijn, kunnen zij van zoo'n modern voertuig geen gebruik maken, want de weg is te slecht.

Ofschoon er sprake is van den aanleg van een spoorlijn, zal dit nog wel een paar jaar duren voor men van een trein gebruik zal kunnen maken.

De afstand van Bautchi tot Gombe is te paard gemakkelijk in drie, vier dagen af te leggen.

Te voet gaan is uitgesloten. Er blijft dus de keus tusschen paard en kameel en na ook het oordeel van Iddah te hebben ingeroepen, besluiten zij, te paard te gaan. Iddah zal meegaan, om op paarden, pakezel, mondvoorraad en medicijnkist te passen.

Het is niet noodig veel levensmiddelen mede te

nemen, want ze weten, dat ze voor een appel en een ei gemakkelijk onderweg eieren, hoenders, uien, zoete aardappelen, vleesch en melk kunnen krijgen.

Ook is het nog geen regentijd, waarom zij besluiten alleen een lichte nachttent mede te nemen.

Wat zij zeker niet vergeten, zijn vuurwapens, want de mogelijkheid om onderweg door een leeuw, een panter of een hyena te worden overvallen, is niet uitgesloten.

Het hoofd vol toekomstplannen leggen de vrienden zich ter ruste.

De Resident hecht den volgenden dag zijn goedkeuring aan de gemaakte plannen en de dag breekt aan, waarop Fraser en Govert, vergezeld van Iddah, hun koers naar Gombe richten.

3

DE ZIEL VAN DEN REGENMAKER HUIST IN DE GROOTE, GESTREEPTE HYENA.
EEN MOMENT VESTIGT HIJ DE BLAUWE OOGEN OP ZIJN REDDERS, EN ZAKT DAN WEER IN.

Sarka Bakka is Iddah's vriend en woont achter de heuvelen, die Gombe scheiden van de hoogvlakte, waarover onze vrienden nu al bijna drie dagen, ten spijt van een onmenschelijke hitte, voorttrekken.

De avond valt en een verkwikkende koelte strijkt door de dichte bosschen, waaruit de valsche lach van hyena's tot de reizigers doordringt.

Ovevermoeiend zijn de marschen nu bepaald niet geweest, want als een breede boom zijn koelte aanbood, hebben zij van de schaduw gebruik gemaakt om te rusten en gedurende deze lange rustpoozen zijn ze meestal in slaap gevallen.

Vandaar dat, nu het avondvuur vlamt, zij geen lust gevoelen om al te gaan slapen, maar wel om bij het vuur gezeten nog een beetje te blijven plakken en een cigaretje te rooken.

Nog één nacht, en als zij dan over de heuvels zijn, hebben zij het karavaanpad naar Gombe bereikt, waar zij vóór het heetste van den dag wenschen aan te komen.

Zij slaan hun kamp op in de onmiddellijke nabijheid van den kleicylinder, waar Sarka Bakka in woont en

genieten zoo snel mogelijk van hun kruizemuntthee, die de eigenschap heeft om een vermoeid lichaam en een vermoeiden geest op te frisschen.

Sarka is uit zijn pondok gekomen en het vuur genaderd. Fraser noodigt hem uit te zitten.

Naar inlandsche gewoonte uit hij eerst een heilwensch en spreekt den Europeaan aan met „Leeuw." Ook hij krijgt een kroes thee, wat hem spraakzaam maakt, want als het laatste slokje naar binnen is, begint hij een anderen wensch op te dreunen.

„Sarka, hoe staat het hier met de hyena's. Veroorzaken zij veel schrik onder de boeren?" valt Fraser hem in de rede, die juist luisterde naar een langgerekten hyena-schaterlach.

„O Leeuw, de groote, gestreepte hyena heeft verleden week één van mijn beste geiten geroofd, en op den boschweg een vrouw aangevallen," zegt Sarka met grooten ernst.

„Ik dacht, dat hyena's alleen op lijken aasden!" werpt Govert in het midden.

Met het ernstigste gelaat van de wereld keert Sarka zich tot den anderen Europeaan.

„O Leeuw, welke leugenaars hebben u dat verteld? Gestreepte hyena's rooven geiten en ezels en vallen zelfs paarden aan. Mijn vriend Malla heeft zijn jongste vrouw verloren, die door een hyena aangevallen en doodelijk gewond werd. Van Kebbi hebben wij slechts één afgekloven dijbeen onder den doornboom gevonden, waaronder hij in slaap gevallen was. De hyena's hebben den postlooper naar Gombe op klaarlichten dag aangevallen en vóór de arbeiders in de tarwevelden bij hem waren, hadden zij hem de keel afgebeten!"

Govert begrijpt, dat het haast niet mogelijk is om

zooveel gevallen uit den duim te zuigen en komt tot de overtuiging, dat de hyena gevaarlijker is dan men wel denkt.

„Waarom maken jullie geen jacht op dien roover?" vraagt hij.

„Het is de groote, gestreepte hyena, o Leeuw, die bijna alle schade aanricht," antwoordt Sarka Bakka.

„Wat drommel," zegt Govert, „kunnen jullie boeren hem dan niet dooden."

„O Leeuw, u weet het niet, maar dit is onmogelijk. De ziel van den regenmaker zit in de groote hyena. Wie de groote hyena doodt, wordt lam en blind."

„Maar ik verzeker je, Sarka, dat ik hem dood zal schieten, als hij mij in den weg komt," verzekert Fraser.

„Onze medicijnmannen kunnen òns wel, maar u, o Leeuw, niet betooveren. En voor u, Leeuw, is het niet gevaarlijk, want ik kan maken, dat u de groote hyena wèl en zij u niet ziet. Ik kan maken, dat u de hyena van dichtbij nadert, zonder dat zij u hoort of ruikt. En al valt zij u aan, ik heb een middel om u onkwetsbaar te maken," beweert Sarka op ernstigen toon.

„Ik zal dat middel halen," zegt hij verder, terwijl hij op staat en in de richting van zijn kleihuis verdwijnt.

„Die inlanders zijn toch vermakelijke kerels," voegt Fraser zijn vriend toe, „zij gelooven in allen ernst aan vijandelijke geesten en tooverij."

„Ik ben benieuwd naar zijn toovermiddelen," zegt Govert.

Sarka komt terug en hurkt weder bij het vuur.

„Hier, o Leeuwen, is een koperen ring, waaraan dit leeren zakje hangt. Ziet u de tooverspreuk er op? Die belet, dat uw arm trilt. In dit zakje zit het verdroogde linkeroor van een zwarte hyena, den grooten vijand

van de gestreepte. Hang den ring aan de pink van uw rechterhand terwijl ge schiet, en ge zult niet missen. Wilt ge deze amulet hebben, Leeuw?" vraagt Sarka.

Fraser bekijkt het wonderlijke ding, dat er groezelig en viezerig uitziet en geeft het aan Govert, die het, na 't bekeken te hebben, weder aan zijn vriend overhandigt.

Om den inlander niet te beleedigen, steekt Fraser het in den zak.

Sarka haalt nu een ander ding te voorschijn.

„Bind, o Leeuw, dit stukje hout met de leeren riem tegen uw achterhoofd. De hyena zal u dan niet kunnen zien," beweert Sarka.

„Neem het aan, Leeuw," bidt hij verder.

Deze amulet vindt haar plaats bij de eerste.

Sarka haalt nu een derde ding te voorschijn.

„Bind, o Leeuw, dit stukje tin met de twee riempjes tegen uw achterhoofd. De hyena zal u dan niet kunnen hooren," vertelt Sarka.

Het tinnen staafje verdwijnt ook in den jaszak.

Nu toont Sarka een streng, waaraan allerlei wonderlijke dingetjes bengelen: schelpjes, kattennagels, stukjes gebrand hout, apentanden, de hemel mag weten wat meer.

„Hang, o Leeuw, deze ketting om uw hals en de hyena zal u niet kunnen aanvallen!" verzekert Sarka zoo stellig, dat noch Fraser, noch Govert er in het minste aan twijfelt, of de man gelooft eerlijk en oprecht in alles, wat hij beweert.

„Waar zit dat monster hier ergens in de buurt?" vraagt Govert.

„In zijn hol, ginds, in de heuvels. Als de dag heet wordt verlaat hij zijn nachtelijke schuilplek en zoekt koelte in de dorre bladeren onder de boomen, o Leeuw."

„Zou je graag willen, dat we je van dat monster verlosten, Sarka?"

„O Leeuw, als dat eens gebeurde!" zegt Sarka verrukt.

„Wat denk je er van, Fraser, willen we morgenochtend een kansje wagen om dien gestreepten moordenaar onschadelijk te maken?" vraagt Govert en keert zich tot zijn vriend.

„Ik denk, dat we de kans kunnen wagen, vooral ik, die een zak vol amuletten bezit," antwoordt Fraser.

„Is het voor jou niet gevaarlijk om ons den weg te wijzen?" vraagt hij aan Sarka, „de regenmaker zal te weten komen, dat ik die amuletten van jou gekregen heb."

„De regenmaker kan alleen denken, dat ik die amuletten aan u verkocht heb, o Leeuw!" antwoordt de slimme kerel rustig.

Fraser snapt onmiddellijk de bedoeling en moet lachen, of hij wil of niet, ook, omdat Govert het grootste plezier van de wereld heeft. Beiden zien het humoristische van het geval.

Hij zoekt naar een nieuwen shilling en werpt dien den overgelukkigen Sarka in de handen.

„O Leeuw, Sarka is dankbaar. Ik zal u een tooverring halen, die de dieren naar u toelokt!"

„Neen, laat dat maar, Sarka. Ik ben geen jager." De inlander, hoe begeerig ook om nog meer zaken te doen, berust in Fraser's gebod, en gaat niet heen, doch blijft plakken, zoolang er thee is en hij 'n cigaret krijgt.

Doch ten laatste is er geen thee meer en 'n nieuwe cigaret wordt hem niet meer aangeboden.

Daarom rijst hij op en vraagt, of de Leeuwen bij hun plan blijven om de hyena te dooden.

„Natuurlijk!" zegt Govert.

„Als de zon op is, zal ik de Leeuwen de schuilplaats van de gestreepte hyena wijzen," zegt Sarka, en dankbaar groetend stapt hij op naar vrouw en talrijk kroost.

In het licht der opgekomen maan zien onze vrienden, hoe de slimmerd zijn pondokje bereikt en door het gat naar binnen kruipt.

Nog een poosje zitten ze rond het vuur, waar Iddah nieuwe takken op geworpen heeft, maar de lust tot slapen bevangt hen.

Fraser regelt de nachtwake. Iddah zal de eerste twee uren de wacht houden, dan hijzelf, dan Govert.

Beiden verdwijnen in hun tent, terwijl Iddah bij het vuur zit, de knieën omhoog, en starende in het spel der vlammen.

Als de maan onder is en de dageraad in het oosten vlamt, nadert Sarka op een oud paard, om de vreemdelingen het hol van de hyena te wijzen.

Het is nog te vroeg, maar Sarka rekent er op, dat de Leeuwen nog zullen moeten ontbijten en dat hij een beter deel zal krijgen dan thuis.

De Leeuwen slapen nog en Iddah is druk in de weer met het toebereiden van het morgenmaal. Daarom blijft Iddah bij het vuur en bestudeert van hoe weinig invloed de niet onaanzienlijke hoeveelheid tabakssap, die hij telkens in het vuur spuit, op de sterkte van de vlammen is.

Sarka's berekening komt uit; hij krijgt een rijkelijk deel van het morgenmaal en innig tevreden helpt hij bij het afbreken van de tent en het opladen.

Het is nog vóór achten als het viertal, met paarden en pakezel den voet der heuvels bereikt.

In de schaduw van een ouden apenbroodboom hou-

den zij halt en besluiten, dat Iddah daar met paarden en ezel zal wachten op hun terugkomst.

Het klimmen is vermoeiend, vooral daar de zon al in den wolkeloozen hemel staat te branden.

Gesproken wordt er niet.

Halverwege den rotswand gekomen, wenkt Sarka, dat hij te bestemder plaatse aangekomen is. Hij wijst op een donkere opening tusschen eenige basaltklompen en begint die met brokken rots te bombardeeren.

Fraser en Govert, elk op een rotsblok gezeten, het geladen geweer in de hand, slaan hem, en wat er mogelijkerwijs bij het donkere gat kan gebeuren, scherp gade.

Een goed gemikt projectiel verdwijnt in de duisternis van het hol en wordt gevolgd door een woedend en valsch gebrom.

Sarka neemt een nieuw projectiel op, maar vóór hij het wegmikt keert hij zich naar Fraser en zegt:

„De amuletten, o Leeuw!"

Fraser mompelt echter bij zichzelven: „'t zal zonder die dingen ook wel gaan," en komt niet aan den wensch van Sarka tegemoet.

Het laatste projectiel komt weder in het hol terecht en onverwachts grijnst de vieze tronie van een groote, grijze hyena tusschen de rotsen.

Tegelijkertijd knallen twee schoten.

Dood is de hyena niet, want de mannen zien hem over de rotsklompen springen en in de doornstruiken verdwijnen.

Sarka kijkt ontsteld de beide Europeanen aan.

„Waarom heeft de Leeuw niet naar mijn raad geluisterd?" zegt hij ernstig. „Nu is de regenmaker ontvlucht!"

Ja, wat moet Fraser zeggen? De hyena is ontkomen en in geen velden of wegen meer te zien.

Sarka gaat hen voor naar de schuilplaats van het ondier. Dat de hyena er niet zonder kleerscheuren af gekomen is, bewijzen de bloedspatten op de rotsen en het bloederige, halve onderkaaksbeen, dat Sarka opraapt.

„Hij zal wel ergens in den omtrek verscholen liggen!" meent Govert en hij en zijn vriend besluiten hooger te klimmen.

Boven op den heuvelkam blijven zij staan en zien om zich heen.

Daar dringt in hun ooren een snerpende gil.

Die komt uit dat palmenboschje, daar omlaag.

Ontsteld kijken Fraser en Govert elkaar aan.

Die gil is niet van een hyena afkomstig! Sarka, die inmiddels ook nader is gekomen en den noodgil gehoord heeft, verzekert, dat hij nooit een hyena zoo'n geluid heeft hooren slaken.

„Daar is iemand daar beneden vermoord geworden!" roept Govert.

Fraser knikt, bij wijze van instemming.

Opmerkzaam luisteren zij naar een herhaling. Maar alles blijft doodstil. Niets beweegt zich, dan alleen ginder in de verte, op het karavaanpad naar Gombe, een viertal ruiters.

„Fraser, daar is in dat palmenbosch iets vreeselijks gebeurd. Laten we gaan kijken!" is de dringende uitroep van Govert, een uitroep, waaraan gevolg wordt gegeven, want haastig dalen de drie mannen de helling af.

Sarka is ongewoon vlug en is het eerste bij de palmen. Dat hij iets verschrikkelijks ziet, blijkt uit zijn geheele

houding. Hij steekt beide armen omhoog en roept:

„O Allah, o Allah! Leeuwen, haast u!”

Op gevaar af van tusschen de losse rotsen den nek te breken, springen de beide jagers naar beneden en zien Sarka, nu het bovenlijf ontbloot, zijn uitgetrokken hemd heen en weer slaan.

Aan den grond genageld blijven Fraser en Govert staan bij het zien van het lichaam van een man, die met armen en voeten aan den bodem genageld is als aan een kruis. Maar hun hevige ontsteltenis duurt niet langer dan een oogenblik.

Voorzichtig en teer als een moeder snijdt Fraser de leeren riempjes door, waarmede Annoer aan de pennen gebonden is, en zoodra is dit moeizame werk niet volbracht, of hij en Sarka tillen den bewusteloozen Toeareg op en sleepen hem naar een beschaduwd plekje.

Met gesloten oogen ligt Annoer daar, maar...... hij ademt zwak, hij leeft.

Sarka wrijft armen en beenen, om de duizenden mieren te verdrijven. Fraser helpt ijverig mede.

Waar is Govert?

Niet zoodra heeft de Hollander den toestand van het slachtoffer begrepen, of ondanks zon en hitte, holt hij naar Iddah, grijpt het medicijnkistje en komt daarmede aansjouwen, als Annoer reeds in de schaduw ligt.

De zoete zalf, waarmede hij en Fraser nu de ingevreten huidgedeelten wrijft, doodt elke mier en verzacht de talrijke, brandende plekken.

Sarka heeft den koelen, linnen zak met water gehaald en drenkt den bewusteloozen Annoer.

Dan, één oogenblik, opent de Immager de blauwe oogen, vestigt die op zijn redders, en zakt dan weer in, onbewust van hetgeen er met hem gebeurd is.

„Laat Iddah de paarden en den ezel hier brengen, Fraser,” oppert Govert, „dan kunnen wij hem naar ons kamp vervoeren.

Fraser is het daarmede eens en gelast Sarka den opgedragen last uit te voeren.

Annoer schijnt te slapen. Zijn ademhaling gaat rustig.

„Hij zal er bovenop komen,” zegt Govert, „zijn pols slaat geregeld.”

„Een Nigeriër is hij niet, en dat hij een welgesteld man moet zijn, bewijst zijn kostbaar opperkleed,” is Fraser’s opmerking.

„Zou het niet beter wezen, Fraser, als Iddah straks maar het geheele kamp hier brengt? Ik vrees, dat het onzen zieke zal schaden, nu al vervoerd te worden.”

„Jammer, dat wij niet eerder hierover hebben nagedacht. Nu moet Siddah, als hij komt, maar weer terug.”

Maar Siddah behoeft niet terug te gaan. Sarka heeft hem alles verteld, wat er voorgevallen is, en zijn gezond verstand heeft Siddah er toe gebracht om alles op te laden en met al het hebben en houden aan te komen. Indien zijn meester hem hierover een aanmerking zal maken, zal hij maar houden of hij de boodschap van Sarka niet begrepen heeft.

Een aanmerking krijgt hij niet, integendeel, Fraser knikt met voldoening en geeft last om dadelijk de tent op te slaan. Zoodra dit werk gereed is, dragen zij den slapenden Annoer in de duisternis en koelte van de tent.

Govert en Fraser overleggen, wat ze doen moeten, als het blijkt, dat de zieke in geen dagen vervoerd kan worden.

„Dan zal ik met hem achterblijven,” zegt Govert. „Maar bedrieg ik mij niet, dan zal die man spoediger

opknappen, dan wij denken. Er is geen spoor van koorts!"

„Die man is het slachtoffer van den haat van een vijand, Govert. Wat een duivelsche wraak, om iemand zoo te laten sterven!"

„We zullen alles wel hooren, als hij hersteld is. Ik ben nieuwsgierig te weten wie hij is en waar hij vandaan komt."

„Vergis ik mij niet, dan is hij een Saharabewoner. Die dragen het donkere haar lang en in vlechten," zegt Fraser, „maar hij moet een aanzienlijk man zijn, dat is zeker."

Annoer ontwaakt vóór het vallen van den avond.

Als Govert het hoofd naar binnen steekt ziet hij hem overeind zitten.

„Hoe gaat het u?" vraagt hij, en gebruikt den Arabischen tongval.

Hij hoort tot zijn blijdschap, dat de Immager vraagt:

„Waar ben ik, heer? Wat is er met mij gebeurd?"

Govert vertelt hem nu zijn redding, terwijl Annoer bedaard toeluistert. Als het verhaal uit is, verzoekt hij den geredde om maar weer te gaan slapen, maar toch roept hij Fraser.

Deze uit ook zijn blijdschap bij het zien van den ontwaakten Annoer en vraagt hem, wie hij is.

„Annoer, heer, Immager van Tintagodha."

Dus Fraser's gevolgtrekking was juist. Tintagodha is een bewoonde oase in het Asben-gebergte, in de zuidelijke Sahara.

„Dan, Annoer, zullen wij u thee geven en gaat ge weer slapen. Ik hoop, dat we morgen verder kunnen praten."

Beide vrienden verlaten de tent. Ze zullen dezen nacht maar onder den blooten hemel doorbrengen.

Annoer krijgt zijn kruizemuntthee en wordt verder alleen gelaten.

Die zonen der woestijn zijn toch taaie kerels!

Dat bewijst Annoer.

Vóór dag en dauw, als zijn redders nog slapen, verlaat hij zijn leger en stapt naar buiten. Het stappen valt hem echter wel moeilijk en buiten gekomen duizelt het hem, maar met taaie inspanning bereikt hij den boom, waar hij aan vastgebonden was.

Zijn zwaard en dolk zijn weg, dat weet hij. Maar hij zoekt zijn tagilmoes, die echter nergens te vinden is. De stofstorm heeft hem medegevoerd.

Govert en Fraser, ook Iddah, liggen nog rustig te slapen. Sarka is den avond te voren naar zijn cylinder vertrokken. Natuurlijk zal hij wel terugkomen, in de hoop een belooning te ontvangen voor zijn aandeel in het reddingswerk.

Iddah is de eerste, die ontwaakt.

Met stomme verwondering ziet hij den Immager op een rotsblok zitten. Maar het past hem niet iets te zeggen en hij is spoedig in de weer de morgenthee te bereiden. Zoodra dit geschied is, brengt hij zijn meester, diens vriend en den Immager een kroes thee.

De verwondering van de beide vrienden op het zien van Annoer is niet minder groot dan die van Iddah was en zij haasten zich den edelman hun morgengroet te brengen en hun blijdschap te betuigen over zijn herstel.

Annoer's gelaat vertoont een innemenden lach en vriendelijk groet hij zijn redders en betuigt zijn innigen dank.

Hij neemt deel aan het morgenmaal en vertelt zijn geschiedenis.

„Heeren, gij kent alreeds mijn naam. Met mijn huis-

slaven zond ik eenige kostbare kameelen naar Kano en Gombe ten verkoop.

Tusschen mijn stam en de Arabieren van Tibesti heerscht een eeuwenoude veete. Ben Hoedi, de zoon van den Sheik, is mijn felste vijand. Ik versloeg in een eerlijk gevecht zijn vader en drie zijner broeders.

Sedert het Fransche Gouvernement een sterke bezetting in het hoogland van Asben gelegd heeft, durft hij niet openlijk meer op te treden. Daarom heeft hij op slinksche wijze, uit wraak, zich meester gemaakt van mijn veertienjarig dochtertje Tehit en haar met zich gevoerd. Ik heb vernomen, dat hij in Kano was en trok mijn slaven achterna. Na den verkoop van mijn kameelen zou ik de vrije beschikking over mijn Ikellanen hebben, met wie ik zijn gangen zou nagaan. In Kano vernam ik, dat Ben Hoedi naar Gombe was gegaan. Met twee Ikellanen ging ik hem achterna. Onverhoeds overviel hij mij met een overmacht. Mijn beide slaven werden doodgeslagen; mij sleepten zij naar deze helling, om door de trekmieren verslonden te worden.

Het was niet de wil van Allah, zooals Ben Hoedi mij toeriep, dat ik zou sterven! Allah heeft u gezonden, opdat ik mij op Ben Hoedi kan wreken!"

„Wij zijn dankbaar, dat wij u mochten redden, Immager," zegt Fraser.

„Ik hoop later in staat te zijn, u mijn dankbaarheid te toonen," komt er ernstig uit.

Op hun beurt deelen Fraser en Govert mede, wie zij zijn. De arme Sarka en ook Iddah krijgen geen beurt.

„Wij zullen, nu u zoo ver hersteld is, dezen dag nog hier toeven, Annoer. Als het u mogelijk is, vertrekken

wij dan tegen den avond naar Gombe. Misschien kunt ge ons vergezellen?" zegt Fraser.

„Ik zal u zeker vergezellen, heer, als ik een paard had."

„Daar kan Sarka misschien voor zorgen, als hij komt," zegt Govert.

„Die ellendige roovers hebben mij mijn geld ontstolen, heer," zegt Annoer, „maar als ge mij wilt helpen, zal ik het u in Gombe terug kunnen geven."

„Wees niet bezorgd, Annoer. We zullen u helpen!" is Fraser's antwoord.

Daar verschijnt waarlijk Sarka.

„De regenmaker is teruggekomen, o Leeuwen!" roept hij. „Hij draagt een doek om zijn onderkaak!" fluistert hij tot Fraser.

„Heeft hij dan nog een onderkaak?" vraagt Fraser lachend.

Sarka is niet gauw uit het veld geslagen en antwoordt onversaagd:

„Neen, Leeuw. De doek is één en al bloed!"

Die dag wordt nog onder de palmen doorgebracht. In den laten namiddag verschijnt Sarka, die gehoord heeft, dat de Immager een paard moet hebben en biedt zijn eigen, stokoude rijpaard aan, maar vraagt er twintig pond voor, hoewel hij zeer goed weet, dat het oude karkas hoogstens vijf pond waar is.

Concurrentie is er niet, dus hij vraagt een hoogen prijs.

„Twintig pond is veel te veel," roept Fraser, die zichzelven boos maakt bij deze poging tot afzetterij.

„Heer, hebt ge het geluksmerk op zijn achterschoften

gezien?" vraagt Sarka onbewogen. „Zoo'n paard is meer dan twintig pond waard."

„We willen je paard niet eens meer koopen, vriend!" roept Fraser. „We zullen het voor twee dagen van je leenen en het je terugsturen met een pond erbij."

Inwendig beeft Sarka van angst, dat dit zal gebeuren, maar uitwendig laat hij niets merken.

„Het beest is wel wat oud, Leeuw, maar het is een gelukspaard. Doch ik wil wel iets minder vragen."

„Hoeveel moet je er dan voor hebben?"

„Vijftien ponden, Leeuw!"

„Als je hem niet voor vijf pond wil verkoopen, zullen we hem van je leenen," dreigt Fraser.

Nu trekt Sarka werkelijk een allerjammerlijkst gezicht.

„Nu," roept Fraser ongeduldig, „verkoopen of leenen, wat wil je?"

„Het is te weinig, Leeuw. Alleen het geluksmerk..."

Maar hij kan zijn aanbeveling niet verder uiten, want Fraser roept Iddah en zegt:

„Bind het paard van Sarka aan een boom, Iddah! Over twee dagen breng je het hem terug!"

Iddah maakt aanstalten om het bevel van zijn meester ten uitvoer te brengen en nadert den stijven rossinant.

„Mijn edel dier is het uwe, voor vijf pond, o Leeuw," zegt Sarka haastig.

„Hier heb je je vijf pond. Scheer je nu maar weg!" zegt Fraser en werpt Sarka de goudstukken voor de voeten.

Inmiddels is Annoer ook getuige geworden van den koop. Zachtjes zegt hij tot Fraser: „Mijn slaven in Gombe hebben het geld van den verkoop der kameelen

bij zich, heer. Wilt gij dien man nog vijf ponden geven, ik zal u het geld in Gombe terugbetalen?"

„Maar Annoer, zie je niet, dat die kerel je bedriegt!" roept Fraser.

„Hij was ook een middel in Allah's hand om mij te redden, heer!" zegt de Toeareg zacht.

„Dat is waar," zegt Fraser.

Sarka buigt als een knipmes, nu hij zijn schat verdubbeld ziet.

„Als gij op uw terugkomst langs mijn huis gaat, heer," roept hij Annoer toe, „zal ik u een amulet schenken, waarmee ge uzelven onzichtbaar kunt maken!"

Annoer antwoordt echter niet.

Sarka sluipt overgelukkig heen, en vergeet uit blijdschap zijn vriend Iddah te groeten.

Eigenlijk is het een geluk, dat Sarka's paardje zoo oud en mak is, want Annoer, die zonder rijlaarzen en sporen is, zou een jong, vurig ros moeilijk hebben kunnen berijden.

Annoer, die nu in het bezit van een paard is, meent, dat hij nog dezen avond wel de tocht naar Gombe kan maken, vooral, daar de rit een nachtelijke zal zijn.

Fraser wil niet ontkennen, dat hij verheugd is, dat het voorstel van Annoer uitgaat. Hij heeft al een dag verloren en verlangt spoedig in Gombe te zijn.

Daarom beveelt hij Iddah alles voor den verderen tocht in orde te maken. Dit is een werk van een half uur, meer niet. En daarna dalen menschen en dieren de heuvelhelling af en betreden het slingerende karavaanpad naar Gombe, dat zij zonder oponthoud in den vroegen morgen binnentrekken.

Fraser haast zich om den eenigen Engelschen ambtenaar in het stadje, den belastinggaarder, op te zoeken,

in de hoop, dat deze nader bericht heeft van de Nigerische soldaten, die onder bevel van luitenant Abercrombie naar Gombe zouden komen.

Hij vindt er een afgezonden telegram, dat hem leert, dat hij over hoogstens twee dagen de komst der militairen kan verwachten en dan tegen de Toela's kan optrekken.

Een inlander, die de taal der Toela's verstaat, verbindt hij als tolk aan zijn dienst.

Govert besteedt zijn tijd in het Arabierenkwartier, waar hij met het oog op zijn handel ooren en oogen den kost geeft.

„Ik geloof, dat jij geld als water verdient," plaagt Fraser, als Govert dien avond moede thuis komt.

„Het tegendeel, Fraser. Ik heb geld uitgegeven en wel om Annoer een present te kunnen geven."

„Annoer? Wat moet je dien geven?" vraagt Fraser nieuwsgierig.

Nu toont Govert Fraser een zwaard en een dolk, juist de wapenen, die Annoer naar zijn zeggen, zoo mist.

„Waar haal je die vandaan?" roept Fraser.

„Van een schooier van een Arabier gekocht. De vent overvroeg eerst vreeselijk, maar werd handelbaarder zoodra hij bemerkte, dat ik van den koop afzag."

Fraser neemt het zwaard in de hand en bekijkt het opmerkzaam. Het is van fijn, gesmeed staal en op verschillende plaatsen versierd met kruisteekenen, sommige op de kling gegraveerd.

„Zeker van een vermoorden Christen afkomstig," is zijn luid-op gesproken gedachte.

„Dezelfde teekens staan op den dolk. Zie Fraser!" zegt Govert. „Zij schijnen bij elkaar te hooren."

De dolk hangt aan een stevigen, zilveren ring, wat de verwondering van beiden opwekt.

Juist als Govert zwaard en dolk wil wegbergen, treedt Annoer binnen, nu weder gesluierd met een tagilmoes en gehuld in een nieuwen hoofddoek en nieuw opperkleed.

Hij is niet gelukkig geweest in het opsporen van zijn slaven. Of ze zijn weder teruggekeerd naar Kano, of ze moeten nog komen, ofschoon Annoer stellig het eerste gelooft.

Gelukkig wonen er in Gombe Toearegs, die hem kennen. Waar in de zuidelijke Sahara vindt men ze niet?

Van Karthoum aan den Nijl tot het Tchad-meer in het N.O. van Nigerië, van Timbouktou aan den noordelijke bocht van den Niger tot ditzelfde meer, overal in de zuidelijke Sahara vindt men deze strikt-eerlijke, vertrouwde en moedige transportrijders, waarvan duizenden zich dagelijks bewegen langs de eindelooze karavaanwegen, die Oost- en West-Afrika verbinden.

Ofschoon hij zijn eigen, trouwe irawellans niet aangetroffen heeft, kon hij van bevriende Toearegs, zonder het afgeven van een schuldbewijs, een aanzienlijke som gelds leenen. Het woord van een Immager weegt zwaarder dan een schuldbewijs.

Bij zijn binnenkomen valt zijn oog terstond op de wapenen, die Govert in de hand heeft, en roerloos blijft hij in de deuropening staan.

„Kom binnen, Annoer, wij verhandelen geen geheimen," roept Fraser.

Maar de Immager verroert zich niet.

„Er is u toch niets ernstigs overkomen, Annoer?" vraagt Govert met deelneming.

„Neen, heer. Maar hoe zijt ge in het bezit van deze wapenen gekomen?"

„Annoer, die heb ik voor u van een Arabier gekocht."

„Dit zijn mijn eigen zwaard en dolk, heer; ze zijn mij door Ben Hoedi ontstolen!"

Govert en Fraser staren den Immager verwonderd aan. Ze twijfelen er geen oogenblik aan of Annoer spreekt de waarheid.

„Zooals ik u zeg, het zijn mijn eigen, ontstolen wapenen," zegt Annoer nog eens, terwijl hij liefkoozend met de hand over de gladde kling van het zwaard strijkt, „welke som moet ik u terugbetalen, heer Staalberg?"

„Ik heb ze voor drie pond van een Arabier gekocht, met het voornemen om ze voor dien prijs weer aan u te geven, omdat ik wist, dat ge al vergeefsche moeite gedaan hebt om zoo'n zwaard en dolk te koopen," geeft Govert ten antwoord.

Zwijgend legt Annoer drie goudstukken op de kist, schuift de linkerhand door de zilveren ring van den dolk, steekt het zwaard in de scheede en hangt het over zijn linkerschouder.

Nu eerst voelt de Toeareg zich weer een vrij man.

„Vreemdelingen," zegt hij met diepe stem, „gij hebt mijn leven gered en mij mijn eer teruggegeven. Ik zal u toonen, wat de dankbaarheid en vriendschap van een Immager der Toearegs beteekent!"

„Annoer, mijn vriend en ik zijn blij, u gered te hebben en wij aanvaarden gaarne uw vriendschap. Gij hebt de onze," spreekt Fraser, die geen woord spreekt over dankbaarheid.

Iddah brengt de kruizemuntthee binnen en vindt de drie mannen in een ernstig gesprek gewikkeld.

„Ben Hoedi is in Gombe geweest, dat is zeker," zegt Fraser. „Maar ook, dat hij er nu niet meer is, staat bij mij vast, want ik kan niet gelooven, dat hij uw wapenen zou verkoopen; eerder, dat ze van hem gestolen zijn. In zoo'n kleine stad als Gombe, zouden we dadelijk gehoord hebben, dat zoo'n aanzienlijke koopman zich onder de bezoekers bevond."

„Laat Ben Hoedi aan mij over, heer Mac Donald. Ik heb besloten alleen met hem af te rekenen. Maar ook heb ik besloten u naar de Toela's te vergezellen," zegt Annoer.

„Ik ga ook mede," roept Govert.

„Wel vrienden, ik neem uw hulp gaarne aan. Twee vertrouwde mannen meer is voor mij heel veel waard," komt er hartelijk uit Fraser's mond.

Twee dagen na dit besluit arriveert luitenant Abercrombi met honderd Nigerische onderofficieren en soldaten. Eigenlijk negen en negentig, want de honderdste is een Europeesche sergeant.

In die twee dagen bemerken de vrienden geen spoor van Ben Hoedi.

4

DE LEEUW IS EEN VRIEND VAN DE TOELA'S. DE KANNIBALEN HEBBEN EEN TWEEDE LES NOODIG.

Fraser is ontwaakt, en, half-overeind zittend op zijn veldbed, luistert hij, of hij daar buiten iets hoort.

Maar het is doodstil.

Zijn polshorloge wijst hem, dat het bij zessen is, en daar zes uur de tijd is, waarop zijn dagelijksche plichten aanvangen, slingert hij zijn beenen over den rand van zijn veldbed en rekt hij zich eens behaaglijk uit.

Het opvouwbaar rubber-badje staat al vol koel water. Hiervoor zorgt Iddah getrouw. En spoedig plast, wrijft en snuift de jonge Engelschman naar hartelust.

Weinige minuten later staat hij in de koude, scherpe morgenlucht en kijkt om zich heen.

Naast zijn tent staan er nog vier: van Govert, Annoer, luitenant Abercrombie en van den Europeeschen sergeant. Alle vijf de tenten zijn éénpersoonsveldtenten, doelmatig, warm en dus voor den nacht al zeer geschikt.

Midden in het vierkante kamp, waarvan de grenzen gevormd zijn uit opeengestapelde doornstruiken, waarvan de meeste acht c.M. lang zijn; midden in de zariba,

vlamt lustig een houtvuur. De groene doornstruiken rondom zijn versch omgehakt en dus onbrandbaar. Al vliegen er af en toe een paar vurige vonken in, dit deert niet.

In de vier hoeken van de zariba staan vier schildwachten. Allen zoo zwart als roet, niet van de rook van het vuur, maar van nature. Allemaal schijnen ze last van de koude te hebben, want ze trappelen met de bloote voeten en blazen op hun verkleumde vingers.

Een voor een kruipen de andere blanken uit hun tent.

Luitenant Abercrombie, nog een jonge kerel, nauwelijks dertig jaar oud, en sergeant Bopkin, een tamelijk gezette veertiger, voegen zich bij Fraser, nadat ze de gebruikelijke morgengroeten hebben gewisseld.

Vele soldaten en vrachtdragers zijn al wakker. Ze zitten op kistjes en zakken en praten met elkander.

De lastdieren vinden ook een schuilplaats binnen de doornwanden van de zariba.

In den voorwand is de uitgang, waarvoor een schildwacht heen en weer loopt.

Daar klinkt de reveille. 't Is zes uur.

Het geheele kamp geraakt in drukke beweging. Hier zijn manschappen bezig met het zetten van de onmisbare kruizemuntthee. Anderen verdeelen brood en suiker en als eindelijk ieder zijn portie heeft, komt er een einde aan het geroezemoes.

Het kamp ligt op de grenzen van de provincie Tamale, twee dagmarschen van Gombe.

Tamale is een zeer vruchtbare, breede vallei, minstens tien K.M. in lengte.

Als allen verzadigd zijn, geeft Luitenant Abercrombie het bevel tot den opmarsch.

De zwartjes, het geweer op den rug, stappen lustig

voorwaarts, gevolgd door de zes mannen, die de verschillende onderdeelen van het medegenomen snelvuurkanon torsen. Sergeant Bopkin bemoeit zich vooral met dit zestal, want de Maxim heeft de liefde van zijn hart.

Achter hem komen de dragers van ammunitie, levensmiddelen en tenten. Ze zijn ongewapend, vandaar, dat ze de achterste plaats in den trein innemen.

De luitenant stapt naast Fraser, die de verantwoordelijkheid van de geheele onderneming draagt.

De eerste uren volgt de troep het pad in de vallei. Dan wordt er halt gehouden, want allen moeten nu tegen den bergwand op.

Govert, de luitenant, Annoer en Fraser stijgen van hun paarden en nemen hun rijdieren bij de teugels.

Het klimmen is vermoeiend en vereischt groote voorzichtigheid. Nu en dan slipt de voet van één der dragers en valt hem de last van het hoofd. Dit wekt de lachlust op van zijn kameraden, allen vroolijke en onbezorgde natuurkinderen. De achter hem komenden vinden het wel goed, dat ze moeten wachten tot de minder voorzichtige zijn last weer heeft opgenomen. Ze kunnen dan even rusten en hun pruimpje tabak op hun gemak verschuiven.

Sergeant Bopkin klimt naast zijn zes schatbewaarders.

Na een uur klimmens wordt er rust geblazen.

De geheele troep zit te midden van groote en kleine rotsblokken. De dragers hebben hun lasten op den grond gelegd en zoeken hun vermoeidheid te verdrijven door het nemen van een extra groote pruim tabak, zóó groot, dat Janmaat er jaloersch op zou worden.

De rust duurt een half uur.

Dan gaat het weer omhoog. Van morgenkoelte is geen sprake meer: het tropenzonnetje brandt al weer geducht.

Doch zonder ongelukken bereiken allen den heuvelkam, wel is waar uitgeput en braaf vermoeid.

Ze staan op een hoog terras. Achter hen, in de laagte, groent de vallei, die ze een uur geleden verlaten hebben.

Vóór hen, op ongeveer een half uur afstands, rijst een nieuwe heuvelketen, scherp afgeteekend, tegen de heldere lucht.

„Ziet u die halsketting, waarmee die grootste heuvel zich tooit?" vraagt de luitenant aan Fraser, en zonder antwoord af te wachten vervolgt hij: „dat zijn de Toela-dorpen, mijnheer MacDonald."

Fraser richt zijn veldkijker op den grootsten heuvel.

Talrijke huizengroepen, elke groep omgeven door een muur van harde, in de zon gebakken klei, vertoonen zich aan zijn oog en ook ziet hij kleine, bewegende gestalten.

Van den voet af slingert een smal bergpad steil naar de huizengroepen omhoog. Met het bloote oog is het gele pad te zien.

Op bevel van Luitenant Abercrombie hakken een aantal soldaten de omringende doornstruiken om en anderen bouwen een zariba op een plaats, waar het dorre gras verbrand is.

Op verscheidene plaatsen staat helder water in nog al diepe kommen en een troepje zwarten is bezig daar de ledige watervaten te vullen, want, mocht een overmacht de zariba dagen lang belegeren, dan mag water, de allereerste levensbehoefte, niet ontbreken.

Als alles in orde is, de tenten opgeslagen, de paarden vastgekluisterd, de zakken met provisie opgestapeld, de

schildwachten uitgezet, treedt Fraser met den luitenant en den tolk Kira, dien hij in Gombe gehuurd heeft, naar buiten.

Een detachement van twintig gewapenden volgt hen.

In overleg met den officier heeft Fraser besloten zoo spoedig mogelijk verband met den vijand te zoeken.

Sergeant Bopkins neemt in de zariba het bevel over.

Hoewel Govert en Annoer gaarne met Fraser zouden zijn medegegaan, zijn ze „thuis" gebleven, omdat ze begrepen, dat de vijand eerder zal naderen als het aantal blanken gering is.

Fraser gaat de bergvestingen der Toela's tegemoet.

Na een klein half uur houden zij halt.

Achter de voor hen opgestapelde granietblokken en onder de eenzaam staande doornboomen bewegen zich zwarte gedaanten. Ongetwijfeld Toela's, die den naderbij komenden vijand bespieden, maar zich op veiligen afstand houden. Allen zijn gewapend met boog en pijlen en dragen om den linkerarm een ovaal schild van gelooide ossenhuid.

Fraser besluit, alleen door Kira vergezeld, den vijand tegemoet te treden.

„Hoort ge mij schieten, kom dan oogenblikkelijk te hulp," verzoekt hij den luitenant, en stapt voorwaarts.

Te oordeelen naar het weemoedige gelaat, waarmede Kira zich telkens omwendt om zijn achtergelaten rasgenooten te zien, voelt de tolk zich niets op zijn gemak.

Fraser stapt onbevreesd, hoewel hij voor alle zekerheid een geladen revolver in den zak heeft gestoken, de spiedende vijanden tegemoet.

Als hij rekent, dat de kannibalen hem kunnen hooren, of liever, den tolk kunnen hooren, blijft hij staan.

„Vrienden! vrienden!" schreeuwt Kira.

Sommige Toela's blijven staan, maar geen enkele doet een stap voorwaarts.

„Vrienden, de Leeuw wil met jullie spreken! De Leeuw is een vriend van de Toela's!" schreeuwt hij opnieuw.

Maar deze vriendschapsverzekering heeft niet de minste gunstige uitwerking. Niemand komt nader.

„Vrienden, de Leeuw heeft een boodschap voor jullie opperhoofden. Als niemand van jullie hier wil komen om naar den Leeuw te luisteren, dan zullen de opperhoofden je streng straffen!" klinkt het waarschuwend uit Kira's mond.

De vrienden daarginds schijnen met elkander te beraadslagen. De uitslag is, dat een viertal een weinig naar voren komt, maar niet veel. Aarzelend blijven ze staan en keeren dan weer naar hun makkers terug.

Nu roept Kira:

„De Leeuw zal den overbrenger van de boodschap beloonen. Kom gerust, de Leeuw geeft zijn woord, dat hij niemand kwaad zal doen. De Leeuw is de groote vriend van de Toela's!"

Het schijnt, dat het uitzicht op een belooning van grooter kracht is dan hun vrees, want schoorvoetend verlaten vier Toela's hun broeders en treden langzamer nader.

Het zijn forsche, welgebouwde, jonge mannen, goed in het vleesch. Hun zwarte huid glimt van gezondheid en jeugd. Maar het is niet te ontkennen, dat wreede gelaatstrekken de krachtige, jonge menschen ontsieren.

Op een paar Meter afstand van Fraser en den tolk blijven zij staan en zien schijnbaar onbevreesd den onbekenden vriend in de oogen.

„De Leeuw wenscht de opperhoofden te spreken,"

zegt Kira. „Zij moeten naar het kamp van den Leeuw komen, ongewapend. Bevreesd behoeven zij niet te zijn. De Leeuw geeft zijn woord, dat ze veilig weder zullen terugkeeren naar hun dorpen. Geen gewapende of ongewapende Toela's mogen hen vergezellen. Als ze

niet komen, komt de Leeuw met zijn krijgers naar de dorpen en zullen die verbranden!"

Argwanend luisteren de vier Toela's naar deze bedreiging.

Eén van hen richt het woord tot Fraser:

„Wij zullen uw boodschap overbrengen. De opperhoofden kunnen vandaag niet meer komen, het is al laat! Zij zullen morgen komen!"

„Goed!" roept Kira, „breng de boodschap van den Leeuw aan de opperhoofden!"

Fraser neemt vier nieuwe shillingen uit den zak en werpt die één voor één voor hen neder.

Haastig rapen ze de muntstukken op en snellen heen, naar hun makkers.

Fraser en Kira keeren nu naar de wachtende manschappen en den luitenant terug en gezamenlijk bereiken ze de zariba.

Het is Fraser niet onbekend, dat de wilde stammen van Afrika veelal hun vijand in het vroegste morgenuur aanvallen.

Omdat hij de Toela's volstrekt niet vertrouwt en denkt, dat zij dezen keer ook wel eens de aloude gewoonte kunnen volgen, overlegt hij met Abercrombie om, veiligheidshalve, dubbele wachtposten uit te zetten. Ook zullen eenige van de beste soldaten met den tolk, in het hooge gras op verkenning uitgaan, om te hooren en te zien of zij iets van de plannen van den vijand te weten kunnen komen. De reveille zal een half uur vroeger geblazen worden.

De dag gaat verder rustig voorbij.

Als de avondduisternis valt, kruipen de zwarte soldaten, verzadigd door een goed avondmaal, naar de binnenzijde bij de doornheggen en trekken hun wollen dekentje om zich heen.

De paarden liggen in een donkeren hoek reeds te slapen.

Het allerlaatst keeren de Europeanen en Annoer zich naar hun tenten.

Fraser kan moeilijk den slaap vatten. Zijn verantwoordelijkheid houdt hem lang wakker. Voor hem gaat de nacht met korte hazeslaapjes en wakker liggen om.

Het is dus niet te verwonderen, dat hij voor dag en dauw uit de veeren is.

Buiten is het half donker. Over de bergen valt het waterige licht van het vroegste van den dageraad.

Voetstappen in zijn nabijheid trekken zijn aandacht en hij ziet een donkere gestalte voor zich opduiken.

„Leeuw, de Toela's zijn uit hun dorpen afgedaald en komen gewapend hierheen, met hun opperhoofden," fluistert Kira, de tolk.

„Dank je, Kira," zegt Fraser, „blijf in mijn nabijheid."

Hij buigt zich in de tent van Abercrombie en heeft een kort onderhoud met den officier.

Binnen vijf minuten komt deze naar buiten en laat alarm blazen.

Het geheele kamp komt in verwarrende beweging.

Over de doornheggen van de zariba zijn in het vroege morgenlicht de ver verwijderde heuvels reeds duidelijk te onderscheiden, doch een vijand is niet te bespeuren.

Maar Fraser en de luitenant zijn op hun hoede.

Sergeant Bopkin heeft zijn snelvuurkanonnetje vóór de kampopening opgesteld en zijn mannetjes liggen er omheen in het hooge gras.

Luitenant Abercrombie heeft zijn krijgers in vier groepen opgesteld en voor elke zijde van de zariba liggen deze soldaten in het gras, de geladen geweren naast hen.

De dragers en de paarden blijven binnen.

In den ingang van de zariba staan de beide bevelhebbers met Annoer en Govert en overzien de glooiende terrassen. In de verte komt de vijand in het gezicht.

Ontelbare Toela's komen nader en nader en reeds zijn de opperhoofden duidelijk te kennen aan de witte pluimen van ossenstaarten boven op hun hoofd en aan hun reusachtige schilden.

Het is werkelijk een prachtig schouwspel, het overmoedige naderen van de wilde, woeste kerels.

De punten hunner speren glinsteren in het licht van de pas opgekomen zon. Onder het naderen trommelen zij met hun linkerhand op den pijlenkoker, die aan een riem om hun lendenen hangt.

Op de maat van deze eentonige muziek komen zij steeds nader, in breede rijen. Waarschijnlijk vertrouwen zij op de kleinheid van het kamp en meenen met een zwakken vijand te doen te hebben.

Buiten kijf hebben zij de mannen in de opening bemerkt, maar onbevreesd komen zij nader.

Fraser en zijn tolk stappen hen tegemoet.

„De Leeuw wil, dat alle krijgers teruggaan. Alleen de opperhoofden mogen naderen, maar moeten hun wapenen neerleggen!" schreeuwt Kira.

Deze toeroep wordt met schelden en schreeuwen beantwoord en in plaats van zich te verwijderen, komen zij nog nader en hier en daar slingert een kannibaal een zijner speren in de richting van het kamp.

Fraser is niet op een al te dicht bijzijn van zijn talrijke vijanden gesteld en voegt zich weer bij den officier.

„Geef een rondje, Bopkin!" zegt de luitenant.

Op dit bevel volgt een regelmatig geknetter.

Hier en daar gaat een helsch gekrijsch op onder de kannibalen, waarvan er enkelen gaan zitten en de gekwetste voeten wrijven.

Maar de troep komt toch gevaarlijk naderbij.

Op bevel van hun officier opent het voorste peloton Nigerische scherpschutters het vuur.

Het geknetter der musketten echoot over de vlakte en heeft een schrikbarende uitwerking.

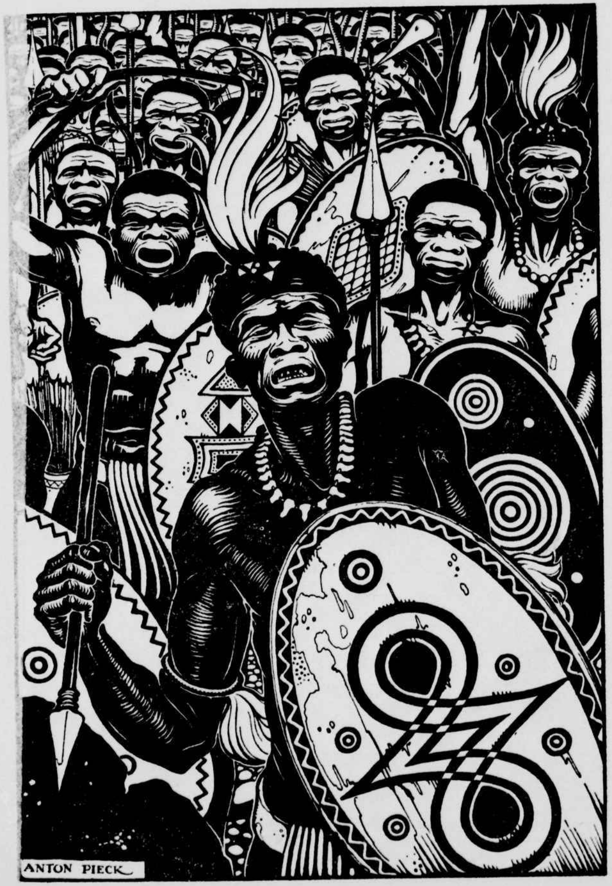

Ontelbare Toela's komen nader en nader. Blz. 63.

Enkele witte, wuivende pluimen zinken omlaag en hier en daar zakt een kannibaal ineen en ligt als een zwarte mierenhoop op het veld.

Niettegenstaande deze verschrikking komen de vijanden toch nader.

De pelotons aan de linker- en rechterzijde krijgen nu het bevel den vijand op de flanken te bestoken.

Ook daar zakken enkele kannibalen ineen of slaan voorover, en enkele ossenpluimen waggelen.

Toch schijnen de kannibalen niet te willen wijken en na eenige korte woorden tusschen Fraser en Abercrombie krijgen de manschappen bevel op te rijzen en den vijand te bestormen.

In zijn jeugdigen overmoed wel wat te vermetel, is Fraser één der voorsten.

Hij valt twee onverschrokken heidenen aan en ziet niet, hoe van terzijde een opperhoofd, een reuzenkannibaal, hem nadert.

Eén der voorste vijanden tuimelt op de rotsblokken: Fraser plantte met groote zekerheid een revolverkogel tusschen zijn oogen. De tweede is juist op het punt één van zijn vergiftigde speren in Fraser's borst te werpen, als een tweede kogel hem den arm verbrijzelt, waarin hij de speer klemt.

Te laat kijkt hij terzijde, waar het opperhoofd gereed staat hem te doorboren.

Maar Annoer waakt en springt vooruit, den dolk in de linker-, het vlijmscherpe zwaard in de rechterhand. Met een snellen, zwiependen slag komt het zwaard neer op den arm van het opperhoofd en scheidt dien van het lichaam. Fraser ziet, onbewust van den toestand, waarin hij verkeert, hoe de afgehouwen arm nog de speer omknelt.

Met een afgrijselijken schreeuw springt het opperhoofd achteruit en dit is 't sein tot een algemeene vlucht.

Als een wervelwind stormen de menscheneters terug en verdwijnen in het hooge gras.

Fraser keert zich tot Annoer.

„Dank u, Annoer!" zegt hij en schudt den Immager krachtig de hand.

„De eene dienst is den anderen waard, heer MacDonald!" antwoordt de Immager.

De zwarte soldaten krijgen het bevel om alle verstrooide wapenen te verzamelen en de gewonde vijanden in het kamp te brengen.

Sergeant Bopkins is nu de chirurgijn. Hij snijdt kogels uit, spalkt verbrijzelde armen en beenen, verbindt wonden en bewondert de stoïcijnsche kalmte, waarmede de gewonde kannibalen hun pijnen, die in sommige gevallen zeer hevig moeten zijn, verdragen.

De gesneuvelden moeten vooreerst blijven liggen, want Fraser oordeelt het verstandig eens en voor altijd een einde te maken aan die vervloekte gewoonte van menscheneten. Nu de gewonden geholpen zijn, zal de aanval voortgaan.

De vijanden zijn in hun dorpjes teruggekeerd.

Zwijgend marcheeren de Nigeriërs, door de dragers gevolgd, naar den voet der heuvels en staan op het kronkelende, smalle bergpad, dat naar boven naar de huizengroepen leidt.

Daar boven hen klinkt het uitdagende krijgsgeschreeuw van den woesten vijand.

Nu opent sergeant Bopkin zijn snelvuur, dat ditmaal een betere uitwerking toont, want als hazen vluchten de kannibalen in hun ommuurde dorpjes.

Daar het gevaar om door weggeslingerde speren

getroffen te worden nu zoo goed als voorbij is, klimmen de troepen naar boven en bereiken ongedeerd de eerste groep kleiwoningen. Het dorpje is verlaten, alleen een paar stokoude grijsaards zijn achtergelaten.

Deze menschen schijnen niet verschrikt te zijn en deelen Kira kalm mede, dat de opperhoofden en de mannen zich diep in de bergen hebben teruggetrokken.

„Gaat heen en roept de opperhoofden! Als ze niet komen laat ik alle huizen plat schieten!" beveelt Fraser.

De ouden zien, dat het hooge ernst is, en strompelen heen om hun last uit te voeren.

„Het zal wel uren duren, voor ze komen," denkt Fraser en daarom geeft hij bevel brood en thee aan de mannen uit te reiken. Ze kunnen vooreerst rust nemen.

„Heb je lust een kijkje in het rond te nemen?" vraagt hij aan Govert.

Deze aanvaardt de uitnoodiging en voegt zich met Annoer bij zijn vriend. Kira, de tolk, is ook van de partij.

De huisjes zijn alle van gebakken klei en bedekt met lang, droog gras. Een lage deuropening, hoogstens een meter hoog, geeft toegang tot het intérieur.

Het aantal hutten is veel grooter, dan gedacht werd. De een staat langs de helling boven de ander gemetseld en elk dertigtal is omgeven door een muur.

Kippen, geiten en varkens wandelen ongestoord in en uit.

De hutten zijn van binnen ongelooflijk smerig en de lucht, die er hangt, is om te bezwijmen.

De vrienden treden één der grootste hutten binnen.

„Ziedaar hun barbaarschheid," roept Fraser en wijst omhoog, naar den rand van den muur, waar een lange,

ronde rij doodshoofden pronkt. De kannibaal, die de hut bewoont, schijnt eenig kunstgevoel te bezitten, al is het een lugubere kunst, want om de ander zijn de schedels bruinrood of helwit gekleurd.

Bruinroode potten van gebakken klei, werkelijk niet

onaardig van vorm, bevatten een inhoud, die de bezoekers met walging vervult.

Annoer, die naar buiten gegaan is, komt terug met een vlammende fakkel van in elkaar gedraaid gras, zoodat zij daarbinnen beter kunnen zien, want het is half duister in de hut.

Nu ontwaren zij langs den wand een gedroogd en gelooid menschenvel en talrijke amuletten van vingerkootjes. In een bocht van den wand hangt een gedroogd menschenbeen. Pijlen, omgekeerd in een aarden pot gestoken, trekken hun aandacht. Govert trekt er één uit. Een taai vocht druipt van de ijzeren punt.

„Strophantus! het sap van een vergiftige slingerplant," zegt Fraser.

„Laten we asjeblieft heengaan," verzoekt Govert, die walgt van alles, wat hij daarbinnen ziet.

Ze treden dan ook naar buiten en wandelen naar de soldaten terug. De meesten liggen ergens op een schaduwplekje te slapen.

Fraser en zijn vrienden verdrijven nu den tijd met sigaretten rooken.

Daar komen ten laatste werkelijk eenige opperhoofden aan. Onmiddellijk springt luitenant Abercrombie op en laat alarm blazen. In een oogwenk staan de soldaten in het gelid.

De opperhoofden blijven op eerbiedigen afstand staan en uit hun houding en hun ongewapend zijn is duidelijk op te maken, dat zij van verder verzet afkeerig zijn.

„De Leeuw zegt, dat de opperhoofden hem morgen, bij den dageraad, als bewijs van hun gehoorzaamheid, duizend speren en vijftig geiten moeten brengen," vertolkt Kira.

Zwijgend, maar met onmiskenbaar onwillige gezichten, luisteren de opperhoofden toe.

„De opperhoofden kunnen nu gaan. De Leeuw vertrekt naar zijn kamp!" zegt Kira.

Langzaam keeren de opperhoofden zich om en verlaten zwijgend de huizengroep.

Als de laatste buiten den muur aan het oog van onze vrienden is onttrokken, oppert Govert twijfel aan hun goeden wil.

„Wat denkt u ervan, Annoer?" vraagt Fraser.

„De kannibalen hebben nog een tweede les noodig," is het antwoord van den rustigen Immager.

Allen keeren zonder ongevallen in de zariba terug. Onder de eigen manschappen zijn ook enkele gewonden, maar hetzij de speren, die hen troffen, niet vergiftig waren, hetzij het vergift van ouden datum was, geen der gewonden is koortsig.

De gewonde kannibalen houden zich rustig. Ze zijn met verstomming geslagen, dat ze nog niet opgegeten zijn en vermoeden zeker, dat ze niet vet genoeg zijn, want ze krijgen overvloedig eten.

Tegen den avond zijn de Europeanen met Annoer een wandeling buiten het kamp gaan doen. Ongemerkt zijn ze verder van de zariba afgedwaald dan ze wel van plan waren, en vóór zij terugkeeren, nemen ze een oogenblikje rust en zetten zich neer op eenige groote, verspreide rotsblokken.

Annoer's oogen, van jongs af gewend in de verte te staren, onderscheidt bewegende gedaanten op het slagveld.

Hij maakt er Fraser op attent, die zijn veldkijker grijpt en er mede kijkt naar de aangewezen plaats.

Vol afschuw laat Fraser den kijker zakken.

Inlandsche vrouwen, met korven op de hoofden, loopen zoekend tusschen de gesneuvelden kannibalen door. Andere hebben de manden van de hoofden op den grond gezet en hakken van verschillende lichamen de meest gewilde deelen af en werpen die in de mand.

Govert ziet ook dit schouwspel aan.

„Afschuwelijk!" roept hij.

„Dat mensch eneten zal uit zijn!" zegt Fraser vastberaden.

De nieuwe dag breekt aan, en van de kannibalen geen spoor.

Na twee uur wachtens geeft Fraser het bevel op te rukken en een sterk detachement troepen trekt naar het zich voortslingerende bergpad en bereikt het dorpje, waar ze gisteren waren.

Ze vinden er alleen de tandelooze ouden.

„Waarom zijn de opperhoofden niet gekomen?" zegt Fraser.

„O Leeuw, de jonge mannen willen niet naar den raad der ouderen luisteren!"

„Zeg de opperhoofden, dat de Leeuw dertig Toela's gevangen houdt, waaronder een opperhoofd is. Als de opperhoofden niet komen, zullen deze Toela's hun dorpen niet wederzien en de Leeuw zal terugkomen en alle dorpen vernielen! Hij zal ook alle opperhoofden dooden!"

De ouden belooven deze boodschap over te brengen, waarop Fraser met de zijnen vertrekt.

Maar geen opperhoofd verschijnt, noch dien middag, noch dien avond.

„Annoer heeft gelijk. De kannibalen hebben een tweede les noodig," peinst Fraser.

Midden in den nacht staan in de zariba de troepen opgesteld en zwijgend marcheeren zij naar de bergdorpen, waar zij de slapende kannibalen volkomen verrassen. De enkelen, die zich verzetten en speren slingeren, worden zonder pardon neergeschoten.

Een opperhoofd waagt zich ongewapend naar buiten.

„De Leeuw wil, dat ge bij hem komt!" roept Kira.

Het opperhoofd stapt fier naar Fraser toe, en blijft zwijgend voor hem staan.

„Vriend," zegt Fraser, „wij willen uw ongeluk niet, maar de belastingen moeten betaald worden en het eten van menschen moet uit zijn!"

„De Olifant zal de andere opperhoofden roepen," zegt de ongewapende en gaat heen.

Het duurt niet al te lang of hij komt met de andere opperhoofden terug. Zwijgend staan ze vóór Fraser.

„Binnen het uur levert ge mij duizend speren en vijftig geiten!" beveelt Fraser kort, „gaat!"

Ze bemerken, dat het ernst is, en vertrekken.

Spoedig komen van alle zijden jonge en oude kannibalen, vrouwen en kinderen, speren aandragen, die alle op een hoop geworpen worden.

Ten aanschouwe van opperhoofden, krijgers en vrouwen, wordt deze stapel in brand gestoken.

Ook de vijftig geiten worden bijeengedreven.

Nu rijst Fraser op.

„De Leeuw verbiedt het mencheneten. Komt hem één geval ter oore, dan komt hij met zijn krijgers terug en zal strenge straffen uitdeelen. Elk jaar zullen de opperhoofden, als bewijs hunner trouw, honderd ossenhuiden en vijftig geiten aan den ontvanger in Gombe moeten brengen!"

Nu roept hij de opperhoofden bij zich. Hij vermaant hen ernstig, in het belang van hun stam, gehoorzaam te zijn.

Ze beloven dit.

Verheugd keeren de overwinnaars naar de zariba terug. Kira deelt de gevangenen de belofte der opperhoofden mede en dreigt met straf, indien de Leeuw nog

één keer hoort, dat iemand van de omwonende stammen geroofd en opgegeten is.

Ze hooren tot hun stomme verwondering, dat zij mogen terugkeeren naar hun dorpen.

Dit kunnen ze niet gelooven en daarom blijven ze zitten.

Als Kira hen opnieuw verzekert, dat ze vrij zijn, waagt één het om door de opening der zariba weg te sluipen, en ziende, dat hun makker niet achtervolgd wordt, rijzen ze allen op en trots kogelwonden en andere kwetsuren stormen zij luid gillend heen.

Het zijn niet alleen de Toela's, die mencheneters zijn. Ook andere stammen in Tangale maken er zich schuldig aan.

„Waarom eet ge menschen?" vroeg een zendeling aan een opperhoofd.

„Een mensch is gemakkelijker te vangen dan een hert," was het antwoord.

De Toela's eten hun gevangenen, omdat zij menschenvleesch als een groote lekkernij beschouwen.

„Waarom eet ge menschen?" klonk elders de vraag.

„Wij eten alleen de ouden; die zijn nergens meer nuttig voor!"

Misschien dat een ondeugende toehoorder bij dit antwoord denkt, hoe jammer het toch is, dat een knorrige erfoom van hem niet in Tangale woont.

Dank zij het krachtige optreden van het Gouvernement en den geduldigen arbeid van moedige Christenen, zijn de wreede Toela's en andere Tangalestammen thans rustige landbouwers en veetelers.

Rust, orde, welvaart en tevredenheid heerschen in de vruchtbare, dichtbevolkte provincie Tangale.

5

OVERGELUKKIG TREKT FRASER NAAR KANO.
DE KAMEEL VERGEEFT NIET EN VERGEET NIET.
ZARA, DE SNELVOETIGE.

„Natuurlijk heeft de schurkachtige Arabier zich mijn wapenen toegeëigend en ze tot eigen voordeel verkocht! Ben Hoedi zal hij niet meer onder de oogen durven komen," betoogt Annoer, die in de schaduw, onder het afdak van een vervallen koffiehuis met Govert zit te praten.

„Dat ben ik met u eens, Annoer, en ik zal probeeren den man op te sporen. Misschien kan ik van hem te weten komen, waar Ben Hoedi is. Voor geld en goede woorden verraden dergelijke lieden meestal hun meester, vooral als deze tot de ongemakkelijkste behooren. Wellicht weet hij iets van uw dochter Tehit."

„Mijnheer Staalberg, spaar geen kosten. Ik ben een rijk man, rijker dan u vermoedt. Treed ik nu dadelijk zelf openlijk op, dan geef ik mijn vijand een kostelijk wapen in de hand. Nu denkt hij mij dood. Mijn voorgevoel zegt mij, dat ik door dien man op het spoor van mijn gestolen kind zal komen. Ik kan niet gelooven dat Ben Hoedi haar aan een slaaf heeft gegeven, daarvoor zijn die vervloekte Arabieren veel te groote geldwol-

ven. Tehit is jong en mooi. De ellendeling zal haar wel aan een der rijke Emirs verkocht hebben. Maar welke?"

Groote bitterheid straalt in Annoers laatste woorden door.

„Misschien vindt u haar in betere omstandigheden dan u denkt," tracht Govert den woestijnbewoner, die hem in de weinige dagen, dat hij hem kent, zeer sympathiek geworden is, te troosten.

Annoer staart door de spleet van zijn tagilmoes en zegt, na een oogenblik van stilte:

„Mijn irawellans zijn met twaalf snelvoetige „areggans" (rijkameelen) in Gombe gekomen. Deze huisgenooten zijn trouw als goud en zouden, als het noodig ware, voor mij sterven.

Indien ik Ben Hoedi mag ontmoeten, ben ik niet machteloos. Het geld voor de kameelen, die zij in Kano verkocht hebben, hebben ze mij afgedragen, zoodat ik ruim van geldmiddelen ben voorzien. Spaar dus geen kosten, heer!"

„Ik zal voor u doen, wat ik kan, Annoer," zegt de jonge Hollander eenvoudig.

„Gaat u van hier naar Kano?" vraagt Annoer.

„Dat is mijn plan. Zoodra ik hier in Gombe voor mijn Londensche meesters het begeerde contract heb afgesloten, met de groote Arabische kooplieden, vertrek ik naar Kano, maar voor het zoover is, hoop ik ook u te hebben kunnen helpen."

„In Kano moet ik het spoor van Tehit kunnen vinden, heer Staalberg. Van daar heeft Ben Hoedi mij naar Gombe gevolgd, waar ik vóór mijn irawellans wenschte aan te komen. Ik hoop maar, dat wij beiden tezelfdertijd naar Kano kunnen reizen."

„Dat zou ik zeer aangenaam vinden, Annoer."

Hier wordt het gesprek gestoord door den Griekschen bediende, — waar ter wereld treft men geen Grieken aan, — die de kruizemuntthee brengt.

De echte Toeareg drinkt driemaal thee, telkens drie kopjes, sterk gekruid, met veel suiker. Govert is er zoo lanzamerhand ook gewoon aan geworden en kan er zelfs naar verlangen. Het is beter dan slecht water met een scheut whisky en verslaat ook meer den dorst. Daarbij absoluut ongevaarlijk.

Thee is bij de Toearegs als het dunne scharretjesbier van onze voorvaderen: de dagelijksche drank, zuiver en onschadelijk.

Met welbehagen drinkt hij met zijn ouderen vriend zijn drie kopjes thee.

Waarom bevindt Fraser zich niet bij hen?

Zoo spoedig als het hun mogelijk was, zijn de inlandsche troepen onder hun officier met Fraser naar Kano afgereisd.

„Je vergeet niet om me in Kano op te komen zoeken, Govert!" heeft hij bij het afscheid zijn vriend toegeroepen.

„Als een eenvoudig handelsreiziger bij den Gouverneur-Generaal wordt toegelaten, zal je me zien!" is het plagende antwoord.

„Mijn eerewacht zal het geweer voor je presenteeren," voegt Fraser hem toe.

„Sta jij dan vooraan?"

„Ik zal daarvoor zorgen, Govert."

„Doe dan je amuletje om!" lacht deze.

„Die kan jij van me krijgen!"

„Dank je man. Denk je, dat ik Doortje wil berooven van haar curiositeiten!"

Fraser geeft zijn vriend een fermen klap op den schouder.

„Man," zegt hij, „als mijn oude chef zijn woord houdt en ik Assistent-Resident van Kano ben, gaat er een gloeiend telegram naar Londen."

Overgelukkig met den goeden uitslag van zijn tocht tegen de Toela's vertrekt hij naar Kano.

Op zijn langen tocht heeft hij tijd genoeg om rijke luchtkasteelen te bouwen.

De grootste daghitte is voorbij als Govert het koffiehuis verlaat en zich naar het stadsgedeelte spoedt, waar de Arabieren handelen en velen van hen wonen.

In het Arabische kwartier aangekomen slentert hij door de morsige, nauwe straatjes en slaat opmerkzaam elken voorbijganger gade.

Ten laatste stapt hij een groot, niet al te zindelijk koffiehuis binnen en neemt plaats op een gevaarlijk krakenden stoel in een hoek van de ruime zaal, vanwaar hij op zijn gemak elken bezoeker kan waarnemen. Hem schijnt het of driekwart van de Arabieren elkaars dubbelgangers zijn. Daarbij komt, dat hij zich niet goed meer kan voorstellen, hoe de man, van wien hij zwaard en dolk kocht, er uit zag.

Achter de toonbank staat de oude eigenaar van het koffiehuis, een Mohammedaan van den ouden stempel. Onwillekeurig slaat Govert hem gade en schiet hem de gedachte te binnen, dat er aan het oog van dergelijke eigenaars maar weinig ontgaat en dat ze van meer zaken op de hoogte zijn dan men zoo oppervlakkig wel zou denken.

Misschien dat deze oude hem kan inlichten!

Hij rijst op en stapt naar de toonbank, die beladen

is met zoetigheden: suiker, chocolade, dadels, vijgen, flesschen met vruchtensap, alles veelkleurig op en naast elkaar gestapeld.

De oude Moslem ziet hem naderen en denkt, „wat doet zoo'n onreine Christen onder de trouwe zonen van den grooten Profeet?"

„U kunt mij een dienst bewijzen," zegt Govert en legt tegelijkertijd een gouden half pond (*f* 6.—) op de toonbank.

Wantrouwig kijkt de oude man hem aan en vraagt: „Wat verlangt u?"

„Eenige dagen geleden heb ik van een Arabier een zwaard en een dolk gekocht. Ik zoek dien man en kan hem niet vinden," zegt Govert, terwijl hij ongemerkt den Arabier scherp gadeslaat. Hij meent een vonkje te bemerken in de oogen van den oude, een vonkje, dat even schittert en dan weer verdwijnt.

Maar de oude houdt zich of hij nergens iets van weet. „Een zwaard en een dolk! Een zwaard en een dolk!" mompelt hij. „Neen, heer, ik herinner mij niets."

Govert verwisselt het kleine geldstuk met een heel pond, waar hij de hand oplegt, en kijkt den man zwijgend aan.

„U zegt: een zwaard en een dolk? Neen...... wacht eens, ja toch, ik geloof, dat het Kawa was, die ze wilde verkoopen!"

„Waar kan ik dien Kawa vinden?" vraagt Govert. De Arabier rimpelt het voorhoofd en staart naar het smerige plafond van de rookerige zaal.

„Ik geloof niet, dat ik dit weet, heer!"

Govert legt het halve pond naast het heele en bedekt de vermeerderde som met zijn hand.

„Ja, wacht even, heer. Misschien kan ik het te weten

komen." Hij stapt van achter de toonbank weg en fluistert iets tot een Arabier, die met een troep rasgenooten vreedzaam aan het ruziemaken is. Hij neemt dien man eenige oogenblikken terzijde en fluistert hem iets toe.

De Arabier knikt.

Hij komt bij Govert terug.

„Ik kan u zeggen, waar Kawa is, heer!" zegt hij en kijkt naar den rug van Goverts hand.

„Zeg het, en het geld is het uwe!"

Nu roept de eigenaar een bediende, waarschijnlijk een zoon — want bedienden, koks, koffiezetsters en eigenaar vormen meestal één familie en hangen als klitten aan elkaar — en fluistert hem eenige woorden toe.

De niet al te zindelijke jonge Mahomedaan ijlt heen.

„Wacht eenige minuten, heer, dan is Kawa hier."

De boodschapper keert spoedig weer, vergezeld van een man, in wien Govert den verkooper van zwaard en dolk herkent.

Govert trekt de hand weg en met gretige vingers strijkt de eigenaar het kostbare, gele geld van de toonbank naar zich toe en bergt het onder zijn overkleed.

Zijn dankbare lach, waardoor de plooienvolle lippen zich scheiden en de vieze, lange, gele tanden zichtbaar worden, heeft voor Govert iets verschrikkelijks.

Hij keert zich naar Kawa, die ongetwijfeld den jongen vreemdeling, die zoo vloeiend Arabisch spreekt, herkend heeft.

„Ik wensch je alleen te spreken en zal je ruim beloonen als je me de inlichtingen geeft, die ik wensch te weten."

„Dat is goed, heer. Volg mij maar," zegt Kawa.

Hij verlaat de koffiekamer, op den voet door Govert gevolgd. In de gang opent hij een deur en laat Govert

eerst binnen. Ze zijn in een ledig kamertje, met kale kalkmuren. Door een getralied venster valt het licht van den laten namiddag naar binnen.

„Heer, wat wenscht u te weten?" vraagt hij nieuwsgierig.

Govert gaat voor het raam staan en telt vijf goudstukken neer op het kozijn.

Kawa's oogen glinsteren van hebzucht. Zwijgend staat hij voor Govert, met de oogen op het begeerlijke goud.

„Die zijn alle voor jou, als je me eerlijk antwoord geeft op mijn vragen," zegt Govert.

„Vraag maar, heer!" klinkt het onderworpen.

„Van wien waren dat zwaard en die dolk, die ik van je gekocht heb?"

Kawa geeft geen antwoord, zoodat Govert dezelfde vraag herhaalt.

„Dat kan ik u niet zeggen, heer!" roept Kawa.

Zwijgend verwisselt Govert een der heele ponden met een half en doet de vraag voor de derde maal.

„Geef mij uw woord, heer, dat ge me nimmer zult verraden, dan zal ik het zeggen."

„Mijn woord heb je."

„Die wapenen waren van Annoer, een Immager van den Amenokal (vorst) van Asben, heer!"

Deze woorden leveren het bewijs, dat Kawa niet liegt.

„Waar is Annoer, Kawa?"

Kawa zwijgt, maar hij ziet, hoe Govert van plan is het halve pond weg te nemen en nu roept hij haastig uit:

„Annoer is dood, heer!"

Zwijgend verwisselt Govert het halve pond weer met een heel.

„Hoe is Annoer gestorven, Kawa?"

„Hij is van een kameel gestort heer, en heeft den nek gebroken!"

Govert neemt één der goudstukken en laat het in zijn zak verdwijnen.

„Je liegt, Kawa! Annoer is op den grond gekruisigd en door de zwarte trekmieren opgegeten!"

De Arabier treedt verschrikt een stap achterwaarts en staart naar Govert als naar een bovenmenschelijk wezen.

„Deze Christen weet of ik waarheid spreek of lieg," is de gedachte, die bij hem opkomt.

„Hoe is Annoer gestorven, Kawa?" klinkt Goverts stem.

„Het is geschied, zooals u zeide, heer!"

Govert legt het vijfde pond weer bij de vier andere.

„Spreek nu de waarheid, Kawa. Lieg je, ik zal je voor moord laten arresteeren. Spreek je de waarheid, dan zal ik je belooning vergrooten. Antwoord mij:

„Waar is Ben Hoedi?"

Kawa schrikt, als Govert dezen naam noemt, en zwijgt.

„Geef mij antwoord op mijn vraag?"

„Heer, zult ge uw belofte houden en mij nimmer verraden?" klinkt het zenuwachtig uit Kawa's mond.

„Een Christen breekt nimmer zijn woord, Kawa!"

„Ben Hoedi is in Kano, heer!"

„Waarom heb je die wapenen verkocht, die toch aan uw meester behoorden?"

„Ben Hoedi heeft mij onrechtvaardig gestraft, heer. Ik moest deze wapenen aan Annoers vrouw brengen, maar ik ben weggeloopen."

„Kawa, waar is Tehit?"

Opnieuw kijkt Kawa den vreemdeling verschrikt aan. Deze Christen schijnt werkelijk alles te weten.

„Dat weet ik niet, heer. Ben Hoedi heeft haar ergens in Kano achtergelaten."

„Heeft Ben Hoedi haar aan den Emir verkocht?"

„Dat geloof ik niet, heer."

„Heeft Ben Hoedi zijn bedreiging uitgevoerd en haar aan een slaaf gegeven?"

„Ben Hoedi is een slaaf van het geld en Tehit is mooi." Afdoender antwoord kan Kawa niet geven.

„Kunt ge me een spoor aanwijzen, waarlangs ik Tehit kan vinden?"

Kawa denkt na, en om diens geheugen op te frisschen legt Govert een zesde goudstuk neer.

„In Kano, heer, heeft Ben Hoedi lang gesproken met den Mijindadi van den Emir. Misschien weet deze waar de dochter van Annoer is."

„Wie is die Mijindadi, Kawa?"

„Hij is de vertrouwde dienaar van den Emir, heer."

Bevredigd met de antwoorden van Kawa en wetende, dat verdere vragen geen doel meer hebben, verlangt Govert een einde aan het gesprek te maken en vraagt hem of hij de straat kan bereiken zonder de koffiekamer door te moeten.

Door den vervallen tuin bereikt hij een achterstraat, waar hij Kawa de zes goudstukken ter hand stelt.

Met haastige schreden keert hij naar Annoer terug, die met goed verborgen ongeduld op zijn jongen vriend zit te wachten.

Hij deelt den Immager spoedig zijn bevindingen mede.

„Gaat u mede naar Kano?" vraagt Annoer.

„Als ik morgenvroeg het contract geteekend heb, ga ik mede, Annoer."

Annoer verkoopt in Gombe niet al zijn kameelen. Van de twaalf behoudt hij er vijf, de beste, die ooit het zand der Sahara hebben doorploegd.

Want tusschen kameelen en kameelen is een groot onderscheid. Sommige zijn geboren last-, andere geboren rijdieren.

Wie de zuidelijke Sahara kent, heeft honderdmaal de areggans van Asben hooren prijzen.

Zijn de Friesche runderen over de geheele aarde beroemd als melkdier, de Asbensche kameelen zijn de snelste rijdieren van de woestijn.

Al stelt de Toeareg zijn besten kameel niet boven zijn vrouw, — hij heeft slechts één vrouw, al is hij een Moslem, — zooals de Arabier met zijn beste paard doet, toch is zijn hart verknocht aan dit schip der woestijn

en behandelt hij zijn rijdier met zachtheid, geduld en aanhankelijkheid.

Zijn kameelen vormen zijn rijkdom. Al bezit de Toeareg nog zooveel schapen en geiten, ossen en ezels, als hij geen kameelen bezit, beschouwt men hem als een arm man, die in den handel geen krediet, op de Bank geen saldo bezit.

De Toeareg kent zijn kameel, door en door.

Hij fluistert zijn lief en leed, den wrok tegen zijn vijanden en de hartkloppen voor zijn gezin, het dier in het oor, als het bij de waterwel den kop buigt, en de areggang verstaat zijn meester en wrijft zijn zachten neus tegen diens overkleed.

Spreekt de Toeareg tot zijn kameel en schitteren zijn blauwe oogen door de spleet der tagilmoes als hij hem van de liefde zijns levens verhaalt, dan daalt zijn stem tot een zacht gefluister, zooals hij tot zijn bruid sprak, toen hij haar smeekte om wederliefde.

Moet hij over scherpe, rotsachtige paden, dan stijgt hij af en omwindt elken voet van zijn rijdier met een lederen sandaal, opdat de ongeschoeide voeten van de puntige rotsblokken niet zullen lijden, en eerst als de weg zandig wordt ontschoeit hij zijn vriend.

De gesluierde meester op zijn areggang, en die met elke beweging van het dier links en rechts zwaait, de Toeareg in zijn eigenaardig zwaaienden loop naast zijn kameel, of de Toeareg, met den dolk in de linker-, de speren in de rechterhand en het zwaard op den rug, vóór zijn rijdier staande, ten allen tijde verschijnt hij met zijn kameel als een droom uit vroeger jaren.

Hij ontneemt den zieken of gewonden kameel zijn last, en om hem kort hij de dag- of nachtmarschen in.

De onbezorgde, vroolijke Toearegkinderen spelen

met de dartele jonge kameelen en, is de kudde 's nachts vermeerderd, 's morgens heerscht er vreugde onder de kinderen en ze ontvangen, ter eere van den jonggeboorne, lekkernijen, waaronder pepermuntstokken een voorname plaats bekleeden.

De kameel is verstandig en geduldig. Waar wij zeggen: zoo geduldig als een lammetje, dan zegt de Tamachek, de taal van de Toearegs: zoo geduldig als een kameel.

Nooit zal de Toeareg zijn dier, al begaat het een fout, een ruw woord toevoegen, laat staan het uitvloeken, en is de kameel nog jong en moet hij opgevoed worden, dan is de opvoeding zonder slaag, tenzij de Toeareg er vast van overtuigd is, dat dit strafmiddel nog het eenige doeltreffende is, dat overblijft.

De kameel heeft een sterk geheugen; hij vergeeft niet en vergeet niet. Hij wacht geduldig om te zien of de wreede Arabier zijn mishandeling zal herhalen, en gebeurt dit, dan wacht hij tot de beleediger alleen is en stormt dan onverwachts op hem af, trapt hem onder de voet en probeert hem te vermorzelen.

De kameel voelt heimwee naar zijn verlaten grasland en koele waterwel en zou na den dagmarsch deserteeren, als de Toeareg, die hem door en door kent, hem niet kniehalsterde, zoodat het wegloopen schier onmogelijk wordt.

Elke kameel heeft een eigen naam en luistert er naar. Als zijn meester dien naam roept, spitst hij de ooren en draait den kop om, en, afkeerig als een schooljongen voor een gedwongen taak, komt hij dralend en al te traag aangetreden om zich te laten belasten.

De woestijn heeft haar tragediën en een eenzaam zwervende kameel is daar de getuige van. Daar is een

treurspel afgespeeld, en hij is de gelukkige ontkomene. Gelukkige? Neen, want een eenzaam leven doodt hem. Niet zoodra ziet de zwerveling dan ook een karavaan, of dadelijk volgt hij de trekkers en sluit zich bij hen aan. Hij is huiselijk en houdt van gezelschap.

Een kameel van dertig jaren is een stokoude grijsaard, maar in deze weinige jaren, dat hij leeft, sticht hij veel nut. Dat kan ieder mensch van dertig jaren van zichzelven niet zeggen.

Zijn onbezorgde jeugd duurt niet langer dan drie, vier jaren. Dan moet hij in het gareel, en werkt, zoolang het voor hem dag is.

Aan de handelsbezigheden is spoediger dan Govert gedacht heeft, een gelukkig einde gekomen. De contracten zijn geteekend en naar Londen gezonden.

Govert gevoelt zich gelukkig en hoopt in de groote stad Kano ook zoo fortuinlijk te wezen. Hij gevoelt, dat dan zijn kostje voorgoed gekocht is. Heerlijk voor hemzelf en...... voor zijn moeder.

Het zal negen uur in den morgen zijn, als hij vroolijk gestemd tot Annoer terugkeert.

Voor het armzalige koffiehuis, waarin hij en de Immager hun intrek genomen hebben, liggen vijf kameelen met jobsgeduld in het zonnetje te blakeren.

Twee der kameelen liggen naast hun last. De andere drie zijn areggans.

Eén lijkt hem nog jong. Zijn huid is nog glanzend en zijn haren zacht en glad.

Onwillekeurig blijft hij staan en streelt het dier over den zachten neus. De areggang schijnt dit aangenaam te vinden en kijkt met de groote, donkere, zachtmoedige oogen den vreemdeling aan.

Annoer is op de beschaduwde veranda gekomen en ziet het schouwspel aan.

„Zara is de uwe, heer Staalberg. Wil dit kleine geschenk van mij aannemen als teeken van dankbaarheid!" zegt hij.

„Maar Annoer. Spreek niet van dankbaarheid. Iedere reiziger, die u gevonden zou hebben, zou u geholpen hebben," geeft Govert ten antwoord.

„U hebt meer gedaan, dan mij het leven gered, heer Staalberg. Zara is de uwe, neem hem, heer!"

„Graag, Annoer. Maar het geschenk is wel wat kostbaar. Hij is uw beste kameel."

„De mooiste, de jongste en de snelste, heer. Zara is van het edelste bloed. Ware dit niet het geval, ik zou hem u niet ten geschenke geven."

„Mijn dank, Annoer," zegt Govert, die met het geschenk hoogst in zijn schik is.

„Wat beteekent Zara, Annoer?"

„De snelvoetige, heer. Maar hij is door mijn kinderen wel wat verwend. Hij is dol op pepermuntstokjes, en als hij weet, dat hij aan 't einde der reis zoo'n brokje lekkernij krijgt, is hij onvermoeid en vlug."

Govert lacht: een kameel en een pepermuntstokje! Zoo'n groot dier verzot op zoo'n klein snoeperijtje!

Maar hij knoopt het in zijn ooren en zal niet verzuimen een voorraad dezer heerlijkheid in te slaan.

„Mijn zaken in Gombe zijn afgeloopen, Annoer!"

„Is alles naar uw wensch gegaan, heer?"

„Boven bidden en denken, Annoer."

„Daar verheug ik mij over. U gaat dus mede naar Kano?

„Zoodra u wilt, Annoer. Niets houdt mij meer aan Gombe gebonden."

„Ik heb daarop gerekend, heer, en Belil last gegeven met de vijf kameelen hier te komen. We kunnen dus dadelijk vertrekken.

Belil, de vertrouwdste irawellan van Annoer, krijgt nu het verzoek zich gereed te maken tot den tocht naar Kano.

Govert kijkt toe, hoe hij Zara optuigt en optoomt. Vóór op den bult rust het zadel gemakkelijk tegen den nek, zoodat de ruiter met de beenen rechtuit op den nek een steun vindt voor de voeten, als hij wil. Van achter is het zadel hoog, als de leuning van een stoel, en de reiziger kan daar zijn rug tegen steunen.

Het is niet de eerste keer van zijn verblijf in Nigerië, dat hij kameelrijden moet. Meermalen heeft hij tochten op den rug van een areggang afgelegd. Wel is hij nog niet een volleerd ruiter, maar ongemakken ondervindt hij niet meer. Duizeligheid en heftige peristaltische bewegingen van de maag behooren tot het verleden.

Overal op het zadel ziet hij weer die kruisteekens. Zonderling toch. Zouden die Toearegs van Christenen afstammen? Het Mohamedanisme zit hun niet diep in het bloed, dat ziet hij wel, want Annoer vergeet zelfs de voorgeschreven dagelijksche wasschingen. Toch leest hij in den Koran.

Veel tijd voor overpeinzingen laat Annoer hem niet. De Immager, hoe kalm ook van buiten, brandt van binnen van ongeduld om Kano te bereiken. Kano, dan Ben Hoedi en zijn dochter Tehit! Al zijn gedachten draaien om deze drie kwesties.

Govert verzamelt zijn eigendommen, die nu niet zoo'n erge groote plaats innemen. Belil hangt de lederen tasschen aan Zara's zadel en de grootere pakken worden op de lastdieren gebonden.

Annoer rekent met den Griek af en komt daarna naar buiten.

Hij stapt in het zadel, Govert volgt zijn voorbeeld, Belil noopt de dieren tot oprijzen en blijft achter hen rijden.

Nageäapt door ongewasschen Arabiertjes slaan de reizigers den weg in naar Kano.

Het heeft den vorigen nacht zacht geregend en buiten Gombe moeten de kameelen door een plas waden.

De dieren blijven eenige oogenblikken midden in de plas staan en beroeren met hun zachte lippen de oppervlakte van het modderige water.

„Water in het begin der reis is een gelukkig voorteeken," zegt Annoer, die, als alle woestijnbewoners, aan goede en kwade voorteekens gelooft.

6

IN KANO SNIJDT HET MES AAN DRIE KANTEN.
SLECHTS ƒ 20.000.— PER JAAR.
DOE HET HEER, EN IK ZAL U DANKBAAR WEZEN.

Als de vijf uitgespreide vingers van een hand, zoo spreiden zich van Kano, de groote, eeuwenoude stad in het midden van het noordelijkste deel van Nigerië gelegen, de vijf groote karavaanpaden uit, die de Sahara doorsnijden.

Westwaarts gaat de groote weg naar Timboektoe, de rijke, Fransche handels- en garnizoensstad aan de noordelijke kniebocht van den Niger; oostwaarts de onafzienbare weg langs het Tchadmeer, over Abeshr naar Karthoum aan den Nijl; recht naar het noorden kronkelt het karavaanpad over Zinder naar Asben (het Zwitserland van de Sahara) en van daar naar Tripoli aan de Middellandsche Zee; noordwestelijk voert de weg naar Marokko en noordoostelijk over het Tibesti-gebergte naar de Arabische Fezzan.

Langs deze vijf hoofdwegen, die uit de dichtstbevolkte streken van West-, Noord- en Oost-Afrika komen, trekken de kooplieden met hun beladen kameelen, of in den drogen tijd met auto-vrachtwagens, naar Kano, waar een levendige handel gedreven wordt en vanwaar zij de produkten huiswaarts voeren, die zij met winst van de hand kunnen zetten.

Zoo snijdt het mes in Kano van twee kanten.

Maar de spoortrein brengt van Lagos, aan de kust, na een 1200 K.M. langen afstand afgelegd te hebben, de Europeesche artikelen, en heeft Kano gedeeltelijk gemoderniseerd: een spoorwegstation, steenen huizen, scholen, ziekenhuizen, electrisch licht, telefoon, telegraaf, gramophoon, ja, draadlooze berichten zijn de teekenen van de westersche beschaving in een oostersche stad.

Al wat de Sahara en Nigerië voortbrengen, sleept de spoortrein naar het zuiden: wol, olie, tin, graan, grondnoten, huiden, enz. enz.; al wat Europa produceert en Nigerië kan gebruiken, sleept hij naar het noorden: katoenen goederen, tropische kleeding, keur van wapens, naaimachines, muziekinstrumenten, vleesch en visch in blikjes, allerlei huishoudelijke artikelen, enz. enz.

In Kano snijdt het mes dus aan drie kanten.

De stad is omgeven door een 30 K.M. langen muur van gebakken klei en daarbinnen verdeeld in zeven wijken, die elk op haar beurt weer omgeven zijn van zoo'n kleimuur.

Elke wijk heeft haar eigen naam en eigen bevolking: Birni, Tagi, Sabon-Gari, Nassarawa, de Syrische en Arabische wijk, Bompai (de wijk der militairen) en de Europeesche wijk bij het spoorwegstation, royaal uitgelegd met breede straten en lommerrijke parken.

De jonge Emir van Kano is het hoofd van de inlandsche bevolking en, nu hij zelf geen belastingen meer mag innen, ontvangt hij van het Engelsche Gouvernement een salaris van ƒ 60.000.— per jaar.

Kano is vol koningen of Sarkins: de Sarkin Kasua of koning van de markt, de Sarkin Pawa of koning van de slachters, de Sarkin Dogarai of politiekoning, en ook

de Sarkin Buzu of koning der Toearegs, die in hun eigen wijk wonen. Dit zijn er slechts vier van de velen.

Het drukke marktplein is ontzaglijk groot en telt onder zijn bezoekers Arabieren uit Tripoli, Tunis, de Fezzan en Tibesti, Syriërs en Turken uit Klein-Azië, Engelschen, Franschen, Italianen, Duitschers, Zwitsers, Grieken en Russen en, als Govert aangekomen zal zijn, zoo waar ook een Hollander, al is hij in Engelschen dienst. En dan ziet men er nog duizenden inlandsche kooplieden, handwerkslieden, boeren en boerinnen, al zijn ze zwart.

De nauwe straten in de oude stad vormen een waar doolhof, waar een vreemdeling al heel gemakkelijk in kan verdwalen en waar hij uren en uren kan ronddolen, voor hij zijn weg weer terugvindt.

Overal verheffen moskeeën haar minaretten en torens in de lucht, ook in Fagi, de wijk der Toearegs, want de Toeareg is godsdienstiger, naarmate hij verder van huis is.

Als zwermen bijen liggen de kleihuizen in Tagi langs de smalle straten, maar hoe dicht op elkaar ook, alle hebben een schaduwrijk voorportaal, sommige zelfs een veranda, en alle zijn werkelijk gezellig ingericht.

Den vreemdeling, die in Fagi wenscht te logeeren, jaagt men niet op hooge kosten: 15 cts voor nachtverblijf, 90 cts voor een volle week, *f* 4.20 per maand, onverschillig of hij alleen zijn intrek neemt of vrouw en kinderen bij zich heeft. Voor voedsel moet hij zelf zorgen.

In de koele morgen- en avonduren staan de zonneblinden wijd open en menig lief en schrander gelaat glimlacht naar buiten, want de vrouwen en dochters van de Toearegs zijn ongesluierd, al is het tegen het

voorschrift van den Koran. De mannen sluieren zich echter wel.

Die glimlach is het bewijs van de zachtaardigheid van de Toearegsche. Bij dit aantrekkelijke karakter komt nog meestal een lief aangezicht en een sierlijke lichaamsbouw. Is het wonder, dat vele Fransche officieren met blanke, blauwoogige Toearegsche meisjes trouwen?

Onder de Toearegs in Kano is een Immager een uitzondering. De edelman komt maar af en toe, om af te rekenen met zijn ikellanen (slaven) en irawellans, (vertrouwde huisbedienden), die met transportrijden voor hun heeren veel geld verdienen.

Waar men ook de Sahara doorkruist, overal zijn Toearegs de kameeldrijvers en zij staan hoog aangeschreven om hun eerlijkheid.

De kleine karavaan, bestaande uit Annoer, Govert, Belil en de vijf kameelen, is vóór den nacht in de nabijheid van Kano gekomen, na een vierdaagschen tocht.

Annoer besluit om den nacht nog buiten de stad te kampeeren. Vóór dag en dauw is Belil de stad ingetrokken en komt, terwijl zijn meester en diens gast nog slapen, met een vreemden Toeareg terug.

Vreemden Toeareg?

Dat wil zeggen, de man is ons vreemd, aan Annoer en Belil is hij bekend.

Hij is gehaald, omdat Annoer alleen met de lastdieren de stad wil intrekken en hij moet de rijdieren oppassen tot nader orde.

Die rijdieren worden door den man staart aan staart gekoppeld. Nu is het wegloopen onmogelijk geworden.

Na het morgenmaal wandelen Annoer en Govert naar de groote stadspoort. Belil volgt met de lastdieren.

De hooge, zonderlinge poort trekt Goverts aandacht — en geen wonder. Later zal hij ook zien, dat de kleihuizen zoo hoog en zonderling van bouworde zijn.

Zonder zich ergens op te houden, stapt Annoer naar de wijk der Toearegs en huurt er een geschikt onderdak. Govert voegt zich naar Annoers wenschen.

Belil ontlaadt de kameelen en brengt den last in het huis. Daarna moet hij de dieren terugleiden naar hun edele makkers en weerkeeren.

Als alles opgeruimd en geschikt is, stelt Govert voor om het allereerst hun vriend Fraser MacDonald op te zoeken en Annoer stemt daarin geheel met hem overeen.

Keeren wij even tot Fraser terug.

Niet iedereen, al verdient hij het nog zoo, wordt door Moeder Fortuna begunstigd. Er zijn er, en velen, die eerst na jaren en jaren hard werken het loon hunner vlijt oogsten.

Doch Fraser is een geluksvogel.

Toen hij zich bij zijn aankomst in Kano naar het Gouvernementsgebouw haastte, vond hij den Resident ziek te bed. Zijn benoeming tot Assistent-Resident lag echter al klaar en wegens de ziekte van zijn nieuwen chef moest hij onmiddellijk optreden als waarnemend Resident.

Frasers hoofd duizelde van de plotselinge, groote verantwoordelijkheid, maar, jong, ondernemend en optimistisch zooals hij was, begroef hij zich aanstonds in de bergen papieren, die hem wachtten, en, hij sloeg er zich door.

Nu zit hij in zijn ruim kantoor, in werkelijkheid meer een zaal dan een kantoor, in het eenvoudige Gouvernementsgebouw, als Govert en Annoer zich laten aandienen.

Zonder plichtplegingen en ceremonie's worden zij onmiddellijk toegelaten.

Fraser loopt hen tegemoet, schudt zijn oude vrienden krachtig de handen, noopt hen tot zitten.

„Waarnemend Resident, Govert! Nog twee stapjes en dan......”

Maar hij kan zijn zin niet voltooien, want Govert vraagt plagend: „Weet zij het al?” En hij drukt op „zij.”

Fraser houdt, of hij de plagerij niet hoort, en gaat gekscherend voort:

„Zie je nu het kleine verschil tusschen een Gouverneur-Generaal en mij?"

„Ja, het is slechts ƒ 20.000.— per jaar!" merkt Govert droog op.

„O jullie berekenende zakenmenschen! Jullie zetten alles om in geld!" roept de waarnemende Resident kwasie wanhopig.

„En, Immager," gaat hij nu ernstig voort „zijt ge in Gombe geslaagd?"

Annoer knikt met het hoofd.

„Hebt u een spoor van Ben Hoedi gevonden?" vraagt Fraser met ongeveinsde belangstelling. Waarop de Immager raadselachtig terugvraagt:

„Wat voor een man is de Mijindadi van den Emir van Kano, heer MacDonald? U zult mij zeer verplichten, als u mij over dien man kunt inlichten."

Door de plotselinge, onverwachte vraag is Fraser een oogenblik verrast, te meer, daar hij dien Mijindadi zelf pas sedert eenige dagen kent en ook, omdat hij het verband tusschen Ben Hoedi en den Mijindadi van den Emir niet kan begrijpen. Maar hij voelt, dat Annoer van een verhouding tusschen die twee wèl iets weet, en daarom zegt hij:

„De Mijindadi is de vertegenwoordiger van den Emir, Annoer, die mij elken dag het rapport van zijn meester komt brengen en mijn inzichten en verzoeken weer aan den Emir moet verduidelijken. Of hij echter alle inlichtingen, die de Emir hem mededeelt, wel precies zoo overbrengt, is bij mij nog een vraag. Het komt mij voor, dat zijn positie niet zeer benijdenswaardig is, want hij is de middenman tusschen het Gouvernement

en den Emir en zit dus tusschen twee vuren, zoodat hij soms tweemaal per dag het spits moet afbijten, want tusschen ons bestuur en het inlandsche hebben nogal eens botsingen plaats."

„Welken indruk hebt u van den Mijindadi, heer," vraagt Annoer op zijn gewonen, rustigen toon.

„Ja, Annoer, wat zal ik u zeggen? Ik ken den man nog zoo kort. Hij is buitengewoon beleefd. Komt hij binnen, hij knielt op de mat en buigt het hoofd ter aarde, zoo, dat hij met zijn voorhoofd den vloer aanraakt. Rijst hij dan op, dan nadert hij mij al buigend, — hier kijkt Fraser zijn vriend Govert eens aan en wacht een paar oogenblikken voor hij verder gaat — en dan moet ik hem de woorden uit den mond trekken, want hij wikt en weegt zijn antwoorden, alsof hij bang is een halve letter te veel te zeggen. Maar van zijn karakter? Eerlijk gezegd, Annoer, daar weet ik eigenlijk niets van."

„Maar u moet toch een zekeren indruk van dien man hebben," houdt Annoer aan.

„Nu ja, ronduit gezegd, ik geloof, dat hij eerlijk is."

„Ik ben blijde, dat te hooren, heer MacDonald."

„Maar Annoer, wat heeft de Mijindadi met Ben Hoedi te maken?"

„Dat weet ik niet, heer. Wèl, dat Ben Hoedi met mijn Tehit in Kano is gekomen en een lang gesprek met den Mijindadi heeft gevoerd en dat hij Kano zonder Tehit heeft verlaten.

„Dus u denkt, dat de Mijindadi iets te maken heeft met den roof van uw kind!" roept Fraser scherp uit.

„Dat heb ik gedacht, maar u zegt, dat de man eerlijk is. Dus met kinderroof zal hij zich niet inlaten. Maar ik geloof wel, dat hij er iets van zal weten."

„Slavernij en kinderroof is streng verboden, Annoer. Als waarnemend Resident moet en zal ik waken, dat dergelijke misdaden gestraft worden. Als ge het wenscht, zal ik daarover den Mijindadi ondervragen."

Govert slaat met welgevallen zijn vriend, den toch nog jongen regeeringsambtenaar, gade, die zoo duidelijk toont, dat hij zijn verantwoordelijkheid gevoelt.

Annoer vraagt niets meer, maar zegt in allen eenvoud: „Doe het heer, ik zal u dankbaar wezen."

En de Immager èn Govert begrijpen, dat Fraser overladen is met ambtsbezigheden, waarom Govert zijn vriend te kennen geeft, dat zij wenschen te vertrekken.

„Als ik je in je handelsrelatiën van nut kan zijn, met liefde hoor!" zegt Fraser.

„Dank je. Misschien doe ik nog wel een beroep op je vriendschap."

„Vanavond ben ik vrij. Komen jullie mij opzoeken?" is Frasers hartelijke uitnoodiging.

„Als Annoer wil, graag."

Annoer neemt de uitnoodiging aan.

„Geef me jullie adres, dan zal ik „mijn" Gouvernementsauto sturen om je te halen," klinkt het hartelijk.

Govert schrijft het adres op en overhandigt het aan Fraser.

„Dus tot vanavond!" roept de waarnemende Resident zijn vrienden na, die zich naar hun hotel begeven.

Niet zoo gauw is de deur achter hen dicht, of Fraser roept zijn secretaris, die al enkele jaren dienst in Kano achter den rug heeft.

„Wood, acht jij den Mijindadi tot een schurkenstreek in staat?"

De secretaris kijkt een oogenblik vreemd op, maar zegt dan openhartig:

„Hem niet, maar zijn meester wel."

„Dank je Wood; het eerste heb ik ook gedacht," is Frasers diplomatiek antwoord. — Een Resident moet voorzichtig wezen in zijn uitlatingen tegenover ondergeschikten.

Wat hij persoonlijk van den Emir denkt, gaat niemand aan.

De avond vliegt voorbij.

Eerst vertelt Annoer zijn wedervaringen in Gombe, waarnaar Fraser met alle aandacht luistert.

Later in den avond komen nog twee Fransche officieren, die door Fraser waren uitgenoodigd. De één gaat met verlof naar „la belle France," de ander gaat naar het noorden, naar Agades, in de Sahara, het Fransche hoofdkwartier.

Goverts respect voor zijn vriend Annoer vermeerdert; hij weet, dat de Toeareg vloeiend Engelsch en Arabisch spreekt, dat hij zich met zijn ikellanen en irawellans onderhoudt in 't zachte, zoetvloeiende Tamachek, waarvan hij, Govert, geen stom woord verstaat, en nu hoort hij den Immager zuiver Fransch spreken.

Zooveel practische kennis had hij vroeger nooit in een woestijnbewoner verwacht, zelfs niet in zijn trotschen vriend Annoer, den Immager van Tintagodha.

7

„GELOOF MIJ, LEEUW, HAAR VERBLIJFPLAATS IS MIJ ONBEKEND."
„ALS U DIEN STEENEN RING BOVEN UW LINKERELLEBOOG VERWIJDERT, ZAL NIEMAND U HERKENNEN.

Precies zeven uur in den morgen zit Fraser achter zijn werktafel en precies kwart over zevenen komt de Mijindadi zijn dagelijksch rapport indienen.

De vertegenwoordiger van den Emir treedt binnen en knielt op het matje. Zijn voorhoofd raakt den grond. Buigend treedt hij nader en blijft vóór de werktafel staan. De witte hoofddoek, over ooren en hals gebonden, versierd met fijne, gouddraden cirkeltjes en knopjes, het lange, lichtgele overkleed, vol sierlijke, geweven figuren, en de fijne, zachte sandalen, waarop hij onhoorbaar voortschrijdt, geven hem iets innemend waardigs.

„Allah neme u in Zijn hoede!" is Frasers morgenwensch.

De beleefdheid, de adat, brengt mede, dat de meerdere het eerst de wetten der hoffelijkheid in toepassing brengt. Daarom groet Fraser den man, zoodra deze voor hem staat.

„De Allerbarmhartigste en Allergenadigste bescherme u, Leeuw!" klinkt de welluidende stem van den Mijindadi terug, waarop Fraser opnieuw met groote beleefdheid een heilwensch uit:

„Goeden morgen, Mijindadi, ik hoop, dat ge u wel bevindt."

„Leeuw, het gaat mij wel. Moge Allah uw leven verlengen," klinkt de zachte, rustige stem van den werkelijk innemenden staatsman.

„Gaat het met uw meester, den Emir, ook goed? Wilt u bij uw terugkeer den Emir van mij groeten?"

„Het gaat den Emir wel, Leeuw. Hij is verheugd, dat u jong is en krachtig werkt aan het welzijn van dit land."

Fraser is er in zijn hart van overtuigd, dat de Emir liever zag, dat er een oude, sufferige Resident was, als er dan één moet zijn, dan zoo'n jonge dwarskijker, die, als er iets verkeerd gaat, dadelijk bemerkt, waar de schoen wringt.

Doch dit tusschen haakjes.

„Zijn er ernstige zaken te behandelen, Mijindadi?"

„Neen Leeuw, alles gaat zeer naar wensch."

„Is de achterstallige belasting geïnd, Mijindadi?"

„Nog niet geheel Leeuw, maar het gaat goed."

„Ik geef u nog drie dagen, Mijindadi, dan moet het ontbrekende aan mij overhandigd worden."

„Het zal geschieden, Leeuw."

Wat er ook moge gebeuren, men krijgt den Mijindadi niet uit de plooi. Hij blijft deftig, afgemeten en wikt en weegt zijn woorden. Geen wonder ook. Zijn baantje is geen sinecure. Altijd zit hij tusschen twee vuren, altijd moet hij schipperen. Hij moet de kunst verstaan om het onaangename aangenaam te maken.

Na verschillende regeeringszaken afgehandeld te hebben, vraagt Fraser onverhoeds, om den diplomaat te overvallen:

„Mijindadi, kent ge den Arabier Ben Hoedi?"

Terwijl hij deze vraag tot den Mijindadi richt kijkt Fraser hem scherp aan.

Wel verraadt een onmerkbaar neertrekken van de wenkbrauwen, dat de Mijindadi eenigszins verrast is, maar even rustig en bedaard als altijd antwoordt hij.

„Ja, Leeuw. Ben Hoedi is mij bekend."

„En weet ge ook, waar Ben Hoedi vertoeft, Mijindadi?"

„Dit weet ik niet met zekerheid, Leeuw. Ik vermoed, dat hij in de Arabische wijk verblijf houdt."

„Weet ge, Mijindadi, dat deze Arabier een...... kinderroover is?"

Opzettelijk wacht Fraser even, voor hij het beschuldigende woord uitspreekt en tegelijkertijd bestudeert hij de gelaatstrekken van den hoogen, inlandschen ambtenaar.

Maar deze verraden geen bijzondere ontsteltenis, want rustig klinkt het:

„Dat is wel mogelijk, Leeuw."

„Eenige weken geleden, Mijindadi, hebt ge een lang gesprek met Ben Hoedi gevoerd. Het is van mij geen nieuwsgierigheid, maar ik wenschte te weten, wat het onderwerp van dat gesprek was?"

De vraag is eenigszins pijnlijk, want eigenlijk betreft het iets persoonlijks, iets, wat Fraser als bestuursambtenaar niet aangaat en daarom laat Fraser ook alle gestrengheid achterwege, als hij haar stelt, ja, hij haast er zich bij te voegen:

„Als het iets persoonlijks is, dan heb ik niets gevraagd, Mijindadi."

„Neen, Leeuw. Het is niets persoonlijks. Ben Hoedi vroeg mij een dienst, dien ik moest weigeren."

Verder geeft hij geen inlichting. Misschien verwacht

hij van den waarnemenden Resident wel een volgende vraag en wint tijd om zijn gedachten te laten gaan over dien geweigerden dienst. De waarnemende Resident echter denkt, als er één schaap over den dam is volgen er meer, en daarom aarzelt hij niet te vragen:

„Mag ik weten, Mijindadi, wat hij u vroeg?"

„Zeker, Leeuw. Ben Hoedi vroeg mij toestemming om met een jongen vriend de stallen van den Emir te mogen bezoeken op het uur, dat mijn meester zijn kostbare renpaarden bezoekt."

„Waarom hebt ge dit geweigerd?"

„Ik vroeg hem, wie die vriend was, en hij zeide: „een jonge vrouw," Leeuw."

Fraser gaat een licht op. Ben Hoedi heeft de schoone Tehit aan den Emir willen voorstellen, verkoopen, want op het zien van de lieftallige verschijning, zou de Emir haar zeker wenschen voor zijn harem. En de Mijindadi heeft dit om een onbekende, maar waarschijnlijk goede reden, wenschen te verhinderen.

„Waarom, Mijindadi, hebt ge willen voorkomen, dat de Emir haar voor zijn harem kocht?"

„Uit voorzichtigheid, Leeuw. De Arabieren uit de groote woestijn rooven meermalen dochters van de Toearegs, want deze jonge vrouwen zijn beroemd om haar schoonheid. De Toearegs staan onder bescherming van Frankrijk, ja, zijn Fransche onderdanen. Als een Nigerische vorst, — de voorzichtige Mijindadi wacht zich wel den naam van zijn eigen meester te noemen — een Fransch onderdaan van zijn vrijheid berooven zou, zouden er ongetwijfeld groote moeilijkheden ontstaan."

Dit antwoord is waarschijnlijk wel één der woordenrijkste, dat ooit uit den mond van dezen staatsman is

gekomen. Geen wonder dus, dat de Mijindadi zwijgt en wacht.

„Mijindadi, ik leer u daar kennen als een wijs en voorzichtig man, en oprecht, trouw dienaar van zijn meester. Ik beloof u, dat ik, als ik den Emir spreek, mij geen woord zal laten ontvallen over Ben Hoedi. Maar daar is één ding, dat ik nog wensch te weten. Weet ge, waar die jonge vriendin vertoeft?"

Tijdens deze loftuiting buigt de staatsdienaar en wordt iets vlugger van tong, want zijn antwoord volgt zonder dralen: „Geloof mij, Leeuw, haar verblijfplaats is mij onbekend."

Op dit besliste antwoord laat Fraser het onderwerp varen en bespreekt nog eenige zaken van minder staatsbelang.

Dan rijdt de Mijindadi, vergezeld van twee dienaren, naar het paleis van den Emir terug.

Na het vertrek zit Fraser eenige minuten in gedachten verdiept.

Mag hij, koninklijk ambtenaar, zich inlaten met een zaak, die slechts zijn vriend Annoer aangaat?

Kunnen er geen moeilijkheden uit voortspruiten, als de Emir er later iets van hoort, dat hij, Fraser, een aandeel in die zaak had?

Maar een geval van kinderroof op Britsch grondgebied raakt hem toch wel, meent hij.

Daarom grijpt hij de pen en schrijft:

Govert of Annoer,

De man, dien ge zoekt, is hoogstwaarschijnlijk in het Arabische kwartier. Van Tehit geen spoor.

FRASER.

Hij sluit den brief en schrijft er op: Aan Govert of zijn vriend. Wijk der Toearegs, Waboestraat.

Hij legt den boodschapper tot in kleinigheden uit, waar hij den brief moet brengen en aan wien alleen hij den brief mag afgeven. Hij moet op antwoord wachten.

Niet zoo heel lang daarna is de looper terug en reikt den waarnemenden Resident een brief over.

Fraser snijdt dien open en leest:

„Mijn innigsten dank. A."

Govert Staalberg beleeft drukke dagen in Kano, wat niet te verwonderen is, want de stad is het brandpunt van den groothandel van de Zuidelijke Sahara en van de landen van West-Afrika tot het Nijldal.

's Morgens om zeven uur verlaat hij al de wijk der Toearegs en komt niet vóór den middag, en dan dood-af, maar tevreden, thuis.

Zijn groote, kapitaalkrachtige firma kan zulke voordeelige voorwaarden aanbieden, als geen ander kan, en Govert vindt in de talrijke Syrische, Arabische en Israëlitische kooplieden grage zakenmannen.

Het is hem al gelukt zeer voordeelige contracten te sluiten en zijn chefs in Londen zijn hoogst tevreden, wat uit hun telegrammen blijkt.

Als alles zoo blijft gaan, zal hij spoediger thuis zijn, dan hij verwacht heeft en haast behoeft hij dus niet te maken.

Annoer gaat weinig uit, en als hij uit is, blijft hij toch in het Toearegkwartier. Hij schijnt zoo weinig mogelijk gezien te willen worden.

Thuisgekomen vindt Govert hem meestal lezende in

den Koran. Wij weten het immers, hoe verder van huis, hoe beter Moslem.

Moede en warm treedt Govert den middag van den dag, waarop het onderhoud tusschen Fraser en den Mijindadi plaats vond, binnen de koele muren van zijn tijdelijke tehuis.

Hij is verwonderd, dat hij op dit uur van den dag Annoer niet thuis vindt.

Op diens stoel ligt een brief, dien hij opent en leest.

„Vriend Staalberg,

ik blijf eenige dagen afwezig. Wees niet ongerust.

A."

Korter kan het haast niet.

Ook Annoer's ikawellan, Belil, is verdwenen.

Alleen de groote, houten kist, waarin Annoer zijn persoonlijke eigendommen bewaart, staat er nog.

„De Immager is op het spoor van Ben Hoedi," gist Govert.

Wat is er gebeurd?

Annoer heeft Frasers brief ontvangen en gelezen.

Onmiddellijk roept hij Belil, die na een gesprek met zijn meester de stad ingaat en na verloop van een paar uur beladen en belast terugkomt. Hij brengt Arabische kleederen en Oostersche sieraden met zich mede, die hij zijn meester toont.

Annoer gelast hem buiten de stad, naar de kameelen te gaan, en daar op nadere bevelen te wachten.

Als hij alleen is, verwisselt Annoer zijn Toeareg-kleeding met die van een rijken Arabier. Overkleed en tagilmoes, zwaard en dolk, bergt hij in de kist.

Als zijn verkleeding voltooid is, opent hij een pakje,

waaruit hij een Amerikaanschen bril te voorschijn haalt, een bril met groote, ronde, blauwe glazen.

In den rijken, getulbanden Arabier, die daar een half uurtje later rustig in de kamer heen en weer stapt en die nauwkeurig een geladen revolver beschouwt, die hij ten slotte in zijn gordel onder zijn opperkleed verbergt, zou niemand den Immager herkennen, want ook de bekende, zwaaiende loop van den Toeareg is vervangen door de rustige, statige beweging van den aanzienlijken Arabier en de breede tulband verbergt geheel de lange, zwarte haarvlechten.

Hij schrijft het ons bekende briefje aan Govert en stapt naar buiten.

Niemand, die hem in de smalle straten zou herkennen. Rustig treedt hij onder de poort door, die de wijk der Toearegs verbindt met de buitenwereld en begeeft zich, trots stof en zonnehitte naar de overdrukke wijk der Syriërs en Arabieren.

Om dezen tijd zijn de snikheete straten zoo goed als verlaten en hij komt dan ook niemand tegen.

De Arabische bediende van het groote hotel ziet dan ook verwonderd op als hij in zijn middagdutje op de bank in het ruime voorportaal gestoord wordt door een rijken, zeker aanzienlijken vreemdeling, die hem tegen den schouder stoot en rustig zegt: „Wijs mij een groote en koele kamer!"

Het bevel wordt zoo rustig en in zulk beschaafd Arabisch gegeven, dat de man niet twijfelt of de nieuwe gast is een dier rijke vorsten, die af en toe Kano bezoeken.

Hij haast zich aan het bevel te voldoen en leidt Annoer een waarlijk fraaie kamer in.

Getrouw aan de landsgewoonte gaat hij heen en keert

spoedig met een kop geurende mokkakoffie terug.

Dan laat hij den gast verder alleen, zonder diens naam te vragen.

Annoer staat in het midden der groote kamer en beschouwt vloertapijten, zitkussens en meubelen. Aan één der wanden hangt een groote spiegel, waarin men zich ten voeten uit kan monsteren.

De Immager loopt naar en van den spiegel.

Een glimlach plooit zijn mond en, als hij zich bekijkt, mompelt hij half hoorbaar:

„Precies één van die vervloekte Ikhankhamen!”

Al de verachting van den stoeren woestijnnomaad ligt in dit Arabische woord opgesloten.

Op een sierlijk ebbenhouten tafeltje met zonderling gebogen pooten, staat het telefoontoestel, dat elke kamer verbindt met de voorname huizen in Kano.

Annoer kent het gebruik ervan.

In Agades, het Fransche hoofdkwartier, ten zuiden van Tintagodha in het Asbengebergte, Annoer's land, zijn de verschillende militaire posten telefonisch met elkaar verbonden en de bevelvoerende Fransche kolonel, Le Roux, een persoonlijke vriend van den Immager, heeft hem het telefoneeren verklaard en geleerd.

Annoer brengt den ontvanger aan het oor en vraagt verbinding met het Gouvernementsgebouw.

Fraser is juist bezig zijn papieren op te bergen om zich wat te gaan verfrisschen, als de telefoon klinkt.

„Resident Kano!” zegt hij, niet zonder eenige zelfverheffing.

„Annoer, mijnheer MacDonald.”

„Ja, Annoer. Ik luister.”

„Mijn dank heer, voor uw bericht. Ik volg het aangewezen spoor en heb u een grooten dienst te vragen.”

„Spreek op. Als ik kan en mag zal ik helpen, Annoer!”

„Ik vertoef in het Arabische Hotel in de Medinastraat. Zoudt u voor mij twee gebruikte, maar goede lederen reiskoffers willen laten koopen en ze vullen met couranten en dingen van geen waarde? Wilt u deze koffers laten deponeeren aan het station onder den naam Sidi Mokhammed? Ik zal ze dan door een hotelbediende laten afhalen, die de ontvangstbewijzen eerst bij u moet komen vragen. Wilt u dit voor mij doen?”

„Met genoegen, Annoer. Maar je speelt een gevaarlijk spel om in de Arabische wijk te gaan ronddolen.”

„Een Arabier te midden van Arabieren, heer MacDonald!”

„Ik begrijp je. Ik zal er direct voor zorgen. Succes, hoor!”

„Dank u, heer!”

En Sidi Mokhammed legt tevreden den hoorn neder.

Annoer weet, dat een Toeareg in zijn loop gemakkelijk te onderscheiden valt van een Arabier.

Daarom oefent hij zich in zijn kamer.

Hij loopt statiger en minder schommelend en gesticuleert met de armen. Iemand, die hem daar zoo zag, zou allicht gelooven met een acteur of met een dwaas te doen te hebben.

In het hotel ontwaken langzamerhand, na het verminderen van de middaghitte, de gewone geluiden.

Sidi Mokhammed roept nu den bediende en draagt hem op zijn valiezen van het station te laten halen. De bewijzen moeten eerst aan het Britsche Gouvernementshuis afgehaald worden. Aan het oog en oor van den vetten, glimmenden eigenaar ontgaat niets van alles, wat er in zijn hotel omgaat, en hij komt ook tot

de conclusie, dat zijn nieuwe gast, Sidi Mokhammed, niet alleen een voornaam heer is, maar ook een invloedrijk man moet zijn, anders zou hij geen connecties onderhouden met het landsbestuur.

Vóór het avondmaal in het hotel opgedischt wordt, laat Sidi den eigenaar verzoeken bij hem te komen, en deze gevoelt zich gevleid zoo'n aanzienlijken man onder zijn dak te mogen herbergen.

Hij haast zich dan ook om aan het verlangen van Sidi te voldoen en buigt als een knipmes, als hij Sidi's kamer binnentreedt.

Sidi, de gewoonte der Arabieren kennende, treedt hem tegemoet en uit den gebruikelijken Moslemschen zegenwensch, terwijl hij met open handgebaar den eigenaar noodigt tot zitten.

„De Emir van Kano heeft in den laatsten wedren den eersten prijs gewonnen met Al Iarik, niet waar?"

„Ja, heer. Dit is reeds de derde maal, dat een paard van den Emir den eersten prijs behaalt."

„Er is in Kano zeker een levendige handel in paarden?"

„Ja, heer. De Emir is niet de eenigste paardenliefhebber."

„Kent ge onder de Arabieren hier vertrouwde paardenhandelaars?"

Sidi kleedt zijn vraag zoo onschuldig mogelijk in, want in geen geval wenscht hij zelfs het geringste wantrouwen op te wekken.

„Ja, heer, ik ken verscheidene zulke handelaars."

„Wie is de meest vertrouwbare, heer eigenaar?"

„De beste zijn zeker Raccha Shink, Ben Hoedi en Kali bin Josef, heer."

Sidi voelt groote voldoening, als hij den naam van

zijn aartsvijand hoort, maar laat natuurlijk niets merken.

„Wenscht u een paard te koopen, heer?" vervolgt de eigenaar, die voorziet, dat hem in dat geval een buitenkansje wacht.

„Daar heb ik over gedacht," antwoordt Sidi langzaam. „Woont...... hoe hebt u die handelaars ook genoemd?...... woont...... Ben......"

„Ben Hoedi, heer. Ja, hij is hier in de wijk. Hij is een groot koopman uit Tibesti, heer."

„Ik zou met dien Ben...... Hoedi, niet waar?...... ik wensch met hem over een goed paard te onderhandelen. Misschien kan die man mij leveren, wat ik zoek."

„Zal ik Ben Hoedi boodschappen, dat u hem hier wenscht te spreken, heer?" zegt de eigenaar overvriendelijk.

„Als u zoo goed wilt zijn. Wanneer zou die handelaar kunnen komen?"

„Wanneer u het verlangt, heer. Wanneer wenscht u hem te zien?"

„Morgenochtend, vroeg, als dit kan."

„Ik zal hem vanavond nog waarschuwen, heer."

„Daarmee zult u mij verplichten," antwoordt Sidi, „ik dank u voor uw bereidwilligheid."

De eigenaar voelt, dat het onderhoud afgeloopen is en vertrekt buigend.

In de gang gekomen, aan het oog van dien vreemdeling onttrokken, wrijft hij de vette handen van genoegen over elkander en daalt sneller de traptreden af dan men wel van zoo'n log lichaam zou verwachten.

Nog vóór het laatste gebed treedt Ben Hoedi door een achterdeur het hotel binnen, door de achterdeur,

om te beletten dat Sidi Mokhammed hem wellicht zou zien en op de gedachte zou komen, dat handelaar en hoteleigenaar onder één hoedje spelen.

Hij treedt een zijkamer binnen en wacht op de komst van den eigenaar.

Deze verschijnt spoedig, sluit de deur achter zich en beide mannen voeren al gauw een levendig gesprek.

Dit duurt geruimen tijd, tot Ben Hoedi ten laatste oprijst.

„Twintig goudstukken, als de koopprijs vijfhonderd pond is of meer. Blijft die onder de vijfhonderd dan tien," zegt de paardenkoopman kortaf.

„Het is te weinig, Ben Hoedi," klaagt de hotelhouder.

„De handel gaat tegenwoordig slecht, man!" liegt Ben Hoedi, „dus morgenochtend om tien uur?"

„Ik zal het den edelen heer zeggen," antwoordt de eigenaar, die wel begrijpt dat hij geen hooger premie van den harden Arabier zal kunnen bedingen.

Terwijl dit gesprek beneden hem gehouden wordt, speelt Annoer daarboven comedie.

Hij ontvangt een denkbeeldigen bezoeker, die juist binnentreedt.

Voornaam rijst hij op, stapt eenige schreden naar voren, begroet hem met een zegenwensch, buigt, spreidt de open handen uitnoodigend uit en zet zich dan op zijn kussens.

Zijn stem zal hem niet verraden nu geen tagilmoes het geluid dempt; zijn kort geknipte baard en de blauwe bril geven zijn gelaat een totaal andere uitdrukking, zoodat Ben Hoedi in Sidi Mokhammed onmogelijk den Immager kan ontdekken.

Sidi blijft nog eens voor den spiegel staan en is over zijn vermomming tevreden. Hij behoeft zich niet over een mogelijke herkenning te bekommeren, dit voelt hij.

En gerust legt hij zich tot slapen neder.

Zonder opoffering is er in de wereld letterlijk niets te bereiken. Wie een doel wenscht te bereiken, kan dit niet doen, of offers van geld, tijd, rust, of persoonlijke geriefelijkheden moeten gebracht worden.

De Immager weet dit bij ervaring.

Hoe is hij gewend, haast verslaafd aan zijn heerlijke, zoete kruizemuntthee!

En nu?

Koffie, koffie, niets dan koffie!

Maar willig heeft Annoer zijn theegenot opgeofferd.

Om acht uur in den morgen wandelt hij al door de wijk der Arabieren en neemt de drukke markt zijn aandacht in beslag. Moe van het slenteren vlijt hij zich neder aan een tafeltje onder de groote veranda van het Arabische koffiehuis.

Het is daar overdruk; weinige stoelen staan ledig en overal hangt de damp van koffie en tabak.

Daar zit hij en slaat de verschillende bezoekers gade. Onwillekeurig verzinkt hij in een droomerig gepeins, waaruit hij plotseling gewekt wordt door het zien van een jongen Europeaan, die in het woelige gedrang naar een ledigen stoel zoekt.

Hij herkent Govert.

Geen betere gelegenheid voor Annoer om met de proef op de som te bewijzen, dat zijn vermomming volkomen is.

Govert komt in zijn nabijheid en Annoer wijst met een vriendelijk gebaar op de nog ledige plaats tegenover hem.

De jonge koopman is verrast door de onbekende hoffelijkheid van den vreemden Arabier en zegt hartelijk:

„Dank voor uw vriendelijkheid."

„Volstrekt geen dank, jonge man. Ik zag u zoekende."

„Toch dank ik u. Het is al warm en ik ben blij een oogenblik te kunnen rusten."

„Is de vreemdeling een koopman?" vraagt Annoer zoo onschuldig mogelijk.

„Ge raadt juist, heer."

„Ik hoop, dat uw zaken voorspoedig mogen gaan," wenscht de beleefde Arabier.

„Die gaan goed. Dank u. In Kano kan men zaken doen," roept Govert.

„Vertoeft u al lang in Nigerië?"

„Eenige maanden, heer."

„U spreekt uitstekend Arabisch, jonge man," is het compliment, dat Govert ontvangt.

Govert deelt hem nu mede, dat hij die taal in Londen

leerde, maar nu, sinds maanden, een prachtige gelegenheid heeft om zich geheel met deze taal vertrouwd te maken.

Zoo, onder het genot van de geurige koffie, wisselen zij nog enkele woorden, tot Govert den bediende roept en met hem afrekent.

Hij groet den welgestelden Arabier, loopt achter diens stoel om en fluistert hem in het oor: „als u dien steenen ring boven uw linkerelleboog verwijdert, zal niemand u herkennen."

Het is, alsof Annoer een klap in zijn gezicht krijgt.

„Zoo'n ellendige kleinigheid zou iemand kunnen verraden," denkt hij in zichzelven.

Hij keert zich om, maar Govert is al in de menigte opgelost.

Nu staat hij ook op, want om tien uur komt de Arabier Ben Hoedi hem spreken, en hij is begeerig om dien man te ontmoeten.

8

„WIJ ALLEN HEBBEN DE BESCHERMING VAN DEN ALLERBARMHARTIGSTEN NOODIG."
MIROUT HEEFT MAAR EEN GEBREK, HIJ IS JONG.
OPMERKZAAM LUISTERT ALI TOE.

Ben Hoedi treedt het vertrek van Sidi Mokhammed in. De aanzienlijke hotelgast rijst met waardigheid van zijn stapels kussens op en groet den binnenkomende. Zijn groet wijkt wel wat af van den gewonen morgengroet, want Sidi zegt zacht: „Wij allen hebben de bescherming van den Allerbarmhartigsten noodig!"

„De Allerbarmhartigste neme u in zijn hoede!" antwoordt Ben Hoedi.

Hij heeft natuurlijk in het geheel niet kunnen voelen, dat er achter den wensch van Sidi zooveel verscholen ligt, want als Allah dezen Arabier niet beschermt, dan is hij in de handen van dezen Toeareg onherroepelijk verloren.

Hoe vriendelijk Ben Hoedi's wensch ook klinkt, de man, die hem uit, heeft niets van zijn trotsche houding verloren.

Met de rijzweep in de hand staat hij kaarsrecht op het tapijtje, dat vóór de deur ligt.

Met open handen noodigt Sidi den koopman uit te gaan zitten, waarop Ben Hoedi plaats neemt en afwacht, wat Sidi hem zal zeggen.

„De eigenaar van dit hotel noemde uw naam, als van iemand, die handelt in raspaarden, heer Ben......

„Ben Hoedi, heer. Wenscht u een paard te koopen?" is de gretige vraag.

„Ik wensch een jong, Arabisch paard, maar een van edel ras," zegt Annoer.

„Al Iarik van den Emir won den eersten prijs, heer. Ik bezit nog drie familieleden van hem. Zulke paarden, heer, zijn met geen goud te betalen!" roept Ben Hoedi trotsch, en waarschijnlijk om er den vreemdeling op voor te bereiden, dat deze geducht zal moeten opdokken.

„Als ze met geen goud te betalen zijn, vrees ik, dat er dan van een mogelijken koop door mij geen sprake is," laat Sidi zacht volgen.

„Dat is maar bij wijze van spreken, heer! Doch paarden van zuiver ras zijn hoog in prijs," zegt Ben Hoedi, die verwacht, dat de vreemdeling hem wel zal vragen, wat de prijs is van een jong Arabisch ros.

Maar Sidi Mokhammed zwijgt en daarom is Ben Hoedi wel verplicht om voort te gaan.

„Ik heb in mijn stal hier in de wijk een prachtig, melkwit, jong paard, heer!"

„Hoe oud is dit paard?" vraagt Sidi, rustig, alsof hij nu juist niet een al te groote belangstelling wil toonen.

„Twee jaren, heer."

„Wel, zoo'n jong paard wensch ik te bezitten. Wanneer en waar kan ik het bezichtigen, Ben......"

„Ben Hoedi, heer."

„Als u het wenscht kan ik het over een uur, hier voor uw hotel, aan u toonen, heer."

„Liever kom ik het in uw stal zien, Ben Hoedi. Kan dit, tegen zonsondergang?"

„Heel goed, heer. Het paard is in mijn stal, midden in de Marktstraat. Zal ik u daar om half zes wachten, heer?"

„Laten wij dit voor afgesproken houden, Ben Hoedi."

„Ik dank u, heer. Kan ik nu gaan?"

Annoer rijst op en doet zijn doodsvijand uitgeleide. Ben Hoedi stapt zeer opgewekt naar buiten. De vreemdeling vraagt zelfs naar geen prijs! Zeker een vorst! Maar goed betalen zal hij, denkt de paardenhandelaar.

Daarbinnen oefent Annoer zich weer voor den spiegel.

Hij heeft aan Ben Hoedi bemerkt, dat deze volkomen overtuigd is, zijn vijand vernietigd te hebben. Een geluk, dat die jonge Hollander dezen morgen zoo scherp uit de oogen keek!

Terwijl hij rechtop heen en weer loopt, zooals de echte Arabier, werkt hij zijn plannen uit.

Een van het eerste is de regeling van het betalen der kooppenningen. De som zal hoog zijn, daar twijfelt hij niet aan, en zooveel geld draagt hij niet bij zich. Teekent hij de betalingscheque met zijn aangenomen naam, Sidi Mokhammed, dan zal de Bank Ben Hoedi de koopsom niet uitbetalen, tenzij zij daar te voren van in kennis is gesteld.

Dit zal hij dus doen.

Hij neemt zijn schrijfgereedschap en verwittigt den Bankdirecteur, dat dezen een dezer dagen zoo'n cheque zal gepresenteerd worden en verzoekt hem deze uit te betalen. Natuurlijk teekent hij den brief met zijn waren naam.

Een der bedienden brengt den brief naar de Bank van Nigerië.

Een kwartier later belt Annoer den Directeur op en verneemt, dat deze zaak geheel in orde is.

Na den warmen middag met rusten doorgebracht te hebben, stapt Sidi het hotel uit en begeeft zich naar de Marktstraat.

Hij ziet Ben Hoedi vóór den stal op en neder stappen en af en toe het woord richten tot een Arabier, die bij de geopende staldeur staat.

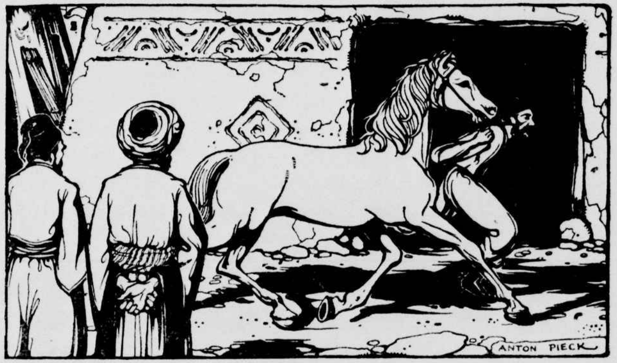

„Zeker één van zijn handlangers," denkt Sidi.

Ben Hoedi groet, als hij den rijken vreemdeling ziet naderen en roept hem toe:

„Zal ik het paard uit den stal laten halen, heer?"

„Doe zulks," zegt Sidi afgemeten.

„Racca, haal Mirout en toon hem dezen heer!" roept Ben Hoedi tot den stalknecht.

Deze verdwijnt aanstonds door de geopende staldeur.

Arabische straatjongens voelen hun nieuwsgierigheid opgewekt en komen in groepjes dichterbij, alhoewel zij,

met het oog op de zweep, die Ben Hoedi in de hand heeft, toch op een juist geschatten afstand blijven.

„Uit den weg!" schreeuwt Ben Hoedi, en tegelijkertijd springt hij een paar passen naar voren en geeft één der jongens een flinken haal met de zweep, waarop deze en zijn makkers een reeks scheldwoorden naar zijn hoofd slingeren, die getuigen dat de Arabische taal in dit opzicht nog rijker is dan de Nederlandsche, en dit zegt veel.

Racca komt naar buiten en houdt een vurig, jong paard bij den halster, een paard, waardoor Sidi Mokhammed werkelijk getroffen wordt.

Het dier is jong, koppig, speelsch en wil zich aan dwang niet onderwerpen, maar dat het van edel ras is, is buiten kijf.

„Draaf met hem op en neer, Racca!" gebiedt Ben Hoedi. Als het edele dier speelsch den ruk van den halster volgt, heeft Sidi tijd genoeg om op te merken, dat het geen enkel gebrek vertoont.

De straatjongens staan met elkander, als ware kenners van paarden, te schreeuwen, terwijl Ben Hoedi met gerechtvaardigden trots den edelen bouw van den jongen schimmel bewondert.

„Ziet u, heer, Mirout heeft slechts één gebrek. Hij is nog jong!" roept hij opgetogen uit.

Sidi Mokhammed geeft geen antwoord op dezen uitroep, want hij staat werkelijk betooverd; dat paard is in waarheid edel en schoon.

Ten laatste zegt hij: „U kunt het weer in den stal laten brengen. Hier buiten valt het moeilijk over den koop te praten. Woont u ver van hier, Ben Hoedi?"

„Vlak in de nabijheid, heer. Ik reken het tot een eer u in mijn kamer te ontvangen."

Sidi volgt den paardenhandelaar, die naast het koffiehuis in dezelfde straat een slecht gemeubileerde en geventileerde kamer bewoont.

Ben Hoedi ontsluit de deur in de gang en laat zijn bezoeker binnen.

„Wat is de prijs van uw Mirout?" vraagt Sidi, als hij plaats genomen heeft op een wankele, houten bank.

Zonder aarzelen zegt Ben Hoedi:

„Vijf honderd vijf en twintig goudstukken, heer!"

Hij wacht, want hij verwacht, dat de kooper onmiddellijk zal afdingen, maar tot zijn verbazing zegt deze:

„U kunt den koopbrief schrijven, Ben Hoedi, dan zal ik hem teekenen. Morgenochtend brengt uw knecht Mirout naar den stal van het Gouvernementshuis."

Ben Hoedi heeft moeite zijn verrassing te verbergen. Inwendig spijt het hem geen zeshonderd ponden gevraagd te hebben. Deze vreemdeling moet een vorst zijn, want hij dingt niet af. Had hij maar meer gevraagd!

Hij haalt zijn schrijfgereedschap uit een houten kist en zet zich aan de tafel om den koopbrief op te maken.

Terwijl Ben Hoedi schrijft, kijkt Sidi het vertrek rond. Daar is één vensterloos raam aan de straatzijde, dat met een houten zonneblind is gesloten. Ook is daar maar één deur, waardoor hij toegang tot de kamer heeft gekregen. Het meubilair is karig en armoedig: de stoel, waarop hij zit, de houten bank, waarop Ben Hoedi heeft plaats genomen, de vervelooze houten tafel, de houten kist en een ijzeren veldbed in een der hoeken, dat is alles.

Op den vloer geen enkele mat.

Terwijl hij op den vloer staart, ziet hij een vierkant luik met ronden, ijzeren ring, in het luik gedrukt.

„Daar is onder den vloer nog een ruimte," denkt hij.

Intusschen is Ben Hoedi met zijn brief gereed.

Hoewel Sidi zijn naam niet genoemd heeft, leest hij, dat Ben Hoedi hem goed heeft ingevuld. De Arabier heeft dus naar hem geïnformeerd. Bij wien? Dat kan bij niemand anders zijn dan bij den hoteleigenaar. Natuurlijk spelen die twee onder één hoedje, denkt hij.

„Wilt u den brief teekenen, heer?" vraagt Ben Hoedi en biedt den kooper de pen.

In sierlijke Arabische karakters vult Annoer zijn naam in:

Sidi Mokhammed.

„Geef den eigenaar van het hotel vanavond dezen koopbrief, en hij zal u mijn cheque overhandigen," zegt Sidi.

Maar dit is iets, wat Ben Hoedi niet behaagt.

„Heer, wilt ge, dat een vreemde mijn zaken kent?" roept hij.

„Doe, zooals ik u zeg," klinkt het terug, kort, maar beslist.

De trotsche Ben Hoedi voelt zich gekrenkt, maar laat het niet merken. Hij weet bij ervaring, dat het met groote heeren kwaad kersen eten is, en deze vreemdeling is stellig een aanzienlijk man.

„Goed," zegt Ben Hoedi, „ik zal het doen," maar uit zijn antwoordt klinkt toch zijn geraaktheid.

Sidi staat nu op en verlaat groetend de kamer.

Buiten gekomen verhaast hij zijn stap niet en wandelt kalm in de koelte van den vooravond naar zijn hotel, waar hij den bediende een boodschap voor diens meester opdraagt, om den eigenaar te verzoeken in Sidi's kamer te komen.

Zóó als hij zijn kamer binnentreedt, schrijft Sidi de

cheque op de Bank van Nigerië en sluit ze in een enveloppe.

„U heeft mij laten roepen?" zegt de eigenaar, als hij, na geklopt en antwoord gekregen te hebben, binnenkomt.

„Ga zitten. Ik heb u een dienst te vragen," zegt Sidi.

„Ik voel mij vereerd met uw vertrouwen, heer," zegt de man, die verlangend is om te weten te komen, wat van hem geëischt wordt.

„Ik wilde u bedanken. Ben Hoedi verkocht mij zijn paard Mirout. Hij zal u dezen avond den koopbrief brengen. Neem dezen voor mij in ontvangst en overhandig hem zijn geld," zegt Sidi, en stelt den eigenaar den gesloten en verzegelden brief ter hand.

Met een haastigen oogopslag ziet deze, dat de brief gesloten en verzegeld is, iets, wat hem een goudstuk spijt.

„Ik zal doen, wat u wenscht," zegt hij en neemt den brief in ontvangst.

„Hoe laat legt ge u ter ruste?" vraagt Sidi.

„Nooit vóór elf uur, heer!"

„Zoudt ge vóór dien tijd nog even bij mij willen komen?"

„Zeker, heer. Schikt het u om tien uur?"

„Ik dank u. Om tien uur verwacht ik u."

Ben Hoedi verschijnt al vroeg in den avond en overhandigt den eigenaar den koopbrief.

Deze geeft den Arabier de gesloten enveloppe met de cheque.

„Hoeveel heeft de rijke heer voor Mirout betaald, Ben Hoedi?" vraagt hij.

Ben Hoedi verwaardigt zich niet om een antwoord te geven, maar haalt tien goudstukken uit zijn buidel en telt deze in de open handpalmen van den eigenaar.

Deze kijkt wantrouwend, maar durft niets te zeggen, en Ben Hoedi geeft geen naderen uitleg, maar keert zich om en verlaat de koffiekamer.

Op klokslag van tienen klopt de eigenaar op Sidi's deur.

Sidi Mokhammed leest zijn Koran en legt het boek terzijde, als zijn gastheer binnentreedt, die op zijn verzoek gaat zitten.

„En, waarde heer," zegt Sidi, en er klinkt iets plezierigs in zijn vraag, „hoeveel heeft de verkoop van Mirout u opgebracht?"

Met moeite houdt de verraste eigenaar zijn gelaat in een onschuldige plooi. Hij kan zoo dadelijk geen antwoord geven, maar ten laatste, daar de vreemdeling de vraag niet herhaalt en blijft wachten, zegt hij, zich vermannend:

„Tien goudstukken, heer! Dat is handel, er schuilt niets oneerlijks in. Iedereen ontvangt een premie, als hij iemand aanbeveelt."

„Daar schuilt ook niets oneerlijks in, waarde heer. Maar ik wensch te weten, op welke basis deze premie werd berekend."

„Ben Hoedi zou mij tien ponden geven als de prijs lager was dan vijfhonderd goudstukken, heer. In het andere geval zou ik er twintig krijgen," zegt de eigenaar.

Sidi lacht eventjes.

„Wilt ge den prijs weten?"

„Gaarne, heer."

„Ik betaalde Ben Hoedi vijf honderd vijf en twintig ponden, mijn vriend! Zie den koopbrief!' en Sidi houdt hem den opengevouwen brief onder den neus.

„Die schurkachtige Arabier!" roept nu de hotelhouder, en vergeet in zijn woede, dat hijzelf en zijn gast ook tot dien volksstam behooren. Doch dit schiet hem, vooral het laatste, met schrik te binnen en ontsteld stamelt hij een verontschuldiging:

„Alle Arabieren zijn niet oneerlijk, heer. Ik bedoelde alleen die paardenhandelaars!"

Sidi gevoelt zich echter in het minst niet beleedigd, integendeel, die uitroep schijnt hem goed te doen, want bepaald vriendelijk zegt hij:

„Wilt u die andere tien ponden verdienen?"

„Spreek, heer, waar kan ik u mee helpen?" is zijn haastige, begeerige vraag.

„Kent ge iemand met scherpe ooren, iemand, die slim, verstandig is, iemand, die te vertrouwen is? Iemand, die mij voor een goed loon wil dienen?"

„Zoo iemand heb ik voor u, heer."

„Stuur mij dan dat wonder," zegt Sidi, „maar, behalve gij en ik mag niemand weten, dat zoo'n man in mijn dienst is. Ben ik over hem tevreden, dan krijgt ge uw tien pond. Doch zweer mij op den Koran, dat ge zwijgen zult," en opstaande neemt hij het heilige boek der Mohammedanen en houdt het den eigenaar voor.

Deze legt de rechterhand op den Koran en zegt:

„Dat zweer ik, heer."

Sidi is er zeker van, dat geen Moslem zoo'n afgelegde belofte zal breken.

„Wanneer zie ik uw man?" vraagt hij verder.

„Morgenochtend zal ik hem sturen, heer."

„Morgenavond zult ge dan waarschijnlijk uw tien pond ontvangen. Zult ge Ben Hoedi nu ook nog om dit geld vragen?"

„Nooit, heer. Hij zou mij met zijn zweep ranselen. Zoo zijn al die paardenkoopers!"

„Stuur mij dien man dan morgen vroeg," zegt Sidi en begeleidt den hoteleigenaar naar de deur.

Voor Sidi zich ter ruste begeeft, schrijft hij nog den volgenden brief aan den heer Fraser MacDonald, een brief, welken hij in den vroegen morgen aan het Gouvernementshuis laat bezorgen.

„De Allerbarmhartigste neme u in Zijn hoede.

Den Heer Fraser MacDonald, Assistent-Resident van Kano.

Mijn jonge vriend,

van Ben Hoedi kocht ik Mirout, een zusterkind van Al Iarik, den prijswinner van den Emir.

Wil dit geschenk als blijk van vriendschap van mij aanvaarden.

SIDI MOKHAMMED."

Men kan den eigenaar van het hotel niet verwijten, dat hij niet goed voor zijn gasten zorgt, al ligt eigenbelang hier wel eenigszins aan ten grondslag, want na het morgenmaal meldt zich een jonge man bij Sidi aan.

„Uw naam?" vraagt Sidi, en monstert tegelijkertijd „het wonder", dat voor hem staat.

„Ali, heer."

„Hoe oud ben je?" vraagt Sidi op zoo'n zachten toon, dat menigeen hem niet zou verstaan.

„Acht en twintig, heer," antwoordt Ali en levert hiermede het bewijs, dat zijn gehoororgaan in perfecte orde is.

„Wilt ge me eerlijk en trouw dienen?" vraagt Sidi, nu weer op zijn gewone wijze.

Ali wacht even voor hij op die vraag een antwoord geeft en als hij het geeft, levert hij ook het bewijs, dat hij verstandig is.

„Welk loon biedt ge mij aan, heer? En wat moet ik er voor doen?" vraagt hij zeer voorzichtig.

„Ge behoeft niemand te vermoorden, slechts te weten te komen, wat mijn vijand voor mij verborgen houdt. Lukt u dit, dan ontvangt ge voor uw niet gevaarlijk werk tien goudstukken."

Gerustgesteld door de eerste verzekering en overtuigd, dat het tweede deel hem wel gelukken zal, roept hij in vol zelfvertrouwen:

„Dit neem ik aan, heer. Zeg mij, wat ik doen moet!"

„Zweer op den Koran, dat alles, wat ik u meedeel een geheim moet blijven," zegt Sidi ernstig.

„Dat beloof ik," is het antwoord en met een werkelijk ernstig gelaat, iets, wat Sidi duidelijk opmerkt, legt hij de hand op het boek.

„Kent ge Ben Hoedi, den paardenkoopman?"

„Dien ken ik, heer."

„Kent ge Racca, zijn knecht?"

„Neen, heer."

„Ge moet vriend met dien knecht worden. Trakteer hem, ik zal u hiervoor geld geven. Ergens in of buiten Kano houdt zijn meester een jong meisje gevangen. Haar naam is Tehit. Ik wil haar schuilplaats weten

en kunt ge me die zeggen, dan hebt ge uw tien ponden verdiend."

„Ik zal slagen, heer."

„Ben Hoedi woont in het huis rechts van het Arabische koffiehuis, in de kamer aan de straatzijde. Er is slechts één raam, zonder ruiten, dat door een zonneblind afgesloten kan worden. Er is in de gang slechts één deur, die naar zijn kamer leidt. In den vloer ligt een smal kelderluik, waaronder dus een ruimte moet zijn. Dit is alles wat ik weet, Ali."

„Ik zal zeker slagen, heer."

„Ge komt mij vanavond om tien uur den uitslag van uw voorloopig onderzoek melden en komt door de achterpoort het hotel binnen naar mijn kamer. Ik wil niet, dat andere gasten u het hotel zien binnentreden. Ben Hoedi is zelden in den morgen thuis en Racca, zijn knecht, zal wel in den stal in de Marktstraat slapen."

„Ja, heer, ik zal slagen."

„Dan kunt je nu gaan Ali. Hier is geld voor de tractatie," zegt Sidi en overhandigt Ali een gouden half pond, „en om te bewijzen, dat ik je vertrouw, krijg je de helft van je loon vooruit," en Sidi telt den gelukkigen, slimmen kerel vijf ponden in de hand.

9

ALI SCHIET IN DEN LACH EN GEEFT RACCA EEN VERTROUWELIJKEN KLAP OP DEN SCHOUDER. ELJA BEN ELJA, DE PRIESTER VAN DE MOSKEE VAN OMAR.

„Dadels van Asben! Dadels van Asben! Dadels, vijgen, pepermuntstokken! Dadels van Asben!"

De stem van den Arabischen koopman klinkt doordringend in de koelte van den morgen.

Uit morsige steegjes en viezige slopjes komen kleine Arabiertjes van beider geslacht naar den hoek van de Marktstraat gerend, waar de koopman zijn twee van riet gevlochten manden heeft neergezet en spoedig omringd is door de onzindelijke groep.

Voor de kleine koperstukjes ontvangen ze in hun morsige, bruine knuistjes de zoo vurig begeerde lekkernij en zuigend en likkend blijven ze rondom de manden in de schaduw van het hoekhuis staan, of hollen naar huis.

Vooral de pepermuntstokken vinden goeden aftrek.

De koopman tilt den stok, waaraan de manden hangen, op den schouder en vervolgt zijn weg.

„Dadels van Asben! Vijgen en pepermuntstokken!" klinkt zijn heldere stem in het voortgaan.

Af en toe komt een kleine klant hem iets van zijn waar afkoopen en is hij verplicht even zijn manden

neer te zetten, maar het getal zijner begunstigers slinkt, naarmate hij verder in de Marktstraat komt.

Bij den stal van Ben Hoedi gekomen blijft hij staan en schreeuwt opnieuw zijn reclame, die door de open staldeur binnendringt.

Eventjes draait de koopman het hoofd om en buigt zich voorover, zoodat hij in den stal kan gluren en zijn

scherpe, donkere oogen ontwaren Racca, die in een donkeren hoek op zijn rug ligt, de knieën omhoog getrokken. en rookt.

De koopman zet voor een oogenblik zijn manden in de deuropening neer en roept vragend naar binnen:

„Dadels? Vijgen? Pepermuntstokken?"

„Ben je van Lotje getikt, koopman! Denk je, dat mijn paarden pepermuntstokken vreten! Het zijn geen kameelen van die ellendige Toearegs!" klinkt de ruwe stem van Racca.

„Ik geef je zes pepermuntstokken voor je eerlijke kinderen, als ik je paarden mag zien!" roept de koopman.

Racca is half overeind gekomen en steunt met zijn ellebogen op zijn knieën. Zijn laatste stompje sigaret heeft hij juist uitgeknepen en weggegooid.

„Heb je sigaretten bij je?" vraagt hij.

„Die heb ik! Wil je er één hebben, maar dan laat je me de paarden van je meester zien!" zegt de koopman, terwijl hij zijn manden wat dieper den stal inschuift en op Racca toestapt.

Uit één zijner zakken diept hij een kartonnen étuitje met Egyptische sigaretten op.

„Verduiveld, jij rookt fijne!" merkt Racca op, die zich gehaast heeft er eentje te grijpen.

„Een buitenkansje gehad, vriend!" zegt Ali vertrouwelijk en hurkt naast Racca neder, „jij hebt hier ook een lekker lui leventje, geloof ik."

„Wat je lekker noemt," verzucht Racca, „werken dat je kraakt, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat."

„Dat zie ik," is Ali's nuchtere opmerking.

„Als je van plan bent hier te blijven, zou ik mijn manden maar heelemaal naar binnen brengen. Straks valt een bende straatjongens naar binnen en verdwijnt met de helft van je beschimmelde dadels!"

„De helft van mijn beschimmelde dadels! Jij bent een lollige kerel, eerst rook je mijn sigaretten en dan beleedig je me!" zegt Ali, quasie op zijn teenen getrapt, maar toch rijst hij op en drijft met zijn voeten de manden voorwaarts, waarna hij weer zijn zitplaats inneemt.

„Waar krijg je nog meer van die sigaretten?" vraagt Racca, en tegelijkertijd maakt hij met zijn vingers een

grabbelende beweging naar zich toe en geeft zijn bezoeker een knipoogje.

„Als ik net zoo'n dief als jij was," lacht Ali. „Mis man, ik heb je de waarheid gezegd. Een buitenkansje gehad!"

„Is je grootmoeder, die ouwe bedelaarster van de Moskee, gestorven en heb jij haar duitjes geërfd?" spot Racca.

„Je bent vanmorgen lollig!" merkt Ali op. „Ben je altijd in zoo'n plezierige bui?"

„Altijd!" zegt Racca. „Maar welk buitenkansje heb je gehad?"

Ali schiet in den lach en geeft zijn nieuwen vriend een vertrouwelijken slag op den schouder. Daarna steekt hij de rechterhand in den broekzak en rammelt met geld.

„Ellendige koperstukken van die stinkende straatjongens," merkt Racca bijzonder vriendelijk op.

Ali kijkt den gemelijken knecht aan en haalt de hand uit den zak.

Hij toont hem het geld op de vlakke hand: een goudstuk, groote zilveren halve kronen, een paar shillings en ja, ook enkele koperen pennies.

Met begeerige oogen kijkt Racca naar het goudstuk.

„Bij den baard van den Profeet, jij bent de eerste koopman, die niet liegt!" bromt hij.

„Laat me je paarden zien, dan zal ik je tracteeren!" biedt Ali aan.

„Kom mee," antwoordt Racca en rijst op. Hij werpt een luik open, waardoor het schitterende daglicht in den stal valt en één voor één toont hij de prachtige paarden, die aan hun kribben staan te plukken en te trekken.

„Jouw meester is zeer rijk, hè?" vraagt Ali hem.

„Rijker dan ik," bromt de knecht gemelijk.

„Verdien jij veel?" informeert Ali.

„Driemaal daags den kost, tweemaal daags een trap of een zweepslag en eenmaal in de week tien shillings!" is het komische antwoord.

„Daar zal je met je vrouw en kinderen ook niet vet van soppen," is Ali's nuchtere opmerking. „Jouw meester schijnt me een kwade kerel toe. Hoe heet hij?"

„Ben Hoedi."

„Ben Hoedi! De paardenhandelaar? Ja, man, daar heb ik van gehoord. Waarom zoek jij geen anderen heer?"

„Onmogelijk. Hij zou mijn vrouw en kinderen laten sterven van den honger."

„Hoe kan hij dat doen?" vraagt Ali verwonderd.

„Mijn gezin is in Tibesti, het land van Ben Hoedi. Wij zijn maar enkele maanden in Kano."

„En wanneer gaan jullie terug?" vraagt Ali zoo onnoozel als hij kan.

„Over een paar weken, als de paarden verkocht zijn. Hier deze witte heeft hij gisteren verkocht. Die moet ik straks naar het Gouvernementshuis brengen."

„Een prachtig paard," merkt Ali op, en tegelijkertijd stuift hij achteruit, want het prachtige paard, zeker verstoord, omdat een ruwe stalknecht en een arme koopman het wagen over hem, den afstammeling van edele voorouders, te spreken, schopt opeens achteruit.

„Ga mee, aan den overkant naar het koffiehuis," vervolgt Ali, zeker omdat hij beseft, dat het daar veiliger is dan hier.

Racca slaat het aanbod niet af.

Beiden stappen op en sluiten de staldeur.

Ali laat zijn manden maar achter.

Een uur later komen de nieuwe vrienden terug; Racca is zorgeloos en vroolijk; waarschijnlijk heeft hij wel iets minder onschuldigs gedronken dan koffie of limonade en sorbet, ofschoon dit haast niet te gelooven is, want de Koran verbiedt het gebruik van sterken drank aan de volgelingen van den grooten Profeet.

Binnen in den stal rooken zij nog een Egyptisch sigaretje en praten en lachen luidkeels en nemen afscheid van elkaar.

Dan komt Ali naar buiten, met de bungelende manden aan den stok op den schouder.

Racca hoort het geroep wegsterven en als Ali den hoek der Marktstraat om is, houdt het geheel op.

Dien avond, het zal ruim tien uur geweest zijn, sluipt Ali door de achterpoort het hotel binnen en klimt onhoorbaar de trap op, die naar Sidi's kamer voert.

Een half uur later keert hij langs denzelfden weg weer terug.

Wie hem had kunnen zien, zou gemerkt hebben, dat zijn prettig, gebronsd gelaat glimlachte van tevredenheid.

Vier en twintig uren later zwieren twee dronken Arabieren over het Marktplein.

Reeds meer dan eenmaal hebben Arabische politiedienaren hen aangehouden en tot stilte gemaand, wat op één dier zwierbollen steeds een verkeerde uitwerking heeft. Maar zijn makker, die niet zóó beschonken schijnt te zijn als de ander, weet beider vrijheid te bewaren door eenige zilverlingen op te offeren, iets, wat, naar men zegt, in Europa niet mogelijk is, maar in Nigerië wel.

Zij bereiken Ben Hoedi's stal en de nuchterste van de twee vindt den sleutel van de staldeur in den zak van zijn kameraad en opent de deur.

In minder dan geen tijd ligt Racca op het stroo te snurken als een os.

Ali komt naar buiten en slaat de deur achter zich toe. Daar is geen spoor van dronkenschap meer bij hem te bespeuren. Vlug en lenig haast hij zich voort in den stillen nacht.

Hij weet, wat hij te weten wilde komen.

Met een dikke tong en eeuwige herhalingen heeft Racca hem de ontvoering van Tehit uit Tintagodha verteld. Wel weet Ali niet, waar het meisje nu vertoeft; dit scheen Racca absoluut ook niet te weten. Maar Ben Hoedi brengt elken Donderdag, den dag vóór den Mohamedaanschen rustdag, haar een bezoek en bergt bij zijn thuiskomst papieren in den lederen koffer, die onder het luik in den vloer zijner kamer staat.

Hij, Ali, twijfelt er niet aan, of die koffer bevat het geheim van Tehits verblijfplaats. Als hij dit te weten komt, dan heeft hij zijn tien ponden verdiend, misschien meer, want die aanzienlijke Arabier is een edelmoedig en vriendelijk man.

Maar nu gaat hij naar huis en zal daar eens rustig een plan beramen om achter het geheim te komen.

„De wereld behoort den stoutmoedige!"

Dit weet Ali en onverschrokken verlaat hij in den morgen zijn huisje, den morgen na de dronkemanspartij. Maar hij is niet Ali, de koopman in vruchten en lekkernijen. Hij is een timmerman, die met een ladder op den schouder en een zak met gereedschappen in de hand zich over het Marktplein spoedt, waar hij

rakelings Ben Hoedi passeert, die met andere kooplieden staat te twisten.

In korten tijd bereikt hij Ben Hoedi's kamer en plaatst de ladder tegen het hooge raamkozijn, klimt naar boven en neemt zorgvuldig de maat van enkele beschadigde en gebroken latjes, terwijl hij onderwijl ongemerkt links en rechts gluurt of hij ook verdachte personen bespeurt, maar alleen een paar straatjongens interesseeren zich voor zijn werk.

Na opgemeten te hebben, wat gerepareerd moet worden, opent hij het zonneblind en springt brutaal door het venster naar binnen.

Lang vertoeft hij niet daar binnen, want de jongens zien hem spoedig weer door het raam op de ladder klimmen, afdalen en heengaan, de ladder op den schouder en den zak met gereedschappen in de hand. Zij zien niet, dat die zak aanmerkelijker voller is geworden.

In den avond van dezen dag sluipt hij, een pak onder den arm, het hotel binnen.

Zacht klopt hij op de kamerdeur van Sidi Mokhammed en opent ze als hij de uitnoodigende stem van den rustigen Arabier hoort.

Sidi wijst hem te gaan zitten.

Ali kijkt voorzichtig naar de kamerdeur, maar ziet, dat ze gesloten is. Nu haalt hij onder zijn buis een pak te voorschijn, dat hij Sidi overhandigt.

„Waar Tehit is, weet ik niet, heer. Maar misschien zullen deze papieren, die ik uit den koffer van den paardenhandelaar nam, het u zeggen.”

Sidi grijpt met meer drift dan hij gewoonlijk wel vertoont, het pak aan en wacht niet het open te breken.

„De koffer stond onder het luik, heer,” vervolgt Ali.

Maar Tehits vader luistert niet; al zijn aandacht is op den inhoud van het pak gevestigd. Die inhoud bestaat uit vijf andere pakjes, alle netjes in papier gewikkeld en met touwtjes toegebonden.

Sidi ontknoopt het touwtje van het eerste pakje en vouwt het buitenste papier open.

Ali is uit nieuwsgierigheid zwijgend gaan staan en slaat dien inhoud met groote oogen verbaasd aan. Sidi legt het stapeltje netjes op elkaar passende bankbiljetten terzijde, alsmede ook de papieren rolletjes, die goudstukken bevatten. Het pakje bevat niets anders dan geld.

Ali ziet, hoe de aanzienlijke Oosterling, in wiens dienst hij is, zich de moeite van het tellen bespaart en biljetten en rolletjes weder in het papier wikkelt en het touwtje er omheen knoopt.

Nu opent Sidi het tweede pakje. Het bevat niets dan brieven. Eén voor één doorleest Sidi ze, maar ze schijnen hem niet de inlichting te verschaffen, waar hij naar zoekt, want als hij den laatsten brief ingekeken heeft, neemt hij ze alle weer samen en sluit ook dit pakje even zorgvuldig als het eerste.

Hij opent nu het derde pakje.

De inhoud trekt zijn gespannen aandacht ten volle. Onder de vele papieren van verschillenden aard zijn er enkele, die hij nog eens leest en weer eens overleest.

Ali bemerkt, dat dit pakje belangrijk nieuws moet bevatten, want Sidi sluit het niet, maar opent eerst het vierde en dan het vijfde pakje, doch deze twee schijnen niets belangrijks in te houden, want Sidi sluit ze weer en neemt de terzijde gelegde papieren uit het derde pakje weer ter hand en leest ze weer.

Deze terzijde gelegde papieren zijn alle eenvormige quitanties, alleen de data verschillen.

Ali is een analphabeet, anders zou hij, als hij een blik op een dezer quitantie's had kunnen slaan, hebben kunnen lezen:

„Ontvangen van Ben Hoedi twee goudstukken voor het onderhoud van zijn gast. Deze verkeert in goeden welstand.

ELJA BEN ELJA,

Moskee van Omar."

Sidi leest deze quitanties zorgvuldig één voor één en vergelijkt de data, alsof hij zich den inhoud woordelijk in het hoofd wil prenten. Een oogenblik vestigen zijn oogen zich op Ali's gelaat.

Dan vouwt hij alle brieven samen, ook de quitanties, en bindt het pakje dicht. Alle vijf worden weer in het groote pak vereenigd. Niemand, die daaraan kan bemerken, dat iemand het geopend heeft.

„Ali, ik heb je gehuurd om mij de inlichtig te verschaffen, die ik zocht, niet om te stelen. Ben Hoedi krijgt morgen zijn eigendom ongeschonden terug."

Ali, die in een land woont, waar de onontwikkelde bevolking het niet zoo nauw neemt met de wetten van het mijn en dijn, vindt de woorden van Sidi hartverscheurend, en voedt van binnen de stille hoop, dat deze vreemdeling hèm zal opdragen het pak weer op zijn oude plaats te bezorgen. Maar deze hoop verdwijnt, als Sidi vervolgt:

„Ikzelf zal het pak morgen aan het hoofd van de politie overhandigen, die het op zijn beurt Ben Hoedi zal terhandstellen."

Ali kan zich echter niet weerhouden om zachtjes uit

te roepen: „Het is zonde. Ben Hoedi is een schurk."

Sidi hoort deze woorden en kijkt Ali aan, doch waagt het niet hem duidelijk te maken dat diefstal diefstal blijft, hetzij men den rechtvaardige of den onrechtvaariets ontneemt.

„Ken je Elja ben Elja?" vraagt Sidi plotseling.

„De priester van de moskee van Omar," zegt Ali.

„Wat weet je van hem, Ali?"

„Heb ik mijn tien ponden verdiend, heer?" vraagt Ali, de laatste vraag ontwijkend.

Sidi begrijpt hem dadelijk en telt hem zwijgend de verdiende goudstukken in de open handen en bemerkt tevens, dat de hotelhouder hem bezorgd heeft, wat hij vroeg: „een verstandig en slim man."

„Ik wensch nog eenige inlichtingen, Ali, die jij mij misschien wel kan schenken," zegt Sidi.

„Neemt u mij opnieuw in dienst, heer?" vraagt Ali voorzichtig, en dankbaar dat het overeengekomen loon in zijn bezit is.

„Ik schenk u een goudstuk meer, als ge mij wilt zeggen, wat ge van Elja ben Elja weet," antwoordt Sidi.

„Dit neem ik aan, heer. Elja is de oude priester van de moskee van Omar, die aan den rechteroever van de Waube staat, een uur buiten Kano. Hij woont daar alleen sedert de moskee niet meer gebruikt wordt. Men zegt, dat Elja alle ziekten en kwalen genezen kan. Meer weet ik niet, heer."

„Ben je daar wel eens geweest?"

„Neen, heer."

„Weet je iemand, die daar al eens geweest is?"

„Neen, heer. Maar het zal niet moeilijk zijn zoo iemand te vinden."

„Luister, Ali. Ik wensch alles van dien priester en

zijn moskee te weten en draag jou op onmiddellijk een onderzoek in te stellen."

„Dit is het derde werk, heer. U zou mij een goudstuk geven als ik u zei, wat ik van Elja ben Elja weet. Dit heb ik gedaan, maar nu geeft u mij ander werk," zegt Ali doodkalm.

„Je hebt gelijk, Ali. Hier is je geld," zegt Sidi, noch verwonderd, noch ontstemd, want hij kent zijn Pappenheimers.

„Wil je verder nog iets voor mij doen?"

„Gaarne, heer."

„Ga dan morgen vroeg met mijn knecht op verkenning. Belil zal in de vroegte op je wachten, hier vóór het hotel. Als jullie alles te weten zijn gekomen, wat maar mogelijk is, dan zal hij je betalen. En, je haat de Toearegs, niet waar?"

„De Toearegs!" roept Ali uit, „Allah zende zijn hyena's om die afvalligen in hun stinkende muilen te verslinden!"

„Je bent een goed Arabier, Ali!" roept Sidi vroolijk uit. „Morgen krijg je van Belil je laatste loon!"

„Hoeveel zal dat zijn?" vraagt Ali begeerig.

„Dat hangt af van je werk. Belil zal je geven, wat je verdient," zegt Sidi op korten toon. „Heb je geen lust er in, dan kan mijn knecht wel een andere hulp vinden."

„Neen, heer, ik ga mee. U is edelmoedig en goed. Allah neme u in zijn hoede!"

„Je kunt nu gaan, Ali!"

„Allah schenke u gezondheid, heer!"

Nog voor Ben Hoedi ontwaakt, wordt er hard op zijn kamerdeur geklopt.

De Arabier rijst op, om de deur te openen en ziet

tot zijn verbazing een Arabische politieman voor hem staan.

„Ben Hoedi?" vraagt deze kort-af.

„Dat ben ik."

De politie-officier heeft mij gelast dit pak aan u over te geven. U moet het ontvangstbewijs afteekenen.

Verrast kijkt Ben Hoedi naar het pak, dat hem overgereikt wordt. Hij zoekt naar een potlood en teekent het bewijs af, waarop de dienaar van Hermandad zonder groeten heengaat.

Maar zijn verrassing wordt grooter, als hij den begeleidenden brief opent en leest:

„Hierbij uw gestolen eigendom terug.

SIDI MOKHAMMED."

Stomverwonderd draait hij het pak om en om. Met één sprong is hij bij het luik, licht het op, en trekt den koffer omhoog.

Deze is ledig.

Een vloek ontsnapt zijn bevenden mond.

Met zenuwachtige vingers opent hij pak en pakjes, telt de bankbiljetten en het goud en vermist...... niets.

Voor dit raadsel staat zijn verstand stil.

„Wat heeft Sidi Mokhammed met dezen diefstal te maken!" mompelt hij, „doch dit zal ik spoedig weten."

Hij bergt het pakje met geld in zijn gordel, de rest sluit hij weer in den koffer, welken hij weder onder het luik plaatst en daarna begeeft hij zich opgewonden naar het hotel.

„Ik moet dien rijken Sidi Mokhammed spreken!" zegt hij tot den eigenaar.

„De vreemdeling is een uur geleden vertrokken," zegt deze.

„Waarheen?"
„Dat weet ik niet, Ben Hoedi."
„Waarschuw mij, als hij terugkomt!" roept de Arabier, die voelt, dat verder vragen geen nut heeft.
„Dat zal ik doen, Ben Hoedi."

Maar de rijke vreemdeling kwam niet meer terug.

10

FRANKRIJK ZAL BEN HOEDI NOOIT STRAFFEN! VANAVOND, DOOR HETZELFDE VENSTER. ALLAH, ALLAH! WEES GEDANKT!

De waarnemende Resident staat haastig achter zijn werktafel op en geeft zijn secretaris een wenk om zich te verwijderen, omdat de persoon, die binnentreedt, een vertrouwelijk onderhoud met hem wenscht te hebben.

De binnentredende is Annoer, of beter, naar zijn kleeding te oordeelen Sidi Mokhammed, want de tagilmoes is nog steeds vervangen door de blauwe Amerikaansche bril, wat voor den Toeareg een marteling moet zijn.

Govert heeft Fraser met Annoers gedaanteverwisseling op de hoogte gebracht en onmiddellijk begrijpt hij, wie zijn bezoeker is.

Meermalen heeft hij voor de gevaren gevreesd, die zijn vriend dreigden, en het is dus geen wonder, dat het hem uitermate verheugt dien vriend ongedeerd voor zich te zien. Zijn vreugde is zoo sterk, dat hij zijn zitplaats verlaat en Annoer haastig tegemoet treedt.

Hartelijk drukken de mannen elkaar de hand.

„Blij u te zien, Annoer! En nieuwsgierig om te weten, in hoe ver ge al geslaagd zijt!" is Frasers welkomst-

groet, dien hij uit, terwijl hij den Immager onwillekeurig van het hoofd tot de voeten monstert.

Ja, de vermomming is volkomen, dat moet Fraser ook bij zich zelf erkennen, en had Govert hem niet uitvoerig en in bijzonderheden de ontmoeting in het koffiehuis verteld, dan zou hij nooit in den rijken Arabier den Toeareg herkend hebben.

Als Annoer gezeten is, kijkt Fraser hem ernstig aan en, eenigszins aarzelend, als doet hij het met leedwezen, zegt hij:

„Uw paard Mirout is gezond en wordt goed verzorgd, maar Annoer,...... ik kan hem, ik mag hem niet van u aannemen."

„Waarom niet heer? Ik schonk hem u uit louter vriendschap!" roept Annoer, en er klinkt diepe teleurstelling in zijn stem.

„Annoer, ik ben regeeringsambtenaar en het is niet goed, als zoo iemand geschenken aanneemt," zegt Fraser zacht, maar met nadruk.

„Ik begrijp het, heer, maar het is uw vriend, die u het paard schenkt, en die gelukkig zal zijn, als u het aanvaardt," antwoordt Annoer, en in zijn woorden trilt iets van waarachtige vriendschap, wat Fraser zeer goed voelt.

„Dat weet ik, Annoer. Maar argusoogen slaan den regeeringsambtenaar gade, en al zou ik een eed zweren, dat vriendschap, loutere vriendschap mij met het bezit van uw edel dier gelukkig wilde maken, de Gouverneur-Generaal zou mij waarschijnlijk niet gelooven, en, al deed hij dit, zou hij mij dan niet van onvoorzichtigheid beschuldigen, daar een ambtenaar door het aanvaarden van geschenken den schijn op zich laadt van omkooperij?"

Ik begrijp het heer. Gij moogt het geschenk niet aannemen," zegt Annoer, ernstig. Uit zijn woorden klinkt niet de minste geraaktheid. Inwendig bewondert hij zijn nauwgezetten vriend.

„Zie Annoer, ik stel uw vriendschap op hoogen prijs en wensch die nooit te verliezen. Mirout kan voorloopig in mijn stal blijven, maar allen hier zullen weten, dat het paard van mijn vriend Annoer is, of liever van mijn vriend Sidi Mokhammed."

„Ik kocht Mirout van Ben Hoedi, heer!"

„Van Ben Hoedi! Vertel mij, Annoer!" klinkt Frasers belangstellende vraag.

Deze verhaalt nu van den koop van het dier, van de vriendschap van Ali en Racca en van de tijdelijk geleende brieven uit den koffer van Ben Hoedi.

„Dus uw dochter is vermoedelijk in de moskee van Omar opgesloten!" roept Fraser, als het verhaal ten einde is.

„Dat hoop ik spoedig met zekerheid te weten, heer."

Vroeger reeds hebben Fraser en Govert Annoer gevraagd hen bij hun voornamen te noemen, maar, waar dit den Europeaan gemakkelijk valt, blijft het voor den beschaafden Oosterling moeilijk, zelfs tegen zijn intieme vrienden. Annoer volhardt hen „heer" te noemen.

„Annoer," zegt Fraser, „ik wensch je op iets opmerkzaam te maken. Als inwoner van Asben ben je Fransch onderdaan en je kunt, als iemand je benadeelt, de bescherming van Frankrijk inroepen.

Als je zeker weet, dat Tehit in de moskee van Omar gevangen gehouden wordt, kunt ge hier in Kano bij den Franschen consul, de bescherming van uw regeering inroepen. Doet ge dit, dan komt deze consul mijn hulp

inroepen en ik zal, met de groote macht, die mij ter beschikking staat, u helpen om uw kind te redden."

„Dat weet ik, heer. Doch Frankrijks hulp inroepen doe ik pas, als ikzelf machteloos ben. Frankrijk zal nooit Ben Hoedi straffen. Dat hoop ik zelf te doen! Maar dankbaar blijf ik, heer MacDonald!"

Annoer zegt dit rustig, kalm, zooals altijd zijn gewoonte is, maar onder die kalme rust schuilt een trotsche, onafhankelijke wil.

„Waar ik als vriend u kan helpen, daar zal ik het doen!" verzekert Fraser met groote hartelijkheid.

Na Annoers krachtige verzekering, dat hij Ben Hoedi zelf hoopt te straffen, bewaart hij eenige oogenblikken het stilzwijgen. Heeft de Immager die straf al bedacht? Zweeft de uitvoering hem al voor den geest?

Het gesprek neemt een andere wending, want Annoer zegt:

„Ook mijnheer Staalberg wenscht mij te helpen. Hebt u uw vriend kort geleden nog gezien?"

„Govert was gisteravond nog hier. Hij deelde mij mede, dat hij van plan was om de wijk der Toearegs te verlaten, zoodra hij u gezien en gesproken heeft."

„Ik keer daar ook niet meer terug, mijnheer MacDonald. Weet u ook, waar mijn vriend zijn intrek zal nemen?"

„Neen, Annoer. Hij wil daar met u over spreken."

„Dan zal ik hem schrijven, dat ik mijn intrek zal nemen in het Imperial Hotel, in de Europeesche wijk, en wel zoo spoedig als ik kan, want ik moet snel, zoo mogelijk, alles van Elja ben Elja te weten komen."

„Tot mijn spijt weet ik niets van dien man. Maar ik hoop dat ge uw kind spoedig bij u zult hebben, Annoer!"

„Allah behoede haar, heer!" zegt Annoer zacht.

„In Zijn handen is zij veilig, Annoer! Wanneer zie ik u weder?"

„Ik hoop spoedig, heer MacDonald."

Beiden nemen nu afscheid van elkander en Sidi Mohammed richt zijn schreden naar het groote hotel, waar hij zijn intrek neemt en het grootste deel van den dag doorbrengt met het schrijven van brieven en het verzenden van boodschappen.

Govert is in zijn nopjes.

De zaken marcheeren hier in Kano even goed als in Gombe en op het postkantoor lag een brief uit Londen, van zijn firma, die hem uitermate verheugt, al werpt die brief een nieuwen last op zijn schouders.

De firma schrijft hem, dat hij zijn verlof zoo lang kan verlengen als hij noodig acht en dat hij zooveel mogelijk moet probeeren den alleenhandel van dadels voor de Londensche markt te bemachtigen, al zou dit een reis naar Tripoli, aan de noordkust, noodzakelijk maken.

Geen kleinigheid, van Kano naar Tripoli, dwars door de Sahara!

Daar moet hij eens met Annoer over praten, die meermalen in Tripoli geweest is.

Thuisgekomen vindt hij een brief van Annoer, welken hij haastig openbreekt. Wat schrijft de Immager?

„Vriend en heer,

Ik vertoef in het Imperial Hotel en zal vooreerst niet in de wijk der Toearegs komen. Komt ge mij bezoeken?

SIDI MOKHAMMED."

„Kort, klaar en krachtig!" denkt Govert. „Natuurlijk

wil de Immager vooreerst nog Arabier blijven. Daar zal hij zijn reden wel voor hebben."

Govert is verheugd, dat Annoer terug is. Hij heeft den rustigen Toeareg gemist, vooral bij zijn thuiskomst, als hij Annoer lezende vond in den Koran. Ook is hij blij, het Toearegkwartier te kunnen verlaten, want de afstand van daar tot het postkantoor is wel wat te groot, vooral in de hitte.

Hij is blij, dat hij Annoer nu ook over de plannen van zijn firma kan spreken.

De brieven van zijn moeder en broer ademen een verlangen naar zijn terugkomst, maar ook een welbehagen over zijn gelukkige handelsuitslagen.

Wat een heerlijkheid, dat die moeder nu zoo onbezorgd kan leven. Stel eens, dat hij in Engeland was gebleven of in Nederland, dan zouden er jaren verloopen zijn, voor hij zoo ver geweest was. Neen, hoor, niet bij moeders pappot blijven zitten, terwijl de wereld zoo groot is en zooveel goede kansen aan een ondernemenden man biedt!

Vervuld met deze en dergelijke gedachten eet hij zijn avondmaal alleen en zwijgend, en stapt daarna op, om Annoer te zien.

Het is nu gelukkig weer koel in de straten van Kano en terwijl Govert met zijn gedachten zoo alleen voortstapt, schiet de weg snel op en voor hij het weet, staat hij in den corridor van het hotel en zoekt naar het nummer van Annoers kamer.

Hij klopt aan en treedt binnen.

Annoer is in gesprek met Belil, een van zijn kameeldrijvers, maar onderbreekt dat gesprek en staat op, om Govert krachtig de hand te schudden.

De jonge koopman laat zich op een zitkussen neer en

leunt behaaglijk met den rug tegen een muurtapijt. Hij is moe en warm geworden van zijn wandeling.

„Zijt ge al iets van uw dochter te weten gekomen, Annoer?" vraagt hij.

Nu vertelt Sidi Mokhammed hem den loop van de gebeurtenissen van de laatste dagen.

„Ze is in die moskee, Annoer. Dat geloof ik vast en zeker," is Goverts overtuiging.

„Belil heeft mij zooeven juist een verslag gegeven van de taak, die ik hem vanmorgen opdroeg. De moskee van Omar is een oude, van klei gebakken bedehuis in het Waubedal, aan den rechteroever, een klein uur van hier. Daar is aan de landzijde een diepe poort. In de zijmuren en ook aan den achterkant zijn hooge, open vensters, zonder ramen. De toren is ingestort, de minaretten staan nog overeind. In den laatsten opstand heeft de regeering de gewapende vluchtelingen er met geweld uit moeten jagen. Zoover als Belil het te weten is kunnen komen, woont Elja ben Elja alleen in de vervallen moskee, die niet meer gebruikt wordt. Meer weet Belil niet.

Vanmorgen heeft Elja van den hotelhouder een brief gekregen of hij een aanzienlijken vreemdeling, een rijken Arabier, die last van rheumatiek heeft, in het hotel wil komen behandelen.

„Begrijpt ge, wie die zieke is?"

„Welk antwoord kwam er op?" vraagt Govert haastig.

Annoer reikt hem zwijgend een vel papier:

„Elja ben Elja verlaat de moskee van Omar niet. Laat de rijke vreemdeling morgen vroeg zelf komen."

„En wat doet ge nu?"

„Gaan natuurlijk!" klinkt het met overtuiging.

Govert kijkt zijn vriend lang en ernstig aan, maar zegt niets. Ook Annoer schijnt na te denken.

„Heer, als ik in een visschersbootje achter den moskeemuur het lied van „de Hond en het Been" zing, zal Tehit mij misschien kunnen hooren," zegt Belil zacht tot zijn meester.

Annoer staart zijn irawellan aan, maar zegt niets. Hij denkt over Belils voorstel na. Het plan heeft hem getroffen, want hij roept:

„Dat antwoord heeft Allah je in den mond gelegd. Als je vóór het kraaien van den haan een visschersbootje gehuurd hebt, kun je gemakkelijk om zeven uur bij den achtermuur zijn. Ik zal op dat uur aan de voorpoort kloppen."

„Ik ga met Belil mede!" roept Govert, in wien de zucht tot het avontuurlijke, waarlijk gelukkig niet vreemd in vele jonge Hollanders, ontwaakt. „De hulp van een ander zal Belil noodig hebben!"

„Dat verheugt me, heer!" zegt Annoer dankbaar. „Gij ontneemt me een zwaren last."

„Morgen zullen we meer weten, Annoer," voegt Govert hem toe en voorkomt daarmede dat Annoer weder van dankbaarheid spreekt. Dankbaarheid? Heeft de Immager Fraser niet het leven gered in het gevecht met de kannibalen. Onder vrienden behoort van dankbaarheid geen sprake te zijn; dat die elkaar in den nood helpen spreekt toch vanzelf!

Met hun drieën stellen zij nu zorgvuldig vast, hoe ze zullen handelen.

Belil zal twee Arabieren huren, of liever, twee Toearegs, vertrouwde mannen, die zich zullen verkleeden als Arabieren. Deze twee zullen als bedienden van Sidi Mokhammed dezen naar de moskee vergezellen.

Govert en Belil zullen, ook vermomd als Moslems, zorgen, dat ze terzelfder tijd in een bootje bij den achtermuur liggen.

Terwijl Sidi den priester bezighoudt, zullen zij probeeren, of zij teekenen van Tehits aanwezigheid in de moskee kunnen opsporen.

Zoodra Sidi den priester verlaat, zal hij zich onmiddellijk naar het Imperial Hotel begeven en daar de komst der anderen afwachten.

Belil verlaat het vertrek, om alles in gereedheid te gaan brengen. Annoer en Govert bespreken nog verschillende zaken.

„Wij moeten allen goed gewapend zijn," zegt Annoer. „Hoewel het mij toeschijnt, dat wij geen wapens noodig hebben, is het toch beter om op alle gebeurtelijkheden voorbereid te zijn."

„Ik draag altijd een geladen revolver bij mij," erkent Govert.

Lang blijft Belil niet weg. Hij brengt voor Govert de noodige Arabische kleedingstukken mede en deelt zijn meester mede, dat het hem gelukt is twee trouwe Toearegs te huren, die, morgen om zes uur, met drie flinke paarden vóór het hotel op den Immager zullen wachten.

Hij zal Govert al om half zes halen. Buiten de hoofdpoort van Kano zal een kameeldrijver met twee paarden op hen wachten.

Op deze wijze wordt er zoo min mogelijk opzien verwekt.

Alles is dus goed overlegd en afgesproken en Annoer en Govert gaan ter ruste.

Belil kruipt in een der kamertjes, voor de knechten ingericht.

De vervallen moskee van Omar is een zwaar stuk arbeid in gebakken klei. Wie een marmeren paleis zou verwachten, zou zich deerlijk teleurgesteld voelen. Bijna alle moskeeën in Nigerië en de zuidelijke Sahara zijn van klei gewrocht. Onder hen zijn er, die meer dan duizend jaar oud zijn. Waar het graniet der Egyptische

monumenten half verweerd is, is de gebakken klei nog in stand gebleven. Wonderlijk, niet waar?

De moskee van Omar is door zware tijden heengeworsteld. In den laatsten opstand verborg ze een bende gewapende opstandelingen. Hoe noode ook, de Engelschen waren verplicht het oude gebouw te bombardeeren, want rust en orde moest terugkeeren onder de twintig millioen inwoners van Nigerië.

De opstandelingen zelf waren begonnen met het ontheiligen van den tempel, want de Koran verbiedt

gewapenden in een tempel te treden. De Engelsche troepen konden niet langer aarzelen en een paar welgemikte kanonschoten deed den dertig M. hoogen toren ineenzakken, zoodat de opstandelingen, bevreesd onder het puin bedolven te worden en daar hun graf te vinden, naar buiten kwamen en zich overgaven.

Ze werden genadig behandeld.

Sedert er in Kano zelf zoovele moskeeën waren gebouwd, werd die van Omar al minder en minder gebruikt, en nadat er van restauratie geen sprake was geweest, werd er geen dienst meer in gehouden.

De oude priester, Elja ben Elja, kon echter van zijn heiligdom niet scheiden en bleef er alleen in achter, hoewel goed beschermd, zooals we zullen zien.

De geloovigen in den omtrek hebben voor Elja een heilig ontzag, ook, omdat hij den naam heeft, alle zieken te kunnen genezen. Daarbij komt nog, dat er een wonderlijk praatje onder hen rondgaat, namelijk, dat Elja betooverde hyena's in de oude moskee onderhoudt, hyena's, die in de vervallen vertrekken huizen. Geen dief of inbreker zal het wagen in de moskee door te dringen om zich te overtuigen of er nog iets over is van de gouden kandelaren.

Govert en Belil zijn nog vóór zonsopkomst aan de groote poort van Kano en galoppeeren op hun vlugge paarden over het zandpad, dat langs den oever van de Waube leidt.

Het pad kronkelt tusschen het zwaar geboomte en van uit de moskee zou het moeilijk vallen om de twee Arabieren te zien, die met loshangenden teugel aan de overzijde der rivier onder de donkere boomen zich voortspoeden naar een armzalig kleihuis, dat dicht aan den oever gebouwd is.

Daar moet een visscher wonen, want in de kreek vóór het huis ligt een visschersvaartuigje, niet groot, vier personen kan het misschien dragen, meer niet.

Bij deze woning houden zij stil en stijgen van hun paarden.

Govert stapt naar de deuropening, een deur is er niet, en roept, of er iemand in huis slaapt.

Op zijn geroep verschijnt, na een poosje wachtens, een dier Hausa's, die noordelijk Nigerië bewonen.

Govert legt hem uit, dat hij en zijn vriend het schuitje voor eenige uren wenschen te bezitten.

De man verstaat geen Arabisch, of is misschien nog te slaperig, want hij schijnt de vreemdelingen niet te begrijpen, maar Govert toont hem een zilverstuk en nu begint de springveer van zijn verstand te werken, want hij vraagt, waarmee hij de bezoekers kan dienen.

Opnieuw legt Govert hem het doel van hun bezoek uit, en ditmaal begrijpt hij het volkomen, want hij schudt het hoofd en zegt dat één zilverstuk te weinig is.

Goed, hij krijgt er twee, maar is nog niet al te gewillig, want hij beweert, dat zijn boot kostbaar is en hij dus een onderpand moet hebben.

„Je moet op onze paarden passen. Is dat geen onderpand genoeg?" roept Govert.

De visscher werpt een blik op de paarden en hij schijnt er van overtuigd, dat de waarde dezer dieren minstens gelijk staat aan die zijner boot, dus, voor twee zilverstukken zal hij de boot maar tijdelijk afstaan. Maar hij meent, dat het oppassen van de paarden niet onbeloond mag blijven en bedingt kalm een derde zilverstuk.

Aangezien er werkelijk iets van waarheid in zijn betoog ligt opgesloten, geeft Govert hem het derde

zilverstuk en denkt, dat de man nu tevreden is.

Maar deze beweert, dat de bezoekers wel de boot gehuurd hebben, maar niet den taaien stok, waarmee het vaartuig tusschen de rotsen in de rivierbedding wordt voortgestuwd.

Dit is Gover toch wel wat al te erg en driftig vaart hij tegen den sjacheraar uit.

De man blijft echter onbewogen en schijnt het onbillijke van zijn eisch niet in te zien.

De onmisbare stok ligt ook niet in de boot en wordt waarschijnlijk door den man in zijn hut bewaard.

Tegen zijn zin, slechts om tijd te besparen, geeft Govert dan maar het vierde zilverstuk, waarop de visscher den stok uit het kleihuis haalt en hem Govert overreikt.

Het bootje glipt nu spoedig uit de kreek en handig pagaait Belil het langs en tusschen de ondergedoken rotsen naar het midden, waar er meer stroom is.

„Nu moeten we ons overtuigen of uw meester al aankomt, Belil. Stuur dus naar den overkant!" zegt Govert.

Als Belil het bootje een veilige schuilplaats aan den anderen oever heeft laten bereiken, springt Govert aan wal en verschuilt zich tusschen het groen van een nabij gelegen boschje, vanwaar hij den weg kan overzien.

Zeker toeft hij daar een half uur, vóór hij in de verte drie ruiters bespeurt, die langzaam naar de moskee rijden.

Ze komen nader en nader en Govert herkent in den middelsten ruiter zijn vriend Annoer en ziet, dat deze den rechterarm in een verband draagt.

Nu keert hij terug en geeft Belil een wenk om naar den achtermuur te gaan.

Belil stuwt het vaartuig naar het midden der rivier en langzaam, tegen den zwakken stroom op, naderen ze meer en meer de moskee, die tusschen het groen en aan het stroomende water, onder een heerlijk blauwen morgenhemel, werkelijk een inspiratie zou zijn voor een schilder.

„Waarom heb je toch die speren medegenomen?" vraagt Govert aan Belil, die aanvankelijk gedacht heeft, dat Belil ze als wapenen bij zich droeg, maar die als zoodanig in het bootje toch van geen nut zijn.

„Die heb ik misschien noodig, heer," zegt hij voorzichtig geheimzinnig.

Govert wordt uit dit antwoord niets wijzer, maar aangezien hij bemerkt, dat Belil toch op een herhaalde vraag geen duidelijker antwoord wenscht te geven, bewaart hij verder het stilzwijgen en tuurt beurtelings naar de beide oevers van de Waube, waar echter niemand te bespeuren valt. Sedert de voltooiïng van den grooten weg naar het noorden en het gebruik van vrachtauto's trekken slechts zelden karavanen over de zandige oeverpaden en de enkele, verspreid wonende visschers, die hier in den omtrek wonen, hebben de gewoonte om in den namiddag en, als er maanlicht is, in den avond, te visschen en 's morgens lang te slapen.

Het bootje nadert den achtermuur van het klooster, een zwaren, hoogen kleimuur, die op den uitersten rand van den oever is gebouwd en waarin hooge donkere vensters op het water der rivier staren.

Belil wringt den stok tusschen twee rotsblokken en legt de visschersschuit hieraan vast.

Het is doodstil om hen heen. Niets verraadt tot nu hun aanwezigheid, maar ook niets verraadt, dat daar binnen die muren een levend wezen vertoeft.

Belil staat rechtop in de boot, het gelaat omhoog en naar den muur gekeerd.

Ook Govert tuurt naar boven, naar de zwarte gaten, maar vestigt plotseling zijn blik op Belil, die met een heldere tenorstem een wonderlijk lied aanheft, dat zeker in de achterste vertrekken van de moskee hoorbaar moet zijn.

De welluidende tonen klinken langs den muur en over de watervlakte:

„Abaikour iien igraou ires, ikeroukerout.
Inna has ires, nek ekourer houllan.
Innas abaikour:
our tekkouled our kanner haret."

Had Govert de taal der Toearegs, het Tamachek, kunnen verstaan, — nu verstaat hij slechts enkele woorden, die van Arabischen oorsprong zijn — dan zou hij gehoord hebben, dat Belil één van de eenvoudige, overbekende fabels der Toearegs zingt, de fabel van „de Hond en het Been":

„Een hond vond eens een been en begon er op te kauwen. Toen zeide het been met groot leedvermaak: „ik ben wat hard voor je, hé?" En met even groot leedvermaak antwoordde de hond: „maak je niet ongerust, vriendje, ik blijf toch kauwen, ik heb geen ander tijdverdrijf!"

Terwijl hij zingt blijft Belil scherp de donkere vensters gadeslaan, maar in die zwijgende gaten vertoont zich geen spoor van leven.

„Als we maar geen vergeefsche reis hebben gemaakt, Belil!" zegt Govert, als Belil zijn lied geëindigd heeft en zwijgt.

De kameeldrijver heft echter opnieuw zijn lied aan, dezen keer iets harder.

Midden onder het gezang, ziet hij, dat er iets in het middelste venster heen en weer slingert.

Ook Govert heeft het gezien en grijpt Belil bij den arm. Deze blijft doorzingen.

Het heen- en weerslingerende voorwerp is losgelaten, want het daalt naar beneden en valt in het water, even vóór het bootje. In een wip is Belil overboord en staat tot zijn middel toe in het water. Hij duikt, waar het voorwerp is verdwenen en komt er mede boven.

„Tehits gordel," zegt hij tot Govert en toont hem een smalle, roodlederen riem.

Deze neemt het natte voorwerp in de handen en bemerkt, dat het, evenals Annoers zwaard en dolk op verschillende plaatsen versierd is met de hoofdletter T uit het Tamachekscke alfabet, de kruisvorm T, in Europeesche talen dezelfde als de Ch.

„Ben je er zeker van, Belil?" vraagt Govert.

„Ja, heer, dit is Tehits gordel. Zij is daar boven," is de stellige verzekering van den kameeldrijver.

„Dan kunnen wij teruggaan, Belil."

„Nog niet, heer," zegt deze, bukt zich en neemt een der werpspietsen op, die op den bodem van de boot liggen.

Hij bindt den natten gordel aan de ijzeren punt van de spiets, en krast er met zijn mes eenige teekens in.

Daar zingt hij weer, niet de fabel, maar iets anders, een waarschuwing, dat hij een speer door het open venster zal slingeren en dat de persoon daarbinnen zich onder het venster in veiligheid moet stellen.

Nu buigt hij het lichaam achterover, drilt de spiets in de rechterhand, mikt en werpt ze met weergalooze behendigheid door de opening naar binnen.

In spanning wachten de spoorzoekers het gevolg af. Elke seconde schijnt wel een uur.

Daar glinstert de speerpunt buiten het venster, al meer en meer steekt het wapen naar buiten, het wordt losgelaten en valt omlaag.

Belil staat weder in het water en grijpt de spiets, voor deze nog kan afdrijven.

De smalle, kleine gordel is nog onder aan de spits gebonden en Belil bestudeert de binnenzijde er van.

Hij klimt in het schuitje en zegt tot Govert:

„Nu kunnen wij teruggaan, heer!"

„Wat is er?" vraagt Govert, die gemerkt heeft, dat Belil de binnenzijde van het gordeltje bestudeerde.

„Ik schreef aan de binnenzijde: „wij willen u redden, maar hoe?" „En het antwoord heeft Tehit erbij geschreven: „door hetzelfde venster, vanavond."

„Goede hemel, wat zal Annoer blij zijn," is Goverts eerste gedachte. Tot Belil zegt hij: „nu naar onze paarden terug."

Spoedig bereiken zij weer het visschershuisje; de bewoner ziet de beide Arabieren, die veel vroeger zijn teruggekomen dan hij verwacht heeft, verwonderd aan.

Maar zijn verwondering wordt nog grooter, als hij hoort, dat ze dezen avond weer terugkomen en het schuitje noodig hebben.

Zeggen doet hij niets, maar wel rekent hij in stilte uit, hoeveel hij nu weer zal kunnen vragen.

„Gij zijt een trouwe Moslem?" vraagt Govert.

„Dat ben ik heer, Allah zij geloofd!" verzekert hij ernstig.

„Hebt ge een Koran?" vervolgt Govert.

„Die heb ik heer, Allah zij geprezen!" verzekert hij opnieuw.

„Haal hem!” zegt Govert kort.

De visscher gaat naar binnen en komt met het beduimelde, heilige boek in de hand terug.

„Wilt ge op eerlijke wijze een goudstuk verdienen?” vraagt Govert.

Een goudstuk! Dat is meer dan zijn stoutste droomen konden schilderen! Een goudstuk!

„Ja, heer, Allah zij geprezen voor Zijn goedheid!” roept de verrukte visscher.

„Zweer dan op je Koran, dat ge niemand iets zegt van ons en het gebruik van je boot!”

„Dat zweer ik heer, Allah’s goedheid breekt mij het hart!” roept de man en legt de rechterhand op den Koran.

Met verrukking beschouwt hij het blinkende muntstuk en zegent dezen dag, waarop de vreemde Arabieren tot hem kwamen.

„Wij komen vanavond weer en als je zwijgt en je boot aan ons afstaat, schiet er weer wat voor je over!” zegt Govert.

„Hoeveel heer?” roept de man, die zich niet bedwingen kan.

Maar Govert wenscht zich niet aan eenig bedrag te binden.

„Dat zal er van afhangen of je niet slaapt, als wij terugkomen,” zegt hij, en stapt naar de paarden.

Gevolgd door Belil galoppeert hij nu naar Kano terug.

Terwijl dit aan de achterzijde van de moskee en op den overkant van de rivier voorvalt, zijn de drie ruiters voor de moskee afgestegen.

Met de grootste moeite en geholpen door een der

knechten, klimt Annoer uit het zadel. Daarbinnen, dit voelt hij, heeft men hun komst al lang bemerkt. Hoe gemakkelijk is het niet om uit één der hooge vensters een blik te slaan op het uitgestrekte landschap, om alles te zien, wat er op den weg gebeurt.

Langzaam en behoedzaam voortschuifelend, komt hij onder de hooge portiek voor de hoofddeur en klopt aan.

Lang behoeft hij niet te wachten, want de deur draait een breede kier open en in de opening staat de Mohamedaansche priester.

De man is oud, want zijn baard en wenkbrauwen zijn sneeuwwit, zijn rug eenigszins gebogen en hij steunt op een stok.

Moge hij al oud zijn, de oogen zien scherp den man aan, die den morgenvrede van de moskee stoort.

Annoer denkt inmiddels, dat het van den ouden man toch wat onvoorzichtig is, zoo alleen de poortdeur te openen. Hoe gemakkelijk zou het niet zijn, den grijsaard neer te slaan en de moskee in te dringen. Niemand kan het hem kwalijk nemen, dat deze gedachte bij hem opkomt.

Maar niet lang denkt hij nog aan onvoorzichtigheid, want tot zijn ontsteltenis, die hij echter verbergt, ontwaart hij terzijde van den priester den grijnzenden muil van een geweldige, gestreepte hyena, die met groenvalsche oogen den bezoeker beloert.

Het scheelt maar weinig of Annoer treedt een stap terug.

Zijn bedienden hebben het ondier zeker ook bemerkt, want zij blijven op veiligen afstand.

„De Allerbarmhartigste schenke u vrede,” groet Annoer, „ik ben Sidi Mokhammed.

„Allah helpe u!" klinkt de stem van den priester, zoo helder, dat het Annoer opvalt. Hij voelt zich verbaasd, dat een zoo oude man nog een zoo heldere stem bezit.

„Treed binnen, heer. Manja zal u geen leed doen, zoolang ge mij niet aanraakt. Uw knechten kunnen buiten blijven."

„Manja is zeker de hyena," denkt Annoer.

Met eenige moeite keert hij zich om en gelast zijn geleiders op hem te wachten.

Elja ben Elja sluit de poortdeur achter hem.

Zij staan in het duistere voorportaal van de moskee.

De hyena schijnt aan zijn meester vast te kleven, en houdt de oogen onafgewend op Annoer.

Door een zijdeur treden zij een stille kamer binnen, in welks hoeken stapels zitkussens liggen.

Manja strekt zich voor de gesloten deur uit met den stoppelharigen kop op de voorpooten.

Elja schuift eenige kussens naar het midden van den vloer, daar, waar het meeste licht uit het venster in de kamer valt.

„Ga zitten, heer, en zeg mij, waar gij pijn voelt," zegt de priester.

Met schijnbare moeite vlijt Annoer zich neder en zegt:

„Het is in mijn rechterarm, die zeer pijnlijk is."

De oude knoopt het verband los, waarin Annoers arm rust en betast de spieren.

Annoers gelaat vertrekt pijnlijk.

„Hebt ge die pijnen al lang?" vraagt Elja.

„Neen, Elja. Vroeger heb ik wel last van rheumatiek in de beenen gehad, maar zooveel pijn als ik nu in mijn arm heb, heb ik nog nimmer gehad. In Kano heb ik

gehoord, dat gij mij genezen kunt. Doe het, en ik zal u rijkelijk beloonen," zegt Annoer.

„Drinkt ge wijn?" vraagt de oude priester op eens.

„De Koran verbiedt het, Elja. Ik drink dus geen wijn."

„Gebruik zeer weinig vleesch en veel vruchten, heer. Wrijf driemaal daags uw zieken arm met de kostbare zalf, die ik u geven zal, en ik verzeker u, dat ge spoedig genezen zult zijn."

„Ik ben u dankbaar, Elja ben Elja," zegt Annoer, terwijl hij met eenige moeite oprijst, nadat Elja den arm weder in het verband legt.

„Ik zal de zalf halen, heer. Wacht een oogenblik op mij," zegt de priester, die over de loerende hyena heen stapt en de deur opent. Hij sluit deze achter zich dicht, maar de hyena volgt hem niet.

Onwillekeurig tast Sidi Mokhammed naar de geladen revolver in zijn gordel. Manja verroert zich echter niet. Alleen de oogen loeren naar den bezoeker.

Elja keert spoedig weder met een kleine kalebas in de hand.

„Hier is de zalf, heer. Wij, Arabische priesters, kennen alleen het geheim ze te bereiden."

Annoer verbergt de kalebas onder zijn overkleed en reikt den priester twee goudstukken.

„Uw edelmoedigheid is groot, heer," zegt Elja, die met welgevallen de blinkende muntstukken snel laat verdwijnen.

„Gij woont hier eenzaam, Elja ben Elja," merkt Sidi op.

„Niet alleen, heer. Manja is bij mij, en welke man is eenzaam als Allah hem beschermt!"

„Dat is waar, Elja. Gij vreest geen gevaar."

„Manja verlaat mij niet op den dag en niet in den nacht. Hij zou elken aanvaller verscheuren, want hij is sterk als een leeuw."

„Dan zijt ge goed beschermd, Elja. Ik vertrouw dat uw medicijnen mijn arm zullen genezen. Nu ga ik. Allah neme u in Zijn veilige hoede, Elja."

„Allah bescherme ook u, heer," antwoordt de priester en opent de deur.

Stap voor stap volgt Annoer den ouden man en geeft zijn oogen goed de kost. Maar veel bijzonders merkt hij niet op. De moskee is zooals alle moskeeën in Nigerië en de Sahara.

Onder het prevelen van een nieuwen zegenwensch laat Elja zijn patiënt uit.

Deze blijft in zijn rol en beklimt, geholpen door een bediende, zijn ros.

Stapvoets rijdt hij naar Kano terug.

Niet lang nog is hij in zijn kamer, of Govert en Belil komen van hun avontuurlijken tocht terug.

Govert is blij, dat hij Annoer ongedeerd terugziet, want onderweg haalde hij zich de mogelijkheid voor oogen, dat Ben Hoedi den priester bezoekt, terwijl Annoer daar is. Zou Ben Hoedi dan geen argwaan gevat hebben, als hij Sidi Mokhammed, den man, die hem zijn gestolen eigendom terugbezorgde, daar zag?

Annoer heeft Goverts gedachten geraden en zegt, met dien eigenaardigen, stillen glimlach op de lippen:

„U ziet, ik ben veilig terug en genezen van mijn rheumatiek."

„En weet ge iets van uw dochter?" vraagt Govert.

„Neen, weet gij iets, heer?"

Govert haalt den gordel van Tehit te voorschijn en legt dezen met een veelbeteekenend zwijgen in Annoers hand.

Dat is voor den kalmen Toeareg te veel.

Hij springt overeind en roept haastig:

„Zeg mij, wat ge weet!"

„Lees, wat er aan den binnenkant op gekrast is, Annoer." Annoer draait den kleinen gordel om en tuurt op de onversierde zijde.

Onmiddellijk ontcijfert hij, wat Belil schreef en wat Tehit antwoordde

Groote ontroering staat op zijn gelaat te lezen. Zóóveel geschonken hoop buigt zijn benauwde ziel tot dankbaarheid en innig roept hij: „Allah, Allah, wees gedankt en help mij om mijn kind te redden!"

Nu geeft Govert zijn vriend een getrouw verslag van zijn en van Belils wedervaren.

Als hij geëindigd heeft, rijst Annoer op en treedt met open rechterhand op Govert en Belil toe.

„Als ons dit gelukt, ben ik u twee levens schuldig, heer. Hoe kan ik dit ooit betalen!" klinkt het geroerd over zijn lippen.

„Gij overdrijft, Annoer," zegt Govert. „Als ik in gevaar verkeerde, zoudt gij alles doen om mij te helpen, dat weet ik zeker."

„Dat zou ik, heer!"

„Als ik Tehit aan haar moeder terug kan geven, ben je vrij, Belil. Ik zal je een huis aan een der waterwellen en zes kameelen geven," zegt de dankbare Immager tot zijn irawellan.

„Ik wensch niet vrij te zijn, heer! Ben ik niet gelukkiger, dan menig vrij man? Laat mij u dienen en bij u blijven?" smeekt Belil.

„Ik mis je niet gaarne, Belil. Blijf, maar je vrijheid krijg je!"

„Als het ons vanavond nu maar gelukt uw dochter te bevrijden, Annoer!" zegt Govert, die goed begrijpt, dat zijn vriend blijde is te weten, waar zijn dochter is, maar die als voorzichtig koopman niet gaarne den huid van den beer wenscht te koopen vóór dit dier geschoten is.

Goverts gezegde brengt Annoer tot kalmte en spoedig beraadslagen vriend, meester en bediende over de plannen van dien avond.

Onnoodig te zeggen, dat voor Annoer de dag te lang valt.

11

EEN SCHERPE HOOGE KREET DOET HEN PLOTSELING VERSTIJVEN.
MET HAAR SCHELMSCHE OOGEN KIJKT ZE HEM VROOLIJK LACHEND AAN.
DE JONGE IMMAGER?

De vage vroege duisternis van den tropenavond heeft de korte schemering verdreven en ademt haar verfrisschende koelte na de hitte van den dag.

Die koelte schijnt aan de oevers van de Waube nog meer verfrisschend door het geluid van de zacht kabbelende rimpelgolfjes, die op hun verren tocht naar het Tchadmeer zoet murmelend tusschen de rotsen doorglijden.

Deemoedig buigt het oeverriet, door den nachtwind beroerd, zich over het koele water, en in de zware duisternis onder het geboomte roept de nachtuil, die met donzen vleugels rakelings over den bodem zweeft en in zijn vlucht zijn prooi grijpt, die hij straks in het hooge nest zal verslinden.

Gouden lantaarnlichtplekken plakken op den hobbeligen, donkeren weg en verdwijnen, om plotseling haar gloeiende, geheimzinnige vormen te toonen op de zware stammen.

Voorzichtig en geluidloos trekken eenige kameelen achter het lantaarnlicht aan, dat, in de handen van Belil, een veiligen weg tracht te banen in de duisternis.

Annoer heeft zijn kameelen in de stad laten voeren en met Govert en de twee drijvers is hij op weg naar het visschershuis.

Onder de boomen gekomen, zijn zij, veiligheidshalve, afgestegen en ieder houdt zijn rijdier bij den teugel. De tweede kameeldrijver is belast met twee rijdieren; mocht Tehit bevrijd worden, dan kan zij haar eigen dier berijden.

Voor nog de maan boven de heuvelen rijst, nadert de groep het kleihuis van den visscher.

Deze heeft de komst van de twee Arabieren afgewacht en staat met een ongelukkig lantaarntje in de deuropening.

Nauwelijks echter bespeurt hij de bewegende, flauwe vormen in de duisternis, of hij treedt naar voren en verwondert zich over het talrijke gezelschap: vier mannen en vijf kameelen. Hij had slechts twee mannen te paard verwacht.

Waarschijnlijk berekent hij al zijn meerdere verdiensten.

De kameeldrijvers binden de rijdieren aan de boomen, terwijl Annoer en Govert den visscher groeten en zwijgend naar het schuitje stappen, bijgelicht door den eigenaar, wien het eigenlijk niets aanstaat, dat er niet gesproken wordt, maar die uit eerbied voor den ouderen en afgemeten Sidi Mokhammed dat stilzwijgen niet durft te verbreken.

Belil volgt een oogenblik later met een zak op den schouder, en stapt in de boot, waarin zijn meester en diens vriend hem wachten.

De visscher keert, als de schuit van wal steekt, naar den achtergelaten kameeldrijver terug.

Statig en vredig is de volle maan boven de bergen

verrezen en in haar zilverlicht drijft Belil de visschersboot voort naar het midden van den stroom.

De randen van de oude moskee glinsteren als de zilverdraden van een reusachtig spinneweb en Govert en Annoer verliezen het doel van hun tocht geen oogenblik uit het oog.

Zwijgend nadert het drietal de achterzijde van de moskee.

Govert raakt den schouder van Annoer aan en fluistert:

„Het venster is zwak verlicht.”

Annoer knikt. Hij heeft het al eerder opgemerkt, maar niets gezegd. Misschien vreesde hij wel, dat het een spel zijner verbeelding kon zijn.

Onder den muur aangekomen drijft Belil den stok, zooals hij ook dien morgen heeft gedaan, tusschen de rotsen en legt de boot vast.

Uit den zak op den bodem haalt hij een touwladder te voorschijn en vouwt ze zorgvuldig in breede plooien op, doch houdt het begin, waaraan een stevige ijzeren haak is bevestigd, in de hand.

Het werpen van den haak over het hooge raamkozijn eischt meer geoefendheid dan dat van de speer, en de eerste worp mislukt. Ontdaan trekt hij de gevallen touwladder weder uit het water op en keert zich tot Annoer.

„Vergeving, heer!” stamelen zijn lippen.

„Daar is niets te vergeven, Belil. Het werk is moeilijk,” is het zachtmoedige antwoord van den Immager, die met een angstigen blik naar den tweeden worp kijkt, als de touwladder omhoog vliegt en in een bocht naar het raam draait.

Ze blijft in het open venster hangen.

Belil rukt en rukt; de ladder blijft vasthaken. Nu springt hij in het water en hangt met het geheele gewicht van zijn lichaam aan het reddingstoestel, om zich te verzekeren, dat het stevig genoeg klemt.

Annoer laat het overkleed van zijn schouders glijden en springt overboord. Zijn naakte, gespierde armen grijpen de ladder en hijschen hem omhoog.

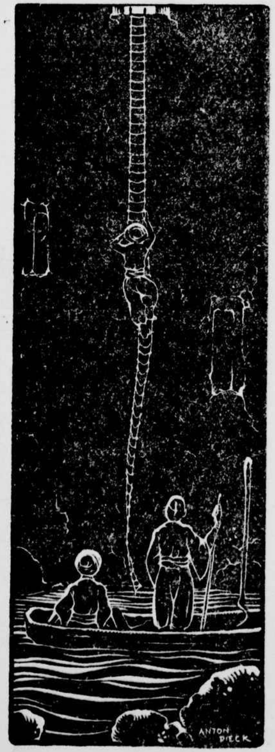

Langzaam, langzaam en voorzichtig klimt de Toeareg naar boven, nageoogd door Govert en Belil, die hem, naarmate hij hooger komt, minder duidelijk kunnen zien.

Daar valt het licht uit het venster op het hoofd, wat duidelijk te zien is. Tusschen de tanden klemt Annoer een mes en met zijn geheele lichaam is hij op het kozijn terecht gekomen.

Daar beneden zien zij, hoe voorzichtig hij zich naar binnen werkt en verdwijnt. De touwladder slingert nog een oogenblik heen en weder.

Ademloos luisteren Govert en Belil naar het minste geluid en de tijd duurt eindeloos lang.

Een scherpe, hooge kreet

doet hen plotseling verstijven. De kreet snerpt tweemaal achtereen door het venster naar buiten.

„Belil! Belil!" Dit wordt duidelijk uitgeroepen.

De geroepene is al in het water, maar Govert belet hem voort te waden, en zegt: „Ik ga, Belil!"

„Laat mij gaan, heer! Het is Tehit!" smeekt de trouwe dienaar.

„Eerst ik, Belil! Als je hulp noodig is, zal ik schreeuwen!" zegt Govert, die inmiddels haastig in het water is gesprongen en Belil opzijde schuift. Hij steekt de revolver, die hij in de hand boven het hoofd heeft gehouden, in den gordel en vat de touwladder.

Nog even keert hij zich om en roept Belil toe weer in de boot te klimmen en te wachten.

Vastberaden grijpt hij de ladder en hijscht zich omhoog. Zijn hoofd komt voor het open raam, hij hijscht zich nog een sport omhoog en buigt zich dieper in de opening om te kunnen zien, wat daar achter gebeurt.

Wat hij ziet noopt hem tot spoed.

Met één sprong staat hij in de ruimte, waar Annoer worstelt met een ruige gedaante.

In een hoek van het schaduwvolle vertrek flikkert een kaars in den kandelaar en in dat zwakke licht ziet hij mensch en dier als twee vormen in één kluwen.

Annoers vuist is om den strot van het monster vastgeknepen, terwijl zijn andere aan één der ooren van de hyena rukt. Telkens bonst hij den geweldigen kop tegen den vloer.

Toch weet het sterke dier zich om te wenden en ligt nu boven op den Immager.

Daar klinkt in 't holle vertrek een stem:

„Manja! Manja!"

Die stem schenkt het dier nieuwe krachten. Met een

geweldigen ruk weet het zijn keel vrij te krijgen en grommend bijt het links en rechts en tracht zijn aanvaller den arm af te bijten.

Op het hooren van een menschelijke stem onttrekt Govert een oogenblik zijn aandacht aan de worstelenden en ziet Elja ben Elja, ten minste, die moet de oude Mohamedaan zijn, want zijn witte baard is duidelijk in het onzekere licht te zien.

Elja staat kaarsrecht tegen den muur en houdt met beide handen een vrouwelijke figuur vast, die geknield voor hem ligt.

Het flitst door Goverts brein, dat dit Tehit is en dat Elja ervan overtuigd is, dat Manja de overwinning zal behalen, anders zou hij toch het meisje wel losgelaten hebben en zijn gruwelijken wachter te hulp zijn gesneld.

Neen, de man verlustigt zich in het moordtooneel, dat zich voor zijn voeten afspeelt.

Govert trekt zijn revolver en schreeuwt Elja toe:

„Roep dat beest terug! Roep terug, zeg ik je!"

„Niet voor hij uw meester gewurgd heeft," snerpt Elja.

Govert richt zijn revolver op den fanatieken Mohamedaan, die, terstond deze beweging ziende, het meisje omhoog rukt en haar vóór zich houdt.

Nu te schieten zou dwaasheid zijn.

„Toe Manja! Bijt hem den strot af!" Zoo hitst de oude het ruige, sterke beest aan.

Annoer verkeert in het grootste gevaar en hiervan is Govert bewust. Hij springt naar voren, juist als het de hyena gelukt is Annoers arm in zijn sterke kaken te klemmen. De Immager slaakt een rauwe kreet van pijn.

De revolver in het oor van het monster te drukken is het werk van een oogenblik. Een dof schot weerklinkt tusschen de wanden.

De hyena laat zijn slachtoffer los en rolt op den rug.

De priester trekt het weerstrevende meisje met zich voort naar den uitgang en is op het punt om het vertrek te verlaten, als Govert zich vóór hem plaatst en dreigt hem neer te schieten.

„Allah's verdoemenis over hem, die een priester van de heilige moskee aanrandt!" sist de oude.

„Je bent mijn priester niet! Laat dat meisje los of ik sla je de hersens in!" dreigt Govert.

Elja ziet, dat het dien vreemden Arabier ernst is. Plotseling stoot hij Tehit op zijde, springt naar de deur en rukt die open.

Maar de Hollander is hem te vlug af.

Voor nog Elja de deur achter zich kan toewerpen, ontvangt hij van Govert een trap, die raakt is.

Het schijnt, dat de deur boven aan een trap is, want Govert hoort een vallend lichaam bonzen en stooten.

„Die heeft zijn verdiende loon," bromt Govert en hij keert zich om, om zijn vriend Annoer te helpen.

Deze heeft zich echter al opgericht en klemt zijn dochter Tehit tegen zich aan. Zijn linkerarm hangt machteloos langs zijn gekneusd en pijnlijk lichaam en zijn verscheurd hemd zit vol bloedplekken.

„Annoer, door het venster!" roept Govert. „Gij het eerst!"

Maar de Immager blijft staan.

„Eerst Tehit, heer. Breng haar in de boot!"

„Geen kwestie van, Immager. Gij het eerst, ik zal voor Tehit zorgen."

„Vader, gij eerst!" roept Tehit. „Wij zullen u helpen!"

Dit is het eerste geluid, dat Govert van het meisje hoort. Haar stem klinkt zacht en vleiend. Hij begrijpt wel, wat ze zegt, al kan hij het niet verstaan, want zij spreekt Tamachek, haar moedertaal.

„Natuurlijk eerst uw vader, Tehit!" roept Govert haar toe en dringt den Immager naar het venster.

Deze verzet zich niet langer en schuift, geholpen door dochter en vriend, de beenen het eerst, naar buiten. Met moeite vinden zijn voeten de dwarstouwen en het kost hem ongelooflijk veel moeite af te dalen. Maar met inspanning van al zijn krachten en met onderdrukking van de hevige pijnen, die hij voelt, gelukt het hem het ondereinde van de ladder te bereiken.

Boven hem leunt Govert uit het venster om te zien, of de Immager in de boot komt.

Beneden hem wacht Belil, die uit de inspanning van zijn meester en de onbeholpen wijze waarop deze daalt, al dadelijk opmaakt, dat de Immager gewond is.

Hij tilt zijn meester van de ladder en draagt hem naar de boot.

„Uw beurt, Tehit, spoedig. Er dreigt gevaar!" dringt Govert aan, wacht niet op een antwoord, maar tilt het meisje in de opening.

Lenig en vlug als ze is, vinden haar voeten de steunsels en snel is ze beneden, waar Belil haar in de boot draagt.

Govert heeft zich spoedig bij hen gevoegd en zoo snel als bij de noodige voorzichtigheid mogelijk is, drijft Belil het beladen schuitje naar den oever. Gelukkig dat de volle maan aan den hemel staat, want nu kan Belil voor zich uit zien en een veiligen weg nemen.

Tehit zit naast haar vader en kijkt met medelijden naar Annoers pijnlijk verwrongen gelaat.

De Immager voelt, wat zijn kind denkt en tracht haar angst weg te nemen.

„Het is niet zóó erg, kind. Mijn linkerarm is gebroken, dat doet veel pijn, maar er is geen gevaar. Als hij straks verbonden is, zal het veel beter gaan. Allah zij geprezen, kind, je bent uit de klauwen van Ben Hoedi gered, dank zij dien jongen Christen."

Tehit zegt niets terug. Ze drukt haar mond stijf op haar vaders rechterhand. Annoer voelt zich bewogen.

Belil drijft de zwaarbeladen boot veilig de kreek binnen.

De visschersman heeft zeker wacht gehouden, want de boot ligt nog niet aan den oever of hij is behulpzaam met het vastleggen.

Een oogenblik staart hij naar Tehit en den gewonden Arabier in het bebloede kleed, maar hij zwijgt.

Belil en Govert ondersteunen Annoer als deze uit de boot op den oever stapt.

„Haal water!" roept Govert tot den visscher.

Deze verdwijnt en komt een oogenblik later met een lederen zak aansjouwen, als Annoer en zijn gezellen de boomengroep genaderd zijn.

Belil heeft het medicijnkistje van het zadel van Annoers kameel gelicht en dit naast zijn meester gezet.

Handig als een gediplomeerde dokter wascht en reinigt hij de diepe wonden. Govert dringt er nog op aan een ontsmettingsmiddel te gebruiken, bang als hij is voor bloedvergiftiging en Annoer, die lang al de beteekenis dier zalven en drankjes kent, laat zijn jongen vriend zijn gang gaan.

De gebroken arm wordt zoo goed en zoo kwaad als het kan gespalkt en Annoer voelt, dat hem dit goed doet.

„Wij kunnen hier niet blijven, heer Staalberg. Langer

op mij wachten zou gevaarlijk kunnen zijn. Als ge me helpt opstijgen zal het verder wel gaan," zegt hij.

„Gaan wij naar Kano terug, Annoer?" vraagt Govert, die vermoedt, dat dit niet in Annoers bedoelingen ligt. Waarom zou de Immager anders kameelen verkozen hebben boven paarden?

„Neen, heer. Wij gaan naar den hoofdweg en dan naar het noorden, naar Tehits moeder. Aan den hoofdweg zullen wij moeten scheiden."

„Neen, Annoer. Ik trek met u mede," zegt Govert.

„Schaadt dit uw handel niet?" vraagt Annoer.

„Integendeel, Annoer. Ik moet naar het noorden," zegt Govert en legt den nadruk op dat „moet"."

„Ik gevoel mij gelukkig, heer Staalberg!"

„Ik ook, Annoer."

Op bevel zijns meesters heeft Belil, door zijn makker geholpen, de vijf kameelen los gebonden.

Govert neemt den visscher terzijde, en uit de wijze, waarop Govert in zijn hut verdwijnt en weer met den Koran in de hand te voorschijn treedt en de rechterhand op het boek legt, weten wij wel wat er gebeurt.

En uit de gedienstigheid, waarmede hij den lantaarn omhoog houdt als Govert en Belil den gewonden Toeareg helpen in het opstijgen, kunnen wij wel opmaken, dat hij meer dan tevreden is met de ontvangen belooning.

Belil en zijn makker rijden voorop. Daarachter rijden vader en dochter en Govert sluit de rij.

Voorzichtig stappen de kameelen voort onder de donkere boomen en zwijgend trekt de stoet naar het hoofdpad.

Slechts één keer verbreekt Govert het stilzwijgen, door Annoer toe te roepen:

„Gaat het goed, Annoer?"

„Ja, heer Staalberg. Maak u maar niet beangst."

Het is al na middernacht als de kameelruiters op het breede, boomlooze hoofdpad komen.

Hier wordt even halt gehouden, en Belil en zijn makker krijgen opdracht naar Kano terug te keeren en daar verschillende zaken voor hun meester in orde te brengen. Het onderhoud tusschen den Immager en zijn beide irawellans duurt vrij lang.

Govert brengt zijn Zara, de snelvoetige, naast den kameel van Tehit.

Nu eerst, in het volle maanlicht, wordt hij getroffen door dat allerliefste gelaat. Zou zij Arabisch verstaan?

„Ik ben een vriend uws vaders, Tehit," zoo spreekt hij haar aan, „en al spijt het mij geducht, dat uw vader gewond is, hij en ik zijn even blij, dat wij u hebben kunnen bevrijden."

„Vader heeft mij al verteld, dat hij de grootste verplichting aan u heeft en ook aan een vriend van u, heer! En zonder u, wat zou er met vader en mij gebeurd zijn? O, heer, ik ben u zoo dankbaar!" zegt het meisje bewogen.

Bij de eerste woorden, die zij spreekt, voelt Govert zich verlucht. Dat mooie meisje spreekt gelukkig vloeiend Arabisch. Maar aan die dankbaarheid en dat woord „heer", daar heeft hij gloeiend het land aan. Annoer wil het niet afleeren, zou Tehit het kunnen laten?

„Tehit, je kan me je dankbaarheid toonen?" roept hij.

„Wat moet ik doen, heer?" vraagt zij lief en onderworpen.

„Beloof me, dat je zal doen, wat ik vraag," zegt hij ernstig.

„Dat beloof ik u, heer.”

„Ik ga met jou en je vader mee naar het noorden. De reis duurt vele lange dagen en ik wensch een broeder voor je te zijn. Maar noem mij dan ook niet „heer.” Noem mij Govert, ik zal Tehit zeggen.”

„Ja, heer, ik zal u Govert noemen,” zegt Tehit eenvoudig.

„Wel lieve hemel, daar zeg je het toch!” roept Govert wanhopig. Een heldere lach klinkt in zijn ooren.

„Ik zal het niet meer zeggen, broer Govert!” roept zij guitig.

„Zoo hoort het ook, Tehit.”

„Ja, broeder Govert, ik weet het.”

„Maar je moet dat „broeder” ook weglaten. Alleen Govert.”

„Ja, Govert. Alleen Govert.”

En met haar schelmsche oogen kijkt ze hem vroolijk lachend aan.

Vóór de kameeldrijvers zich naar Kano spoeden, komen zij nog afscheid nemen van de dochter huns meesters en van diens jongen vriend.

Annoer keert tot de beide achtergeblevenen terug en zegt:

„Nu snel voorwaarts, heer Staalberg. Vóór de zon opkomt moeten wij aan den winkel van Bakish zijn.”

„Waar is dat?”

„Als we snel rijden, zullen we zeker nog drie volle uren noodig hebben, heer. De winkel staat eenzaam aan het hoofdpad en Bakish is een oude Toeareg, eenmaal een irawellan van mijn vader, doch nu vrij. Bij hem kunnen wij ons verschuilen, heer.”

„Dan maar zoo snel voort als het kan,” antwoordt Govert.

Zij rijden met hun drieën naast elkander, Tehit in het midden. Het pad is gelijk, breed en zandig en de kameelen behoeven geen aansporing. Hun instinct zegt hun, dat zij huiswaarts keeren, naar hun eigen grasvelden en waterputten, en de dieren snellen met lange passen voorwaarts.

Tehit werpt af en toe een blik terzijde, op haar broeder en vooral op diens prachtigen, jongen kameel.

Govert bemerkt dat en roept:

„Ken je hem, Tehit?”

„Zara!” roept het meisje, en op het geluid van die stem en het hooren van zijn naam draait het snelle dier den kop om.

In die donkere, zachte kameelenoogen straalt vriendschap en trouw voor de jonge meesteres, die hem altijd met geduld en zachtheid heeft behandeld in de dagen, dat hij koppig en dartel was en, hoe vreemd ook, maar niet vreemd voor dengene, die met een kameel is opgegroeid, zijn geweten hem plaagde, als hij, geroepen, weigerde om te komen en aan de waterwel bleef liggen.

Nog vóór het aanbreken van den dageraad komt het winkeltje van Bakish in het gezicht.

Annoer vertraagt de snelheid van zijn areggang en kijkt behoedzaam achter zich.

„Niemand tegengekomen, niemand achter, en niemand vóór ons, heer. Wij zijn wel gelukkig,” roept hij Govert toe.

Deze ziet de bleekheid van den Immager en vermoedt, dat niemand blijder is dan Annoer nu ze bij een vertrouwd huis komen.

„Daar kunt ge rust nemen, Annoer!” geeft de jonge man bezorgd ten antwoord.

Zij zijn bij den winkel aangekomen.

Govert en Tehit zijn in een ommezien van hun kameelen gegleden en helpen den Immager bij het afstijgen.

„Naar de achterzijde, Tehit. Neem de kameelen mede," zegt Annoer.

Zoo'n winkel aan een karavaanpad is een vol pakhuis, met een toonbank, waar maten en gewichten op staan. Er is gelegenheid om tientallen paarden en kameelen te stallen en alles is er te koop, van zoete aardappels af tot stofgoud toe. Geen karavaan, die er voorbijkomt, of hij houdt halt en in een ommezien vindt er een levendige handel plaats.

Is de eigenaar een actief man, dan is hij meestal in weinige jaren zeer welgesteld en kan gaan rentenieren, als hij wil.

Zoo'n man is Bakish.

Annoer klopt aan de achterdeur van het woonhuis en verwacht geen dadelijk openen van de deur, want het is nog nacht. Hij moet dan ook na lang wachten nog eens, wat luider kloppen en hoort daarop het blaffen van een hond en het scharrelen aan het slot der deur. Een stem roept:

„Wie is daar?"

„Bakish, Annoer!" roept de Immager.

In een oogenblik vliegt de deur wijd open en vertoont zich een man in een lang nachtkleed. De blaffende hond is naar buiten geschoten en snuffelt aan Annoers overkleed, doch schijnt den edelman te herkennen, want kwispelstaartend springt hij tegen Annoer op.

Verbaasd kijkt Bakish de drie menschen aan.

„Ge herkent mij niet Baskish?" vraagt Annoer.

De oude man slaat de handen in elkaar en roept:

„De jonge Immager? Maar waarom verkleed? Kom binnen, kom binnen!"

Hij laat zijn gasten in en sluit weder de deur.

Wat daarbinnen verteld wordt, kunnen wij gemakkelijk begrijpen en dat Annoer met zijn dochter en Govert daar een veilige schuilplaats gevonden hebben, niet minder.

12

DE AREGGANG VERGEET EN VERGEEFT NIET, HOE ZOU IK HET DAN KUNNEN?
MERAOU SIN AGIM, KERADH TIMIDHI, OKKOZ MARAOU SEMMOUS.
HALF CHRISTEN, HALF MOSLEM, HEER!
ZE IS JE ZUSTER, GOVERT.
VOOR HET WATER MAG IK GEEN GELD REKENEN.

Annoer ligt te bed.

Hoewel de koorts af is, heeft Govert hem overtuigd, dat het onvoorzichtig zou zijn nu al voort te trekken en ook Tehit en de oude Bakish en zijn vrouw hebben het hunne er toe bijgedragen om den Immager te bewegen, nog enkele dagen rust te blijven nemen.

In het groote en ruime woonhuis van den winkelier voelen allen zich veilig. De vrouw van Bakish is een opgewekte, levendige Toearegsche, wie men het nog heel goed kan aanzien, dat ze eertijds mooi geweest moet zijn en zij is een ziekenverpleegster, die, evenals alle Toearegsche vrouwen, bijzondere bekwaamheid voor dit moeilijke vak tentoonspreidt.

De eerste dagen in het huis van Bakish waren voor Tehit en Govert angstige dagen. De dochter week niet van het ziekbed haars vaders en was een trouwe hulp voor de huisvrouw-ziekenverpleegster.

Hoe goed ook de wonden, door de hyena toegebracht, tijd en omstandigheden in aanmerking genomen, waren gereinigd en zelfs gedesinfecteerd, bloedvergiftiging was niet uitgesloten.

Govert wilde zelfs naar Kano terug om een dokter te halen; met moeite wist hij zijn bezorgdheid voor Tehit te verbergen; maar de verpleegster verzekerde hem, dat ze veel erger gevallen met haar wonderlijke pleisters genezen had, en de uitkomst logenstrafte haar woorden niet.

Annoer is nu zonder koorts.

De Immager ligt nu heerlijk rustig in de koele, ruime kamer, het gelaat naar zijn dochter gekeerd, die, bij het bed gezeten, luistert naar haar vader, die haar van zijn redding vertelt.

„Ik ben onzen jongen vriend tweemaal het leven schuldig, Tehit, en nooit zal ik mijn schuld aan hem kunnen afbetalen," zegt hij, met iets onderworpens in zijn stem.

„Misschien komt Govert ook nog eens in gevaar en kunt u hem redden, vadertje," redeneert het romantische, jonge ding.

„Tehit, noem hem „heer", en niet „Govert"," maant Annoer haar aan.

„Dat kan niet meer, vadertje! Ik heb hem moeten beloven hem altijd Govert te noemen, want hij is mijn groote broeder. En u hebt ons altijd geleerd een eens gegeven belofte gestand te blijven."

Ja, op dit argument weet Annoer niet zoo gauw te antwoorden en ook niet op de vele nieuwsgierige vragen, die er volgen.

Tehit heeft het over Elja ben Elja.

„Hij was goed voor mij, vadertje. Als Ben Hoedi kwam, moest ik boven in de moskee blijven. Elke week zag ik onzen vijand, door één der diepe bovenramen. En Elja heeft mij zwachtels leeren maken en poeiers stampen."

„Was je niet bang voor die ellendige hyena, kind?"

„Ja, dat was ik, maar hij heeft mij nooit aangeraakt, zelfs nooit besnuffeld. Maar o, vadertje, wat haatte ik dat monster. Elja heeft mij wel eens gezegd, dat hij het bejammerde, dat ik altijd binnenshuis moest blijven, maar dat hij beloofd had mij niet buiten de moskee te laten gaan. Maar hij zorgde goed voor mij."

„Tegenover mij was hij wreed, Tehit!"

„Ja, vader. Ik haat hem nu."

„Alle Arabieren zijn wreed, Tehit. Hoe trotsch zijn ze niet op hun paarden en toch geven ze deze dieren een bit in den mond, dat pijn veroorzaakt, zoo, dat het bloed er uit loopt."

Dit weet Tehit. Wat had ze niet een medelijden met de dieren, als deze rust kregen en voeder. Maar altijd dacht ze aan onkunde; nu openen haar vaders woorden haar oogen voor de waarheid: het is wreedheid.

„Laten we maar niet meer over Ben Hoedi praten," zegt ze zacht.

„Kind, de areggang vergeet niet en vergeeft niet, hoe zou ik het dan kunnen?"

„Als we weer thuis zijn, vadertje, zal u het wel vergeten", zegt ze hoopvol.

Annoer geeft hierop geen antwoord. Een trek van onbuigbare wilskracht ligt op zijn gelaat. Frankrijk zal Ben Hoedi niet straffen, dat hoopt hij zelf te doen, als Allah het wil!

In een ander vertrek loopt Govert op en neer en murmelt wonderlijke woorden.

Als geroutineerd koopman weet hij hoe nuttig het is de taal van zijn cliënten te verstaan, tenminste dat deel van de taal, dat met koopmanszaken te doen heeft: de telwoorden, de namen der verschillende

koopwaren en de woorden van dagelijksch gebruik.

In Tehit heeft hij een allerliefst onderwijzeresje gevonden, dat met geduld hem inwijdt in de geheimen van het Tamachek.

Maar het leeren van de taal der Toearegs is een heksenwerk.

Die ellendige telwoorden! Wie heeft er ooit gehoord, dat er mannelijke en vrouwelijke telwoorden zijn!

Telt hij eerst de mannelijke van één tot tien: iien, sin, keradh, okkoz, semmous, sedis, essaa, ettam, tezzaa, meraou, en moet hij dan de vrouwelijke: iiet, senatet, keradhet, okkozet, semmouset, sediset, essahat, ettamet, tezzahat, meraout, opzeggen, dan raakt hij voortdurend in de war, en om nu door een bakvischje van vijftien jaar uitgelachen te worden, daar heeft hij een broertje aan dood.

Dus, maar weer van voren af aan.

Maar dikwijls raadpleegt hij het papier, waarop zijn schooljongenswerk staat opgeschreven.

Zoo'n groot getal is een waar denkproces. Stel, dat hij 12345 kisten dadels moet koopen. Hoe dat getal nu uit te spreken. Laat zien: tien en twee duizend drie honderd vier tienen en vijf. Duizend is agim, honderd timidhi, dus laat eens zien, langzaam aan: meraou sin agim, keradh timidhi, okkoz meraou semmous. Het is er. Maar, lieve hemel, als het vrouwelijke koopwaren zijn!

Bij de gedachte hieraan voelt hij een koude rilling. Maar, er helpt geen moedertjelieve aan, het moet.

Gedachtig aan het spreekwoord: de aanhouder wint, en niet zoo heel gauw voor een kleintje vervaard, ook zich herinnerend, welke moeilijkheden hij vroeger met het Arabisch te overwinnen had, en dat kent hij nu toch, besluit hij om door te zetten.

Wat drommel, iemand met een goed, behoorlijk verstand kan per slot van rekening alles leeren, wat hij wil. En heeft hij nog niet het groote voordeel, dat hij Tamachek om zich heen hoort spreken en dat zijn onderwijzeresje een geboren Toearegsche is!

Na nog wat worstelingen gelukt het hem de telwoorden zonder fouten op te dreunen. Nu morgen en overmorgen nog eens repeteeren en hij voelt, dat het gaan zal.

Tweede deel van zijn huiswerk: het alfabet.

Tehit heeft het volledig voor hem uitgeschreven of liever uitgeteekend.

TAMACHEK-ALFABET.

Enkele letters.

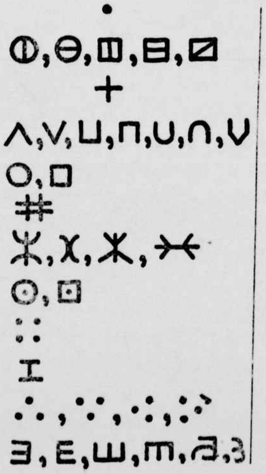

taretit	a	
leb	b	
let	t	
led	d	
ler	r	
lez	z	hard
lez	z	zacht
les	s	
lekh	kh	
lej	j	
lek	k	
ledh	dh, t	

Enkele letters.

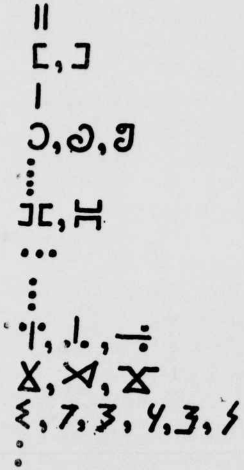

lel	l	
lem	m	
len	n	
lesh	sh	
leh	h	
lef	f	
leg	g	
ler	rh	
leg	g	hard
leg	g	zacht
ley	ij, i	
lau	u, o, w	

Dubbele letters.

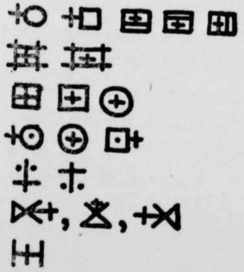

iebet	bt	
iezet	zt	
ieret	rt	
iest	st	
iegt	gt	hard
iegt	gt	zacht
ielt	lt	

Dubbele letters.

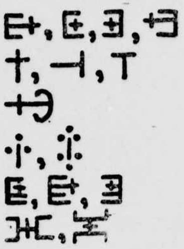

iemt	mt
ient	nt
iesht	sht
ienk	nk
iedht	dht
ieft	ft.

Interessant is het, maar hij moet eerlijk bekennen, dat het een geweldig brok hersenwerk is.

Toch, bij nadere beschouwing blijkt het, dat er veel meer regelmaat in zit, dan hij wel eerst dacht.

Tusschen een cirkel en een vierkant schijnt er geen verschil te bestaan en al hebben sommige letters vier of meer verschillende vormen, dat komt hoofdzakelijk, omdat de Toeareg het precies hetzelfde vindt of zijn letter recht of omgekeerd of onderste boven staat.

Verbazend is de rol, die het kruisteeken in het alfabet speelt. In de zeven en dertig hoofdlettervormen komt de kruisvorm vijftien maal voor.

Geen geliefder versiering op wapens en kleederen, dan dat symbolische kruis.

Heeft de Immager hem vroeger al niet verteld, dat hij zoo'n lakse Muzelman is, omdat zijn voorvaderen Christenen waren?

„Half Christen, half Moslem, heer," had hij halflachend in het Imperial Hotel in Kano Govert toegevoegd.

Wat een drommels, vlug juffertje is toch die Tehit!

Wat heeft ze voor hem niet netjes dat alfabet uitgeteekend. En wat spreekt ze vloeiend Arabisch!

Voor oefening tracht hij nu enkele namen in dit alfabet over te schrijven en het lukt hem wonderwel.

Sla een blik op dat papier, dat op zijn knieën ligt en lees:

Tehit ; Govert ; Annoer.

Bij nader inzien is het eigenlijk gemakkelijker dan hij dacht.

Ziezoo, zijn huiswerk is af en hij hoopt, dat zijn onderwijzeres tevreden zal zijn. Hij zal eens gaan zien, hoe Annoer het maakt.

Zoo, als hij diens kamer inkomt, springt Tehit op en snelt hem tegemoet.

„Govert, vader heeft me verteld, hoe jij en je vriend mijn lieven vader het leven hebben gered. En jij tweemaal. Nu moet ik je wat in je oor fluisteren."

Govert, die een kop grooter is, buigt zich genadig voor het bakvischje voorover en houdt het hoofd schuin.

Maar in plaats van haar zachte stem te hooren fluisteren, voelt hij twee jonge armen om zijn hals en haar frissche lippen één seconde op zijn mond.

Hij voelt, dat zijn wangen plotseling gloeien, voelt zich met zijn figuur verlegen en kijkt min of meer beschaamd naar Annoer, maar deze glimlacht.

„Ze is je zuster, Govert," zegt deze verontschuldigend.

Die woorden herstellen zijn evenwicht en verheugen hem vooral, omdat Annoer voor de eerste maal dat

stijve, vervelende „heer" weglaat en hem Govert noemt.

„Eindelijk ben ik verlost van dat „heer", Immager," zegt hij, nu op zijn beurt deftig, en hij zet zich naast het bed van zijn ouderen vriend, terwijl hij Tehit met den wijsvinger dreigt.

Deze knikt hem vriendelijk lachend toe en snelt de kamer uit, zeker om de vrouw van Bakish te gaan helpen; de vrouwen en meisjes van de Toearegs zijn nu eenmaal echte huishoudsters.

„Ik heb Belil gezegd, dat hij hier, bij Bakish, een schrijven van mij zou vinden, Govert. Maar nu, want zooveel dagen zal hij wel niet meer wegblijven, zal hij ons nog hier vinden. Ik droeg hem, behalve andere zaken, op, de gangen van Ben Hoedi na te gaan en hem voorzichtig te volgen, als deze naar het noorden gaat. Eerst meende ik hem vóór te blijven, maar nu zal het voorzichtiger zijn hem te volgen, als hij hier voorbijgetrokken is. Hij moet ons niet zien. Belil heeft Mirout bij zich, vandaar, dat hij volgen moet en niet voorgaan. Zag Ben Hoedi Mirout en de irawellans van den dooden Annoer, hij zou argwaan koesteren als hij het paard van Sidi Mokhammed in de handen van de dienaren van den Immager zag. Als Elja den nek niet gebroken heeft, zal Ben Hoedi dien Sidi Mokhammed nu wel haten. Ik wed, dat hij niet kan slapen van onrust. Maar Sidi Mokhammed zal hij nog slechts éénmaal zien. Bakish zorgt voor mijn nieuw gewaad en Belil brengt mijn wapens mede. Als ik opsta, ben ik, Allah zij dank, weder de afvallige Toeareg, Annoer van Tintagodha, de Immager van den Amenoukal van Asben."

„Is Fraser kwaad op u, Immager, dat hij Mirout niet wil aannemen?"

„De heer MacDonald is mijn vriend en een eerlijk ambtenaar. Ambtenaren mogen van niemand geschenken aannemen, tenzij van familieleden, en nu begrijp ik voor het eerst van mijn leven, dat dat zoo behoort, Govert."

„Maar zijt gij niet bevreesd voor vrouw en zonen, Immager, als Ben Hoedi u voor is. Misschien trekt hij door Tintagodha?"

„Dat was ik nu niet meer. Bakish heeft een brief van mij voor den Kolonel in Agades aan den postrijder medegegeven."

Govert ziet den Immager aan met een blik, waarin Annoer leest, dat zijn vriend geen touw kan vastmaken aan de inlichtingen, die hij, Annoer, hem nu geeft.

„Agades is de groote Fransche garnizoensstad ten zuiden van de bergen van Asben, Govert. Kolonel Le Roux is daar de bevelhebber. De kolonel is een vriend, een zeer trouwe vriend van mij. Toen Bakish mij gistermorgen kwam zeggen, dat de postrijder van Kano naar Zinder in den winkel was, gaf ik hem een brief voor den kolonel mede. In dien brief beschuldig ik Ben Hoedi van kinderroof en deel den kolonel mede, dat ikzelf met een getuige dit zal komen bevestigen.

Komt Ben Hoedi in Agades, dan kan hij de vier kleimuren van een gevangeniscel bestudeeren!" zegt Annoer met leedvermaak.

„U zei me, dat uzelf Ben Hoedi zult straffen," merkt Govert op.

„Dat zal ik ook, als Allah het wil, Govert!"

Govert vraagt niet verder. Hij voelt, dat Annoer geheim wil houden, hoe hij zijn vijand zal straffen, maar, dat die straf den verwaten Arabier als een bliksemstraal zal treffen, daar is hij zeker van.

Vroegtijdig gaan allen in het huis van Bakish ter rust. De nacht is buitengewoon koel, want in den vooravond begonnen de eerste regens van het seizoen te vallen; de muziek van de groote, zware droppels op zinken dak en zandpad drong als engelenzang de menschen in de ooren.

Later ging de korte, zware regenval over in een zachten motregen.

Middernacht is nauwelijks voorbij, of Annoer ontwaakt door een zwak geluid van paardenhoeven in de verte.

De slapende Toeareg ontwaakt bij het zwakste, ongewone geluid.

Annoer behoeft zich niet te bezinnen, hij weet, dat er paarden naderen, en stapt uit bed.

Tegenover hem in de kamer, naast de deur, slaapt Tehit en op het tafeltje naast haar bed knettert een oliepitje.

Hij slaat een liefdevollen blik op zijn slapend kind en blaast het lichtje uit. Voorzichtig, om haar niet wakker te maken, opent hij de deur en komt in de gang.

Naast zijn kamer is die van Govert.

Zachtjes treedt hij naar binnen en voelt, waar Goverts bed staat.

De jonge kerel slaapt als een os en heeft van het ongewone, nachtelijke geluid niet het minste besef.

„Govert," roept Annoer zacht, „Govert, er komen paarden aan."

Tegelijkertijd schudt hij Govert licht aan den schouder.

Onmiddellijk is deze klaar wakker en grijpt naar zijn revolver onder de opgerolde deken, die dienst doet als hoofdkussen.

„Gevaar is er niet, maar het is veiliger als we met ons drieën in mijn kamer zijn," zegt Annoer.

In een oogenblik heeft Govert zich in het donker aangekleed. Hij kan bij een knetterend oliepitje niet in slaap komen, waardoor het nu stikdonker om hem heen is.

Duidelijk hooren de twee mannen de hoefslagen naderen.

Door de donkere gang bereiken zij tastend Annoers kamer en draaien de deur in het slot.

„Vader," zegt Tehit zacht, „is dat Ben Hoedi?"

„Het kan niemand anders zijn, kind. Wees niet bang, ik heb Govert hier gehaald."

„Govert?" zegt ze zacht. „Goed, vadertje, dan zijn we bij elkaar."

De mannen zoeken den rand van het bed, nemen daar plaats op en luisteren.

De paarden zijn nu vlak nabij.

„Er zijn er twee," fluistert de Immager.

„Ben Hoedi en Racca," zegt Govert.

Zij hooren, dat de nachtelijke reizigers gearriveerd zijn en plotseling dreunt de slag van een geweerkolf tegen de winkeldeur.

Een stilte volgt, waarin men het snuiven der paarden kan hooren.

Weder volgt een kolfslag, gevolgd door de sloffende voetstappen van Bakish, die, ruw in zijn slaap gestoord, naar het voorhuis gaat, maar zich volstrekt niet schijnt te haasten.

Bakish is bezig met het aansteken van een lantaren.

De kolfstamper daarbuiten schijnt zijn geduld te verliezen, want twee dreunende slagen vallen op de deur.

„Ophouden met dat geweld, of ik schiet door de deur!" snerpt Bakish.

„Doe open, Bakish! Ik heb geen tijd meer om langer te wachten!" klinkt een zware stem daarbuiten.

„Wie ben je?" roept Bakish.

„Ben Hoedi! Nou de deur open of ik trap ze in!"

„Bedaard, man. Ik moet nog een lantaren aansteken," bromt Bakish, die de eerste op de toonbank zet en met de tweede in de linkerhand naar de deur gaat, om die te openen.

Inmiddels is ook zijn vrouw in de winkel gekomen en gaat rustig op een kist zitten, met een geweer tusschen haar knieën.

Bakish kijkt even om en knikt haar goedkeurend toe.

De deur gaat open en Ben Hoedi verschijnt in de opening.

„Vervloekte Toeareg, kun je me nog langer laten wachten!" buldert hij.

De oude winkelier slaat geen acht op deze woorden, die in den mond van een Arabier een beleediging zijn.

„Een zak koren en drinkwater, onmiddellijk!" kommandeert Ben Hoedi.

In de geopende winkeldeur verschijnt nu de pikzwarte Haussa, die bij Bakish als winkelknecht werkt. Hij houdt zijn rechterarm op verdachte wijze achter den rug.

De Arabier heeft zich half naar de deur gekeerd en ziet den knecht staan. Wat die arm op den rug beteekent, begrijpt hij heel goed.

„Drie gewapenden tegen één Arabier! Om je dood te lachen!" klinkt het valsch.

„Met Arabieren kan je niet voorzichtig genoeg zijn," zegt Bakish, zoo langs zijn neus weg, en terwijl wijst

hij zijn knecht twee halve zakken koren, die deze naar buiten sjouwt.

Ben Hoedi staat nog steeds op dezelfde plek vóór de toonbank. Hij buigt zich wat voorover en zegt:

„Wat heb jij aan die drie kameelruiters verkocht, die verleden week hier langs kwamen?"

„Dat is mijn zaak, Ben Hoedi," zegt de oude winkelier op vasten toon.

„Een goudstuk voor een eerlijk antwoord!" roept de Arabier.

„Dat klinkt anders, Ben Hoedi. Maar geef me eerst je goudstuk," antwoordt Bakish.

Rinkelend valt het muntstuk op de toonbank en de winkelier schuift het handig in zijn gordel.

Doodkalm zegt hij:

„Veertig shillings voor het koren, Ben Hoedi. Voor het water mag ik geen geld rekenen."

Rinkelend vallen twee goudstukken op de toonbank en even handig worden ze in den gordel gestoken.

„Ik heb hun niets verkocht, Ben Hoedi. Ze kwamen alleen hun watervoorraad aanvullen."

„Ken je hen?"

„Neen, Ben Hoedi."

„Was er één bij met een blauwe bril?"

„Meen je Sidi Mokhammed?"

Als door een adder gestoken springt Ben Hoedi, die achteloos met zijn elleboog op de toonbank rustte, op.

„Hoe weet je, dat het Sidi Mokhammed was?" roept hij snel.

„Omdat hij mij een brief voor zijn vader gaf."

„Een brief voor zijn vader? Waar woont die?"

„De oude Sidi Mokhammed woont in Timboektoe, Hoedi. Wist je dat niet? Hij is de rijkste Arabier aan den Opper-Niger."

„Weet je, wie de anderen waren?"

„Neen. Een meisje en een bediende."

Zonder groeten stapt Ben Hoedi naar de deur.

Een minuut later hooren allen in huis hen weggaloppeeren.

13

EEN VAN HEN KAPT DEN VERTREKKENDEN OFFICIER MET EEN SLAG HET HOOFD AF.
IK SCHAT HUN AANTAL OP VIJFTIG DUIZEND.

Heerlijker morgen dan na een nachtelijken regen is in het zuiden van de Sahara niet denkbaar. Het uitspansel blinkt prachtig, effen blauw in de schitterende morgenzon; niet het minste spoor van een regenwolkje is ergens meer te ontdekken.

Alle menschen in het winkelhuis zijn vroeg uit de veeren, al zijn ze leelijk in hun nachtrust gestoord geworden.

Bakish is al bijzonder in zijn nopjes: het gebeurt hem niet alle dagen, dat hij een goudstuk verdient zonder er voor te werken.

Tehit is buiten. Govert heeft haar aangeboden haar kameel tijdelijk met Zara, haar lieveling, te ruilen. Gaarne zou hij het edele dier aan haar afstaan, maar dit zou de Immager natuurlijk niet aangenaam vinden. Men mag nu eenmaal een ontvangen geschenk niet aan een ander geven.

Het jonge meisje strijkt haar lieveling over den zachten neus en fluistert allerlei lieve woordjes in zijn oor, en af en toe keert hij den kop naar haar toe en vestigt de donkere oogen op de speelmakker van zijn zeer jonge dagen.

Annoer is bijna geheel weer Annoer: de tagilmoes

hangt weer voor zijn oogen en het lange overkleed bijna op zijn voeten. Zijn hoofddoek verbergt de lange haarvlechten. Alleen zwaard en dolk ontbreken nog, doch Belil zal deze medebrengen.

Govert is in zijn kamer met zijn correspondentie bezig en heeft juist een langen brief aan Fraser voltooid. Nu wachten hem nog ettelijke handelsbrieven en een brief naar huis. Hij heeft het dus druk, maar behoeft zich het hoofd niet te breken met de Tamachek-letterteekens.

Het vertrek van Ben Hoedi heeft allen opgevroolijkt. Het is, alsof ze aan een dreigend gevaar zijn ontkomen.

„Maar wat Immager, als hij vóór den postrijder in Agades komt?" is de vraag, die hij dezen morgen aan Annoer stelde.

De Immager lacht witjes.

„We zullen in Zinder zijn, als Ben Hoedi nog lang niet in Agades kan wezen. In Zinder, aan het Fransche hoofdkwartier, bestaat de mogelijkheid om den kolonel in Agades per draadloos telegram volkomen in te lichten, Govert. Alle Fransche posten in de Sahara zijn draadloos met elkander verbonden."

Dit antwoord stelt Govert gerust.

Tegen het middaguur is hij met zijn brieven klaar en voegt hij zich bij Annoer, die in het zandpad staat en naar den gezichtseinder tuurt.

„Daar nadert in de verte een kleine karavaan, Govert," zegt de Immager en wijst het punt, dat hij in het oog heeft.

Govert kijkt en kijkt, maar kan met geen mogelijkheid iets zien, wat naar een karavaan zweemt en inwendig gelooft hij, dat de Immager een of ander luchtspiegelbeeld ziet.

De Immager bespeurt zijn ongeloovigheid en verzekert hem opnieuw, dat er een kleine karavaan in aantocht is, en dat hij hoopt, dat het Belil en zijn makker is.

Meermalen heeft Govert gehoord, dat de bewoners der woestijn zoo ontzettend ver scherp kunnen zien en nu ziet hij de bevestiging, want Tehit komt naar buiten en kijkt naar het punt, waar haar vader naar staart.

„Daar is een jonge, witte kameel bij!" roept ze.

„Dat is Mirout. Ik ben nu zeker, dat het Belil is, Allah zij gedankt!" zegt de Immager opgetogen tegen Govert.

„Wat is Mirout?" klinkt Tehits nieuwsgierige vraag.

„Het Arabische paard, dat ik van Ben Hoedi kocht, kind."

O ja, nu weet ze de geschiedenis, maar haar vader vertelde haar nooit den naam van het schoone dier.

De kleine karavaan wordt ten laatste ook door Govert opgemerkt: twee mannen op areggangs, drie lastdieren en Mirout. Maar ze zijn toch nog ontzettend ver weg.

„Morgenochtend vroeg kunnen we vertrekken, Govert. Het wachten valt mij toch erg lang," is Annoers verzuchting.

„Voor mij is de tijd omgevlogen, om u de waarheid te zeggen. Maar toch ben ik blij, dat we voort kunnen gaan," antwoordt Govert en vervolgt:

„Waar gaan we het eerst naar toe, Immager?"

„Naar Zinder, Govert, de historische stad, die in 1898 door de Franschen werd opgeëischt. Dat begin was droevig."

„Vertelt u maar, Immager. Ik weet weinig van de geschiedenis van de Sahara," erkent Govert eerlijk.

„In 1898 nadert een kleine afdeeling Fransche soldaten, onder aanvoering van een luitenant, de poort van Zinder en de aanvoerder verzoekt een onderhoud met den Sultan. Dat wordt hem toegestaan. Hij treedt ongewapend met een inlandschen sergeant de stad binnen en wordt tot den Sultan toegelaten. Zijn manschappen blijven rusten bij de waterwel buiten de poort.

De Sultan ontvangt hem werkelijk tegemoetkomend, wat zeer tegen den zin is van zijn Arabische raadslieden, die hem opstoken den aanvoerder en diens geleide te vermoorden. De buitenliggende soldaten, zonder aanvoerder, zullen een gemakkelijke prooi worden van de omzwervende, oproerige Toearegs en Senoessies. Eer het jaar een maand verder is zullen hun beenderen in het woestijnzand liggen te bleeken!

De Sultan geeft aan den raad zijner hovelingen gehoor en één van hen kapt den vertrekkenden officier, zoodra als deze in de gang komt, met één slag het hoofd af. De sergeant wordt ook oogenblikkelijk afgemaakt.

Men werpt het lijk van den ongelukkigen, onversaagden officier in een droogen put en gooit dat van den sergeant voor de hyena's.

De soldaten buiten wachten lang en worden ten laatste wantrouwig. Als op hun verzoek hun aanvoerder niet verschijnt, dringen zij de poort in en doen vele Arabieren in het zand bijten, maar ten laatste moeten zij voor de overmacht zwichten en trekken terug, naar hun hoofdmacht, die op weg is naar het Tchad-meer.

Zij rapporteeren het geval aan den bevelhebber.

Twee jaar later, in 1900, bestormen de Franschen de wallen van Zinder. Zij nemen de stad in en doen een streng onderzoek naar het vroeger voorgevallene. De Sultan kiest het hazenpad. Vele verraders worden ontmaskerd en de Franschen maken korte metten met hen.

De put wordt leeggegraven en de overblijfselen van den moedigen, jongen officier worden met krijgsmanseer begraven. Op zijn graf stapelt men granietblokken en op het bovenste blok metselt men de helm van den held. Een naam ontbreekt, maar het voorste blok toont een diep ingebeitelde inscriptie:

„Mort pour La France."

Het eenvoudige verhaal van den Toeareg maakt op Govert een diepen indruk. Hij weet, dat hij in een land komt, waar zoowel aan de zijde der Franschen als aan die van Arabieren, Toearegs en Senoessies ongelooflijke heldendaden zijn verricht en de grootste ellenden zijn geleden. Gelukkig, er heerscht nu vrede, en geen stam, die het meer waagt rooftochten te ondernemen.

„Hoeveel menschen wonen er in uw land, Immager?" vraagt hij.

„Hoeveel menschen? Dat is moeilijk te zeggen. In mijn land, in Tintellust en Tintagodha schat ik hun aantal op vijftigduizend, maar in de andere deelen van het Asbengebergte en in Agades zijn er zeker driemaal zooveel, Govert."

„Wie kon dat denken! Ik heb altijd geloofd, dat er in een oase hoogstens één familie leefde!" roept Govert verbaasd uit.

„Het Asbengebergte is rijk aan water en weivelden, Govert, en draagt millioenen dadelpalmen. Het aantal kameelen en paarden loopt in de tienduizenden. Geiten en ezels tellen wij niet. Wacht maar, tot je in Zinder en Agades komt. Dat zijn drukke, welvarende steden met grooten handel."

„Hoe lang duurt de reis naar Zinder, Immager?"

„Van hier af een dag of vier."

„Is het pad goed?"

„Nu wij in den regentijd komen, nemen we het oude karavaanpad. Anders zouden wij den nieuwen weg kunnen volgen, die speciaal voor auto-vrachtwagens is aangelegd. Kameelen houden van droge zandwegen, Govert, en behalve dat, langs het oude pad leven veel

boeren, die ons levensmiddelen en water kunnen verschaffen."

Onderwijl heeft Belil met zijn kleine karavaan het winkelhuis bereikt.

Zonder bevel af te wachten knielen de lastdieren, slim als ze zijn, al neder. Zij begrijpen 't al, dat er voor hen een tijdje van rust is aangebroken. En het duurt ook niet heel lang of hun lasten liggen tegen den voormuur van het winkelhuis opgestapeld en staart aan staart gebonden leidt Belil's makker de van hun zadels bevrijde areggans naar den waterput.

Belil zelf geeft zijn meester een trouw verslag van

zijn doen en laten in Kano. Hij is zorgvuldig op het spoor van Ben Hoedi gebleven en weinige uren na diens vertrek is hij hem gevolgd. Ben Hoedi is in de moskee van Omar geweest en Elja ben Elja is op last van den Assistent-Resident in het nieuwe ziekenhuis van Kano opgenomen.

Dit laatste is een pak van Goverts hart.

Een Hollander is geen wreede Arabier. En Govert is, al wil hij het niet bekennen, teerhartig. Al weet hij, dat Elja den Immager een wreeden dood heeft gegund, de oude priester is voor Tehit goed geweest, en niet graag zou Govert het verlies van een menschenleven op zijn geweten hebben gehad.

Belil is ook bij den Assistent-Resident geweest, wien het speet, dat hij Mirout moest afstaan, maar, plicht ging boven persoonlijk genoegen. Fraser weet nu, dat Tehit gered is en dat zijn beide vrienden naar het noorden trekken.

Annoer is nu op en top de Annoer van voorheen.

Zijn zwaard met het kruisvormig gevest hangt weder over zijn linkerschouder en de dolk aan de linkerpols.

In overleg met Govert besluit hij nog dezen dag zijn tocht te vervolgen.

Na twee uur rust worden de acht kameelen opgezadeld en opgeladen en de karavaan neemt afscheid van den trouwen Bakish en zijn vrouw.

Tehit berijdt Zara.

De oude winkelier en zijn trouwe helpster oogen lang den zoon van hun weldoener en zijn gezelschap na.

Steeds meer en meer verwijdert de karavaan zich van het gastvrije en veilige winkelhuis en verdwijnt ten slotte als een stipje aan den verren horizon.

14

DE SENOESSI-TOEAREG OPSTAND.
MOGEN HUN BEENDEREN NIMMER BEGRAVEN WORDEN!
ALLAH YA BA KU LAFIYA!

Bloemen! bloemen! een zee van bloemen!

Bloemen aan je voeten, bloemen om je heen, bloemen tot aan den verren horizon!

De Lente in de zuidelijke Sahara!

De frissche, koele, heldere, heerlijke, nooit volprezen jonge Lente: een meer van zaligheden, één dronken verrukking, een openoogenslaap voor den vermoeiden geest!

Koele regendroppels in den avond en nacht: diademen van schitterende edelsteenen in den morgen, als de zon speelt op de millioenen bloedroode, gele en witte schoonheden.

De morgen? Ongelooflijk rein en een gejubel in het heelal van kleuren.

Ademhalen? Voor mensch en dier een genot!

De wind door je haren, een wellust.

De oneindige hemel effen blauw, de paarse heuvelen in de verte droomend.

Langs de paden overvloed van voedsel en water.

De lentewind strijkt de huid der kameelen glad en

glanzend en zingt het leven in hun bloed: met opengesperde neusgaten zuigen zij genietend de lange teugen zuivere lucht in en vlugger stappen zij voort, hun schoften wiegelend, terwijl ze hun koppen rechts en links wenden, alsof ook zij de volle kleurenschoonheid willen genieten.

De heldere lach van Tehit schatert langs de lenteweelde en plagend drijft ze Zara zoo snel voort, dat Govert haar onmogelijk kan bijhouden.

Annoer alleen verliest zijn kalmte niet te midden der juichende natuur.

Door den spleet van zijn tagilmoes slaat hij met voldoening den snellen loop van Zara gade.

Zara! De edele afstammeling van een gansche reeks beroemde voorouders in het Asbengebergte.

Hoevele malen heeft men hem een buitensporig hooge koopsom voor het dier aangeboden! Maar scheiden van den edelsten der edelen, dat kon hij niet, dat kon hij alleen later doordat het dier het eenige passende bewijs zijner dankbaarheid was aan den redder van zijn leven.

Govert! De energieke, jonge, vroolijke kerel heeft niet alleen zijn achting, maar zijn onbreekbare vriendschap verworven. En wat een broeder voor Tehit! Nooit heeft hij zijn oogappel zoo dartel, zoo plaagziek, zoo vroolijk gezien! Hij gunt het zijn kind van harte. Wat een angst moet deze jonge ziel beklemd hebben, toen zij in de klauwen van den schurkachtigen Ben Hoedi was!

Losgescheurd van moeder, vader en broers; alleen in vijandige omgeving. Allah zij gedankt, zij is nu dubbel veilig: een vader en een broeder.

Een broeder, die haar verwent.

Heeft hij zijn eigen, kostbaar rijdier niet tijdelijk aan

zijn zuster afgestaan? Als Zara geen geschenk was geweest, zou hij hem niet voorgoed afgestaan hebben?

Govert ziet den ernst van den Immager en voegt zich naast hem.

De dartele Tehit is ver vooruit.

„Kwellen u sombere gedachten, Immager?"

„Dankbaarheid vervult mij, Govert, dat ik mijn eenigste dochter zoo vrij, zoo gezond, zoo vroolijk zie."

„Vroolijk is zij, uw dochter. En Zara ook. Die twee passen volkomen bij elkander, zij verstaan elkaar. Hadt u hem mij niet ten geschenke gegeven, ik zou hem aan Tehit afstaan.

„Dat moogt ge later voor één dag doen, Govert. Laat Tehit, als wij in Agades zijn, voor één dag meesteresse zijn van Zara."

„Ik begrijp u niet, Immager," zegt Govert, verwonderd over den ernstigen toon, die er in het verzoek van Annoer ligt.

„In Agades zult ge mij begrijpen, Govert. Wacht, en ge zult mijn raadselachtige woorden verstaan. Ik kan en mag mij niet verder uitlaten."

„Natuurlijk sta ik uw verzoek toe, Immager. Hoevele dagen zal het duren, vóór wij in de stad van Beau Geste zijn?"

Zonder gedwongen oponthoud kunnen wij daar na vijf en twintig dagen aankomen, Govert."

Vijf en twintig dagen! Een lange reis voor den driftigen zakenman, maar een opwekkende reis. Elke dag wisselt zijn lichtschoonheid voor de wonderen van den Saharanacht.

Vóór zon-op hebben de drijvers reeds de kameelen reisvaardig gemaakt en de thee ingeschonken, en sturen, na het genoten morgen-, eigenlijk nog nachtmaal, hun kameelen en Mirout in de richting van de Poolster.

De droge hitte van den middag noopt wel tot rusten, mat gelukkig in den lentetijd niet af, en als de avond valt, lokt de gezelligheid rondom het kampvuur.

Dan vertelt Annoer uit zijn leven en leunt Tehit tegen haar vaders schouder en luistert, evenals Govert, naar de verhalen, waarvan vele haar al bekend zijn.

Vooral voor Govert zijn deze avonden leerzaam.

Welke Europeaan, behalve de moedige mannen van het vreemdelingenlegioen en een enkele, stoute Saharareiziger, kent de Sahara en zijn bewoners?

Denken de meesten niet aan „een waterlooze zee van golven, steen en rots?"

Stellen zij zich niet een oase voor als een groen plekje met eenige dadelpalmen, één bron, en alles ter grootte van één of twee bunders?

Staan ze niet verwonderd te kijken, als ze hooren dat menige oase zoo groot is als een halve Nederlandsche provincie en dat er steden en dorpen in liggen, en er duizenden menschen in wonen?

De verhalen van Annoer zijn voor Govert een openbaring.

„Wie de Sahara wil kennen, moet weten, welke rol de Senoessi's daarin gespeeld hebben en nog spelen," zegt Annoer.

„Vertel mij van deze Senoessi's, Immager," zegt Govert.

„Govert, de machtigste mannen van de Sahara zijn de Toearegs. Ik zeg dat niet, omdat ik zelf een Toeareg ben, maar omdat het de waarheid is. Op hen volgen de Sennus siyah's. Weinige jaren geleden was hun hoofdsheik, Sayes el Idris el Senussi, de geweldigste man in de woestijn.

Hij was zoo eerzuchtig als machtig en wilde stellig Kalief worden. Maar dit is hem niet gelukt.

De sheik had een leger volgelingen, dweepzuchtige Moslems. Zijn krijgsman-priesters stichtten over de geheele oppervlakte der Sahara, in alle oasen, van den Nijl tot den Atlantischen Oceaan en van de Middellandsche zee tot den Congo hun zawias, leerscholen, waarin de jeugd fanatiek opgezweept werd tot haat jegens de Christenen. Eenmaal Kalief en Sayes el Idris el Senussi zou met deze geweldige macht al wat vreemdeling was in de Sahara, den Italiaan, Franschman en Engelschman, verdrijven.

Door den verschrikkelijken, grooten oorlog in Europa stond zijn kans schoon.

Engeland, Italië en Frankrijk lagen in Europa aan handen en voeten gebonden, en onttrokken een groot deel hunner macht in Afrika aan dit werelddeel.

Nu was de tijd voor Sayes el Idris aangebroken.

Was zijn eerste werk geweest de zuivering van zijn geloof: geen wijn, geen tabak, nu was zijn leus „geen Europeaan in de noordelijke helft van Afrika."

Het eerst trokken de Italianen hun macht terug uit de Fezzan, eensdeels om hun leger in Europa te versterken, anderdeels om zich te beveiligen, want de Senoessi's onder Sayes waren opstandiger dan ooit.

Ook de Toearegs schaarden zich onder de groene vanen van den grooten profeet. Niet de Toearegs in het Asbengebergte.

De Amenoukals en Immagers van mijn land hebben allen een Fransche opvoeding gekregen. Wij erkennen den zegen der beschaving en des vredes. Wij leven honderdmaal geruster dan wij voor de komst der Franschen deden.

Turkije was als bondgenoot van Duitschland den vijand van Italië en de beide andere landen en daarom voorzag het de Senoessi's en Toearegs van de meest moderne oorlogswapens.

Sheik Sayes el Idras was tot de tanden gewapend en in korten tijd stond de Sahara in vuur en vlam.

Niet alle Toearegs in het Asbengebergte bleven trouw aan Frankrijk. Amenoukal Kaosen schaarde zich aan de zijde van den sheik.

Het zag er voor de talrijke Fransche posten gevaarlijk uit.

Fihroun, de Amenoukal van de Oullimeden Toearegs, die rondom Timbuktu aan den Niger wonen, pleegde ook verraad. Vóór hij zich evenwel met den sheik kon vereenigen, vielen de Franschen hem onverwacht aan en versloegen hem.

Dit was voor mijn land een geluk, want Sayes was het land der Asben-Toearegs binnengevallen. Hun krijgskreet: „la illaha ill' allah wa Mohammedu rasiel' allah!" echode in onze bergen. Doch ons overwinnen kon hij niet, want wij hadden in het zuiden een open deur naar Agades, Zinder en Nigerië.

Om deze deur te sluiten zond hij zijn slimste en meest fanatieke volgelingen naar den sultan van Agades, Tegama, en stookte dezen op om het Fransche juk af te werpen.

Openlijk preekten de priesters in de groote moskee van Agades over deelneming aan den opstand.

Tegama koos de zijde van Sayes en in een oogenblik werd het Fransche fort omsingeld.

Zij daarbinnen wisten het: veroverde de vijand hun sterkte, pardon zou niet gegeven worden. Iedere Franschman zou onthoofd en zijn handen afgekapt

worden. Dat is de eeuwenoude gewoonte onder Senoessi's en Toearegs.

Daarom verdedigden zij zich hardnekkig.

Wel hadden zij in hun sterkte een waterwel, maar hun voorraad voedsel was beperkt.

De hoofdmacht der Franschen lag zuidelijker, in Zinder. Daar wisten ze niets van hetgeen in het noorden plaats greep en van den nood, waarin hun makkers in Agades verkeerden.

Die nood steeg hooger en hooger en geen hulp kwam uit het zuiden. De verschillende sterkten waren toen nog niet draadloos verbonden.

De voorraad levensmiddelen slonk en eerlang zou de bezetting voor de keus staan den hongerdood te sterven of onthoofd en de handen afgehakt te worden.

„Wie is er, die den moed bezit door den vijand te dringen en naar Zinder te gaan?" vroeg de kommandant.

De waaghals, die dit aandurfde, was zoo goed als zeker, dat hij er het leven bij zou inschieten.

Toch trad een inlandsche sergeant naar voren, een kerel als een boom.

Hij wilde trachten de makkers in Zinder te bereiken.

De kommandant zelf deed hem in den donkeren nacht uitgeleide en drukte hem krachtig beide handen.

Hij verdween in den donkeren nacht, die hem hielp door de belegeraars te sluipen.

Eenmaal buiten hun bereik, porde hij zijn kameel aan tot spoed.

Tusschen Agades en Zinder was het gansche land verpest van wraakgierige, zwervende opstandelingen.

Ook die ontkwam hij, maar weinige dagen van Zinder verwijderd bezweek de kameel.

De moedige, uitgeputte man, voortgedreven door een ontembaren moed om zijn ongelukkige makkers te redden, schreed te voet verder.

Hij bereikte Zinder, overhandigde den Gouverneur de brieven en...... viel dood neder.

Op zijn graf liggen granietblokken gestapeld. Het grootste blok draagt een inscriptie. Geen naam, geen jaartal, alleen:

„Mort pour La France."

Onmiddellijk trok een sterke macht naar het noorden.

Ze kwamen gelukkig niet te laat en redden de doodelijk uitgeputte bezetting.

Andere, kleinere posten waren niet zoo gelukkig. Overal in de Sahara kunt ge het lezen: „Mort pour La France." De Senoessi kent geen genade!

„En ook de Toeareg niet," voegt Annoer zacht aan zijn verhaal toe.

Govert geeft geen antwoord op dezen zachten uitroep, maar luistert met gespannen aandacht.

Annoer gaat verder:

„Frankrijk verzamelde nu zijn troepen en trok op Agades af. De stad werd belegerd en ingenomen. Geen enkele mannelijke opstandeling werd gespaard. Oog om oog en tand om tand! De wet van Mozes en den grooten Profeet. En de Franschen mochten ook niet anders. Wie in de Sahara een vijand spaart, levert het bewijs van zwakheid. Dit is het geloof van Toearegs en Senoessi's. Wreed is het zand, wreed is de zon, wreed is de woestijnman!

Kaosen en sultan Tegama wisten te ontvluchten en bereikten Tibesti, waar de sheik vertoefde.

Maar de Franschen bereikten hen na wekenlange marschen door het gloeiende zand. Tegama werd ge-

vangen genomen, Kaosen was door zijn eigen mannen, die hij in het ongeluk had gestort, vermoord."

„Hoe liep het met Tegama af, Immager?"

„Hij werd in Agades in zijn paleis opgesloten. Daar is hij nooit levend uit te voorschijn gekomen.

Met de macht van den Sheik was het gedaan.

Zegevierend trokken de Franschen noord- en oostwaarts en dempten hardhandig — 's lands wijs, 's lands eer — den opstand.

Ook mijn vorst, Amenoukal Mousa werd van rebellie verdacht en was woedend, toen hij dit hoorde, want hij was trouw als goud en zou nooit een afgelegden eed breken.

Hij trok zijn kruiszwaard en riep zijn Immagers op met hun volgelingen. Hij zou den Franschen zijn trouw bewijzen. Mijn vader, mijn broeder en ik zelf stonden hem bij.

Wij trokken naar Tibesti en het was daar, dat Ben Hoedi's vader en broeders vielen. Ben Hoedi zelf was bang voor zijn huid. Mogen zijn beenderen nooit begraven worden.

Annoer heeft zijn verhaal geëindigd.

Govert zwijgt. Men kan, denkt hij, bij het hooren van den laatsten wensch van Annoer, den Toeareg niet meten met dezelfde maat, waarmee men Hollanders en Engelschen meet. En de wreede dood, dien Ben Hoedi Annoer had willen laten sterven, is de oorzaak van de bitterheid van den edelen Immager.

Zoetjes aan is het slapenstijd geworden.

Annoer, Tehit en Govert rollen zich in hun wollen dekens en kijken droomend en half slapend naar de wentelende sterren en luisteren met een half oor naar de nachtelijke geluiden.

Als ze morgenochtend ontwaken, dan nog één dag en ze komen in Zinder.

Die laatste trek is de drukste; men kan zien, dat men in de nabijheid van een stad komt. Boeren met beladen ezels voeren hun produkten marktwaarts, voorbijtrekkende karavanen wenschen de reizigers het oude, eeuwig herhaalde: „Allah ya ba ku lafiya!" En bij het scheiden drukken de komenden en gaanden elkaar de hand. „Ar toufat!" (vaarwel).

Govert tuurt voortdurend naar het einde van het karavaanpad, of hij nog niets van Zinder kan zien, maar het wordt al namiddag als hij, bij een kromming van den weg talrijke kleibouwvallen ontwaart, aan den voet van een heuvel, die ook bebouwd is, maar met behoorlijke huizen.

„Het oude Damaragam," zegt Annoer, als zij voorbij de reusachtige, afgebrokkelde kleimuren van de vroeger zoo machtige woestijnstad trekken. „De nieuwe inboorlingenstad ligt nu op den heuvel, en aan de andere zijde, waar wij straks komen, ligt Zangou, de nieuwe Fransche stad.

Alles is voor Govert hier nieuw, en opmerkzaam kijkt hij naar de werkelijk aardige huizen op den heuvel. Maar wat hij in de straten ziet, verschrikt hem: een gansch leger blinde en melaatsche bedelaars, smeekend en biddend om een aalmoes.

„De volksgewoonte schrijft het uittrekken van de oogwimpers voor. Vandaar zooveel blinden, Govert," legt Annoer uit.

„Maar mogen de melaatschen hier tusschen de anderen in wonen, Immager?", is Goverts verbaasde vraag.

„Ze wonen allen buiten de stad, maar komen er in

bedelen. Dat is niet verboden. Arm zijn ze meestal niet, want de Koran leert, dat men de behoeftigen geen aalmoes mag onthouden, hoewel er Moslems zijn, die, in plaats van te helpen, hun toeroepen: „Allah ya ba ku hankali!"

— Allah geve u geduld, broeder! —

De weg slingert over den heuvel en er boven op

geniet Govert van den Europeeschen aanblik van Zangou.

De Franschen zijn de beste wegenaanleggers van de wereld. Dit wordt opnieuw in Zangou bewaarheid: breede, rechte straten, die elkaar rechthoekig kruisen, parken en plantsoenen.

Annoer, die meermalen in Zangou geweest is, weet Goverts weetgierigheid te bevredigen en wijst hem het paleis van den Gouverneur, het paleis van Justitie, dat

van Financiën, het Post- en Telegraafkantoor met zijn draadlooze installatie, het groote magazijn van levensmiddelen, de Coöperatieve Verbruiksvereeniging en verder weg het sterke fort, waar een klein detachement soldaten woont.

Alle woonhuizen zijn van steen gebouwd, met platte daken.

Wat Govert echter het meeste verblijd, is, als de karavaan door de straten van Zangou rijdt, het gezicht van blanke, net-gekleede kinderen.

Vele officieren en ambtenaren zijn gehuwd. Wie in Zangou verstandig leeft, behoeft voor het klimaat niet bang te wezen.

De karavaan houdt voor het postkantoor halt.

Annoer stijgt af en draagt zijn drijvers op met hun kameelen en met Mirout te gaan kampeeren langs het hoofdpad, voorbij het fort. Hij, Tehit en Govert zullen den nacht in de inboorlingenstad doorbrengen.

De Immager treedt het postkantoor binnen en blijft nog al lang weg, maar Tehit en Govert vervelen zich niet.

Bij zijn terugkomst zegt hij, als hij weer in het hooge zadel zit en met zijn voeten langs den nek van zijn areggang:

„Nu ben ik volkomen gerust."

Daar Govert niets zegt, vult hij zijn uitroep aan, door den jongen man en zijn dochter mede te deelen, dat kolonel Le Roux nu van alles op de hoogte is.

„Komt Ben Hoedi in Agades, dan zal hij een warme ontvangst genieten!" roept hij bijna vroolijk.

De drie reizigers gaan naar Zinder terug.

Tehit, op haar edel rijdier, trekt onderweg de aandacht en in de inboorlingenstad zijn het vooral de

bedelaars, die hun smeekende oogen en verminkte armen naar het meisje wenden. Mild strooit zij kleine koperstukjes rond en ontvangt menigen zegenwensch: „Allah ya ba ku lafiya!"

„Waarom keeren wij eigenlijk terug, Immager?" vraagt Govert, die zijn nieuwsgierigheid niet langer kan bedwingen.

„Rab el Din, de rijkste Amenoukal van Asben, is daar nu, Govert. Ik zal je aan hem voorstellen. Hij is eigenaar van de grootste dadelpalmplantages en ik dacht, dat ik je er een plezier mee deed je met dezen groothandelaar in kennis te brengen," zegt Annoer eenvoudig.

„Dat is hartelijk, Immager. Ik ben u dankbaar," roept Govert verheugd uit, want de handelsman is, bij de woorden van Annoer, oogenblikkelijk bij hem ontwaakt.

De rijke Amenoukal logeert in het groote, koele kleihuis van een zijner vrienden en ontvangt ons drietal met groote hartelijkheid.

De zware, vierkante man, aan wiens wiegelenden gang men direct den onafhankelijken Toeareg herkent, is spoedig met Annoer in een diep gesprek gewikkeld, waarvan Govert niets verstaan kan, want zij spreken vlug Tamachek en zitten aan het verste einde der tafel.

De huisvrouw is een mooie Toearegsche, evenals alle vrouwen van haar volk ongesluierd, waardoor zij de haat van de Arabieren hebben opgewekt. Zij onderhoudt zich vooral met Tehit, terwijl Govert luistert naar de vriendelijke woorden van den gastheer.

Annoer breekt zijn gesprek met den Amenoukal af en wenkt Govert.

„Rab el Din, Govert, wenscht met je te spreken over

den handel in dadels," zegt hij en neemt Goverts plaats in.

En nu zijn spoedig de beide handelaars in druk gesprek.

De avond vliegt om.

Een knecht heeft voor de drie kameelen gezorgd, waardoor de drie gasten zich vrij en onbezorgd gevoelen.

Op een voor Zinder zeer ongewonen tijd gaan alle huisgenooten ter ruste.

Later in den morgen dan gewoonlijk hervat de Immager zijn tocht naar het noorden, maar voor hij en zijn twee volgelingen afscheid nemen, teekent Rab el Din een contract, zoo voordeelig voor de Londensche firma en voor den Amenoukal zelf, dat Govert een glimlach van genoegen niet kan onderdrukken.

„Allah schenke u gezondheid en vrede!" groeten de vertrekkenden en blijvenden elkander wederkeerig.

Tehit keert zich nog eens in het zadel om en roept de gastvrouw, die wuivend in de open deur staat, nog eens toe:

„Ar toufat! Ar toufat!"

Haar heldere stem weerklinkt tusschen de huizen van Zinder.

15

ER BESTAAT GEEN ANDERE WET IN DE WESTELIJKE SAHARA DAN DE FRANSCHE!
DAT ZAL JE LATER WEL ZIEN.
„GOVERT! DE GROOTE MOSKEE VAN AGADES!"

Kolonel Le Roux, kommandant van de krijgsmacht te Agades, verlaat zijn woning en blijft daarbuiten even stilstaan. Hij licht de képi van het hoofd en laat de vroege morgenkoelte over de kortgeknipte, witte haren strijken. Met welgevallen ademt hij de levenwekkende koele lucht in en steekt dan een sigaret op, die hij achteloos tusschen de lippen laat hangen.

Het is de tijd voor het morgenrapport en hij begeeft zich naar het hoofdgebouw van het militaire kamp, waar zijn bureau is.

De ramen in zijn werkkamer staan wijd open, waardoor het daarbinnen frisch en luchtig is.

Hij legt de képi op zijn werktafel en neemt plaats op den rieten stoel daarachter.

Kolonel Le Roux is een dier ondernemende, moedige en plichtgetrouwe mannen, die met taaie volharding de eer van Frankrijk onbezweken handhaven.

Aan zijn spierwitten kop en knevels zou niemand vermoeden, dat deze officier nauwelijks veertig jaren oud is; de krijgsdienst in de Sahara veroudert iemand echter spoedig.

Nachtelijke marschen, brandend heete dagen, groote

verantwoordelijkheid en een drukke dienst zijn evenwel factoren, die zich hier in het leven van den soldaat dubbel doen gelden.

De jongere officieren vinden in hun Kolonel een uitmuntenden chef, die hun belangen op het hart draagt, al vergt hij van hen de uiterste inspanning.

Als luitenant en kapitein in den Senoessi-Toeareg-opstand heeft hij het oorlogskruis en het Legioen van Eer verworven en werd na den gelukkigen uitslag bevorderd tot majoor. Daarna zijn hem nog twee bevorderingen ten deel gevallen en onder de officieren wordt algemeen verwacht, dat het niet zoo heel lang zal duren of hun kolonel wordt generaal.

Al eischt de dienst van hem een groote gestrengheid, kolonel Le Roux bezit een optimistischen aard en is vroolijk. Komen zijn officieren hem in den koelen avond in zijn groot woonhuis opzoeken, dan klinkt er vele malen een volle lach door de open vensters naar buiten.

Als hoofd van het garnizoen berust bij hem niet alleen de militaire, maar ook de burgerlijke rechtspraak en hij is gehouden stipt de wet te handhaven.

Nog nauwelijks heeft hij zich neergezet of er wordt aan de deur geklopt.

„Entrez!" roept hij.

Een jonge officier, een tweede luitenant, nadert hem op de bekende militaire wijze en overhandigt zijn chef het morgenrapport.

Opmerkzaam leest de kolonel dit door en als hij het document toevouwt en op de werktafel heeft gelegd, rijst hij op en zoekt in een open kast, waarin allerlei portefeuille's naast elkander staan, als soldaten in het gelid, naar zekere papieren.

Hij vindt de stukken, waarnaar hij gezocht heeft en begeeft zich weer naar zijn plaats.

De jonge officier blijft in militaire houding voor de werktafel staan, terwijl zijn chef de portefeuille opent en rustig, maar opmerkzaam de inliggende papieren doorleest: twee brieven en een rapport.

De eerste brief is een schrijven van den Assistent-Resident van Kano, Fraser MacDonald; de tweede een brief van Annoer, Immager van den Amenoukal van Asben en het rapport behelst een telegrafisch bericht uit Zinder, veertien dagen geleden in het hoofdkwartier ontvangen.

Na de ontvangst van brieven en telegram heeft de kolonel de inlandsche politie gelast den persoon van Ben Hoedi, als deze zich in Agades vertoont, te arresteeren.

En nu leest hij in het morgenrapport, dat een Arabier gevangen genomen is, die weigert zijn naam te noemen en van wien men vermoedt, dat hij bedoelde Ben Hoedi is. De arrestant heeft bij zijn inhechtenisneming grooten weerstand geboden, zoodat militaire hulp noodzakelijk was. Maar, hij zit achter slot en grendel.

Eenige oogenbliken zit de kolonel in gedachten verdiept. Hij kan het onderzoek door een ander laten geschieden, maar waar een Assistent-Resident belang in schijnt te stellen en waar het geval een trouwgebleven Immager van de Toearegs betreft, daar gevoelt hij zich verplicht zelf dat onderzoek te leiden.

„Luitenant Malherbe, geef een korporaal bevel met twee gewapende manschappen den gevangengenomen Arabier hier te brengen en laten ze onderzoeken of de man wapens en brieven bij zich heeft."

De luitenant brengt de rechterhand aan de klep van zijn képi, maakt rechtsomkeert en verlaat de kamer.

Kolonel Le Roux leest nog eens opmerkzaam de stukken in de portefeuille door en legt ze dan voor zich.

Een klein halfuur later meldt dezelfde jonge officier, dat de gevangen Arabier aangekomen is.

„Zeg, dat de man hier komt en houd aanteekening van het onderzoek, luitenant!" beveelt de kolonel.

Eenige oogenblikken later brengen twee soldaten hun gevangene vóór zijn rechter.

De kolonel wenkt de soldaten zich te verwijderen. Luitenant Malherbe gaat links van zijn chef zitten en heeft een aantal vellen papier voor zich nedergelegd.

Ben Hoedi heeft niets van zijn trotschheid verloren, al is de linkermouw van zijn overkleed gescheurd en vertoont dat kleed zelf alle sporen van een worsteling.

Hij staat eenige passen voor de werktafel, kaarsrecht en met het norsche gelaat naar den kolonel gekeerd.

Deze laatste spreekt geen enkel woord, maar kijkt zijn gevangene met de zwarte oogen scherp aan. Hij fluistert zijn luitenant-secretaris zacht iets in 't oor.

De secretaris rijst op en stapt naar de gang, waar hij enkele vragen richt tot den daar wachtenden korporaal.

Teruggekeerd deelt hij den kolonel iets mede, maar op zoo'n zachten toon, dat Ben Hoedi het niet verstaan kan.

„Ben Hoedi," klinken de afgebeten woorden, „vanwaar kom je?"

„Wie zegt u, dat ik Ben Hoedi ben!" roept deze trotsch terug.

En heel laconiek antwoordt de kolonel:

„Uw knecht Racca!"

„Ik zal den ellendeling de voetzolen laten geeselen!" komt er woedend uit.

Ben Hoedi is zichtbaar verrast geworden en geeft den kolonel, nadat hij zijn bedreiging geuit heeft, geen antwoord op diens vraag.

„Ben Hoedi, vanwaar kom je?” klinkt de herhaalde vraag, even rustig geuit als de eerste.

„Ik ben Ben Hoedi. Wie geeft u het recht mij te arresteeren?” roept de Arabier brutaal uit.

„Ben Hoedi, vanwaar kom je?” klinkt het voor de derde maal.

Hoewel het bijna onmogelijk is om dezelfde vraag twee-, driemaal op denzelfden toon te uiten, is dit hier wel het geval.

De kolonel is onbewogen en wacht op een antwoord.

„Van Kano. Maar wie geeft u het recht mij te arresteeren?”

„Frankrijk, Ben Hoedi,” zegt de kolonel eenvoudig weg.

„Dan berooft Frankrijk een onschuldig man van zijn vrijheid!” roept de gevangene op de oude, brutale en hoogmoedige wijze.

De kolonel verwaardigt zich niet om dezen uitroep te beantwoorden. Onbewogen vraagt hij:

„Waar is Tehit, de dochter van Immager Annoer?”

Geen spoor van verrassing vertoont zich op Ben Hoedi's gelaat. Onverschillig roept hij:

„Dat weet ik niet!”

Zeker, de kolonel weet heel goed, dat Ben Hoedi dit nu niet weet. Hij heeft alleen maar eens willen zien, hoever Ben Hoedi's zelfbeheersching gaat als hij den naam van Tehit hoort. Het onbewogen gelaat van den Arabier leert hem, dat hij met een verstokten zondaar te doen heeft.

„Waar was Tehit, de dochter van Immager Annoer van Tintagodha?” vraagt nu de kolonel opnieuw en nadruk leggende op het woordje was.

„Ik weet niets van Annoers dochter!” zegt de gevangene somber.

Geruimen tijd slaat kolonel Le Roux hem gade. De norsche Arabier verliest echter niets van zijn onverschillige houding.

Kolonel Le Roux verbreekt nu het stilzwijgen en op sarcastischen toon vraagt hij:

„Ge weet zeker ook niets van Elja ben Elja, den ouden priester van de moskee van Omar?”

Nu schijnt Ben Hoedi toch wel iets van zijn onverschilligheid te verliezen, want met zijn rechterhand strijkt hij zijn donkere knevels op, alsof hij zijn verrassing daarmee denkt te verbergen en zijn wenkbrauwen trekken samen. Maar antwoorden doet hij niet.

De kolonel herhaalt zijn vraag niet, maar vervolgt:

„De Wet straft den kinderroover met één jaar dwangarbeid.”

„Ik ben geen kinderroover!” merkt Ben Hoedi brutaal op.

„Zoo,” zegt zijn rechter droogjes. „In de maand Mei van dit jaar heb je je bij de waterwellen van Tintagodha meester gemaakt van de dochter van Annoer en het meisje naar Kano gebracht, in de hoop haar aan den Emir daar te kunnen verkoopen. Maar dit mislukte door de wijsheid van den Mijindadi. Maar je had haast om Gombe te bereiken en toen heb je haar, een vrije dochter van een vrijen Immager, tegen den wil van haar ouders en haar zelve maar aan Elja ben Elja toevertrouwd om haar later bij een geschikte gelegenheid voor een hoogen prijs van de hand te kunnen zetten. Dit is geen kinderroof, hé?”

Ben Hoedi vangt elk woord van den kolonel goed op en begrijpt, dat verder ontkennen hem niet zal baten.

„Annoer en zijn familie hebben mij beroofd van het liefste, wat ik op aarde bezat, mijn vader en broeders! Ik heb hem het liefste ontnomen, wat hij had! Is dat kinderroof? De wet van de woestijn zegt: oog om oog en tand om tand!" roept hij uit.

„Er bestaat geen andere wet in de westelijke Sahara dan de Fransche," merkt kolonel Le Roux fier en met nadruk op.

„Heeft Annoer en zijn familie geldelijk voordeel getrokken uit het verslaan van je familieleden? Vielen zij niet in een eerlijk gevecht? En jij wreekt je, maar je moet er tevens geld uit slaan! Noem je dat oog om oog en tand om tand?"

„Ik heb haar niet verkocht!" schreeuwt Ben Hoedi.

„Man, dat je wraakgierig bent is te vergeven, maar dat je als een klein kind staat te liegen is misselijk. Elja is in het ziekenhuis te Kano overleden, maar heeft vóór zijn dood aan den Engelschen gezagvoerder beleden, dat hij jou ter wille is geweest met Annoers dochter gevangen te houden. Hoe een priester dit kon doen? Ook al uit haat. Is de Toeareg in jullie oogen geen afvallige? Maar in de oogen van Frankrijk is de Toeareg een trouw en aanhankelijk onderdaan en waar hij in zijn rechten gekrenkt wordt, zal Frankrijk hem wreken!"

„Ik heb haar niet verkocht. Wat ik heb willen doen gaat niemand aan en is niet strafbaar!" zegt Ben Hoedi.

„Genoeg," roept de kolonel. „Je hebt haar geroofd en dat is genoeg om je een jaar dwangarbeid op te leggen. Je keert naar je cel terug en wacht daar, tot de getuigen in Agades zijn: Tehit en Sidi Mokhammed."

„Sidi Mokhammed!" roept Ben Hoedi woedend uit.

„Wat heeft deze rijkaard te doen met de dochter van Annoer?"

„Dat zal je later wel zien!" voegt kolonel Le Roux er aan toe en geeft de soldaten een wenk den gevangene weg te voeren.

Als ze alleen zijn, zegt luitenant Malherbe, de vertrouwde van zijn chef:

„Waarom hebt u hem niets van Annoer gevraagd?"

„Malherbe, die verdraaide Arabier zal nooit bekennen, dat hij Annoer ter dood veroordeeld heeft. Zijn knechten waren de eenige getuigen en al zou je ze op de pijnbank kunnen binden, ze zouden nooit iets bekennen, want het leven hunner vrouwen en kinderen hangt van Ben Hoedi af.

Tegenover Annoers beschuldiging staat alleen Ben Hoedi's ontkenning en op deze gronden kan de wet niemand veroordeelen. Maar is het geen zonde, dat deze flink gebouwde kerel zich zoo door zijn hartstochten heeft laten vervoeren? Die Arabieren brouwen ons heel wat moeite!"

Van Zinder naar Agades is een tocht van drie weken per karavaan. Een spoorweg is er nog niet, auto's rijden alleen in het droge jaargetijde, zoodat Govert verplicht is zijn kennis van de eigenlijke woestijn in het hooge zadel op een kameelenrug op te doen.

Dag aan dag gaat min of meer eentonig voorbij. De landstreken, waar zij door trekken zijn heuvelachtig en de valleien vruchtbaar. Zij zijn in de korenschuur van de zuidelijke Sahara. Maar dit zal niet zoo blijven.

Na een tocht van zes dagen bereiken zij Tanout, een klein, versterkt dorpje, waar de jonge gezagvoerder, een

Fransch luitenant, een minzame gastheer is voor den beschaafden Immager en de zijnen.

Met zichtbaar leedwezen drukt hij bij het vertrek Annoer, Tehit en Govert de hand en van veraf hooren zij nog zijn: „Ar toufat!"

Voorbij Tanout wordt de landstreek woestijnachtig. Duidelijk is de vulkanische gesteldheid van den bodem op te merken: zandvlakten en vlakten bestrooid met basalt- en granietblokken, waartusschen kameeldorenboschjes en hard gras opschieten.

Soms passeeren zij een eenzaam graf.

Daar liggen moedige mannen, door de opstandelingen in een hinderlaag gelokt en wreed verminkt.

De wrekers kwamen en verzamelden met toegewijde handen de her- en derwaarts verspreide overblijfselen hunner ongelukkige kameraden en gaven hun een eerlijk graf.

„Mort pour La France."

Springende gazellen stuiven in groepjes voorbij en mengen zich onder de geiten en schapen van de zwervende herders, allen Toearegs, gesluierd en gewapend.

De hitte is op den dag zóó groot, dat de kleine karavaan de tocht in de nachten gaat voortzetten.

Zij zijn op 16° N.B. Het Zuiderkruis komt nauwelijks meer boven den zuidelijken horizon, maar de Groote en Kleine Beer komen aan den noordelijken meer en meer naar boven, naarmate de reis vordert, en zij zijn voor Belil het kompas, waarnaar hij zijn kameelen stuurt.

Hij wekt om middernacht zijn makker en beiden schreeuwen om de kameelen bijeen te krijgen en te laden. Hun kreten wekken de drie reizigers, die huiverend van de nachtelijke koude op en neer loopen en

wachten tot Belil den brand steekt in het verzamelde kreupelhout en de droge kameelenmest. Dan scharen zij er zich omheen en drinken met langzame teugen de warme kruizemuntthee.

De Sahara is stil als het graf, doch zoodra zitten onze reizigers niet in hun zadel, of die stilte wordt verbroken door het gesprek van vader, dochter en vriend, die spreken moeten, anders zouden zij van den slaap misschien een halsbrekende tuimeling maken.

Vóór de zon opkomt, wordt halt gehouden.

De kameelen knielen en worden ontladen. Mirout gaat meestal dadelijk liggen slapen.

Het is tijd voor het „middagmaal" in „Allah's tuin," zooals de Moslem de Sahara verheerlijkt.

Er gaat geen dag voorbij of zij krijgen bezoek van reizende of weidende Toearegs.

Herders komen meestal geneesmiddelen vragen; bezoekers toonen hun belangstelling en overhandigen kleine geschenken: een flesch melk, een schijf boter of een plat, vierkant stuk kaas, dat zij tikammerin noemen, en waar Govert dol op is.

Na zeven dagen bereiken zij de verlaten Fransche post Aderbissinat. Het verlaten huis van den vroegeren kommandant biedt verkoeling aan en Annoer besluit zijn karavaan een vollen dag rust te schenken, want de dieren hebben dit noodig en kunnen er nergens beter van genieten dan hier, waar helder water in overvloed opborrelt en groen gras welig langs de oevers van de kleine meertjes groeit.

In den omtrek vertoeven veel herders. Wild is hier ook in overvloed en kudden prachtige witte, wilde bokken met geweldige horens, zwerven rondom de waterplassen.

Annoer slaat hier een goeden voorraad levensmiddelen goedkoop in en na een dag rustens gaat het weer voorwaarts, regelrecht naar de groote, oude woestijnstad Agades.

Het aantal passeerende karavanen wordt grooter en telkens, als zoo'n karavaan passeert, houdt men even op, om te vernemen of de reizigers in goeden welstand verkeeren en of er nieuws is.

„Ma n'eouen n'eouen?" (Hoe gaat het?)

„El kheir r'as." (Alles gaat goed.)

„Ma iselan?" (Welk nieuws is er?)

„El kheir r'as."

Al deze wellevende Toearegs zijn gesluierd en gewapend.

Als de karavaan bij een bron komt, wordt er halt gehouden, want de watervoorraad dient, als het kan, aangevuld te worden. Bij zoo'n bron is het een drukte van geweld.

De houten paal, waaraan de emmer van geitevel op

en neer wordt gehaald, piept en knarst, schapen en geiten blaten, kameelen snuiven, ezels balken en paarden hinniken. Een schilderij, die Noach's leeggeloopen ark voorstelt.

De korte rust eindigt na het wisselen der gewone noodige en onnoodige zegenwenschen en voort gaat het weer.

Annoer heeft zijn kind en Govert er op voorbereid, dat in de komende dagen een dier verschrikkelijke zandstormen, waardoor de Sahara berucht is, niet onwaarschijnlijk is, doch dag aan dag gaat voorbij, maar gelukkig blijft de bezoeking weg.

Zoo nadert het einde van den tocht.

„Govert! de groote moskee van Agades!" roept Tehit en ze wijst hem op een donkere piek in de verte, die al hooger en duidelijker wordt, naarmate men de stad nadert.

De weg voert door een droge vallei vol dorenboomen, die de reizigers ten laatste brengt tusschen een woud van verwaarloosde grafmonumenten en tomben van heilige mannen: het kerkhof van Agades.

Dit kerkhof ligt buiten de stad.

Annoers karavaan komt door een der poorten in de stad, die het alleroudste centrum is van allen handel in de westelijke Sahara. Vóór den opstand was Agades dicht bevolkt, maar nu is de bevolking sterk verminderd. Vele inwoners, zich niet willende schikken onder Fransch bestuur, trokken naar Nigerië.

Het Fransche bestuur is streng, maar rechtvaardig. Het duldt geen verstoring der orde en geen rooverijen en de achtergeblevenen in Agades voelen den zegen er van. Vele familiën keeren weer terug; hun historische stad is hun lief, en niet alleen de stad, maar bovenal

dat schoone hoogland van Asben, door de Franschen het „Zwitserland van de Sahara" genoemd.

Om van een middeleeuwsche stad een moderne te wrochten, is geen kleinigheid, maar het is den Franschen gelukt. Nu zijn er ziekenhuizen, klinieken, steenen huizen, goede straten en plantsoenen en de handel wordt door goede wetten beschermd.

Vroeger ging de middelman met de winst strijken. De handelaar of boer verkocht zijn waren tegen een minimumprijs aan den middelman, en deze vergde van de burgerij een maximumprijs. Dat is nu uit.

De regeering strekt zijn beschermende handen over allen en alles uit, zoodat de talrijke grofsmeden, zilver- en goudsmeden, zadelmakers, kleermakers en schoenmakers, de bouwlieden en de haarkunstenaars, vleeschhouwers en bakkers werk hebben en brood. Nog iets meer dan brood.

Hoe groot Agades is, kan men opmaken uit het feit, dat oude, geloofwaardige kronieken ons vermelden: in het begin van de veertiende eeuw telde de stad zeventigduizend inwoners. Dezelfde kronieken noemen Junus als de eerste Amenoukal van de Toearegs, die in 1406 koning van Asben werd en huwde met Izoebahil, (Isabella) een edele Toearegsche.

Vandaag nog beweren de blauwoogige, blanke Toearegs, dat zij afkomstig zijn van Christenen, die uit het oosten kwamen.

Vele namen, woorden en letters in hun taal, Tamachek, herinneren aan het symbool der Christelijke godsdienst, aan het kruis, dat in hun versieringskunst de hoofdrol speelt.

Had Annoer geen gelijk, toen hij zich zelf half Christen, half Mohamedaan noemde?

De karavaan trekt naar de groote marktplaats, een uitgestrekte, vierkante ruimte, omgeven door woonhuizen, winkels, eet- en slaaphuizen, stallen en werkplaatsen.

Belil voert Mirout en de kameelen naar de groote achterplaats van een eet- en slaaphuis, waar hij de dieren ontlaadt en stalt. Annoer, Tehit en Govert treden het logieshuis binnen, waar zij waarschijnlijk eenige dagen zullen verblijven.

Het is nu geen geschikte tijd om den Gouverneur, kolonel Le Roux, op te zoeken. Dat zal de Immager in den vroegen morgen doen. Tehit en Govert zullen zich wel vermaken, want er is veel merkwaardigs te zien in Agades.

Moe van de vele dag- en nachtmarschen en gekomen aan hun eerste einddoel, besluiten onze reizigers vroeg naar bed te gaan, om eens goed te kunnen uitrusten, en als buiten op de straten het gepraat en gelach nog geen einde genomen heeft, zijn Annoer en de zijnen al in diepe rust verzonken.

16

„IK ZELF WENSCH BEN HOEDI TE STRAFFEN, HEER."
EEN BRIEF VAN SIDI MOKHAMMED.
DE OVERWINNAAR IS EEN MEISJE.
HONDERD ELLENDIGE LEVENS MAG JE LEVEN!

„Beste Annoer, trouwe vriend, wat verheugt het me je hier in levenden lijve te zien! Je leven heeft aan een zijden draadje gehangen! En je dochter ook veilig! Is ze in Agades?"

Onder het uitroepen van deze hartelijke woorden komt kolonel Le Roux Annoer tegemoet, die in het vroege morgenuur naar het hoofdkwartier is gewandeld en een onderhoud met den Gouverneur verzocht. Bij het hooren van den naam van den bezoeker heeft kolonel Le Roux zijn getrouwen Immager onmiddellijk ontvangen.

„Ja, heer, Tehit is veilig en aan de klauwen van Ben Hoedi ontrukt."

„Ga zitten, Annoer. Je bent natuurlijk brandend nieuwsgierig om te weten of de Arabier geknipt is. Hij zit hier in Agades veilig achter slot en grendel."

„Dat had ik verwacht, heer," is Annoers rustige antwoord en uit zijn woorden blijkt geen brandende nieuwsgierigheid.

„Verleden week heb ik hem verhoord. Kijk, Annoer, het zal moeilijk gaan dien man te vervolgen voor moord, want de getuigen er van zullen hem nooit verraden!"

„Er is één getuige, die hem wèl verraden zal, heer."

„Wie is dat? Als wij zoo'n getuige hebben, dan hangt de Arabier!" roept kolonel Le Roux op driftigen toon.

„Het is Ben Hoedi's knecht Kawa, heer. Ben Hoedi heeft hem mijn zwaard en dolk gegeven. Maar heer, ik wensch niet, dat Ben Hoedi hangt."

„Wat is dat, Annoer! De vent verdient het dubbel en dwars! Ben Hoedi niet hangen? Hoe kom je daaraan?"

De kolonel kan zijn verbazing niet verbergen. Dit is voor de eerste maal in zijn leven, dat hij een zoon der woestijn vindt, die vergevensgezind is.

„Ben Hoedi moet leven, heer. Ik zal hem niet aanklagen voor den moordaanslag."

„Maar waarom niet, Annoer?"

„U zult dit spoedig te weten komen," antwoordt Annoer eenvoudig.

„Maar kinderroof moet gestraft worden, Annoer. Eén jaar dwangarbeid is toch al te weinig."

„Ook dat wensch ik Ben Hoedi te besparen, heer."

Nu begrijpt de kolonel er niets meer van.

„Ik heb me al met dat geval bemoeid, Annoer, en kan me nu moeilijk terugtrekken. Heb je zelf mij niet gevraagd hem te arresteeren?"

„De Gouverneur van Asben heeft ons den dank van Frankrijk overgebracht voor onze trouw, heer. Hij heeft ons gezegd, dat Frankrijk wederkeerig ons zal helpen, als wij het noodig hebben."

„Dat weet ik en daar kan je ook op rekenen, maar

ik kan niet goed begrijpen, wat dit te doen heeft met Ben Hoedi."

„Ik zelf wensch Ben Hoedi te straffen, heer."

Ha, nu gaat kolonel Le Roux een licht op. Hij heeft ook wel goed gezien, dat een Toeareg en een Arabier niet vergevensgezind zijn. Annoer wil zelf Ben Hoedi straffen, maar hoe?

„Zeg mij ronduit, Annoer, wat wilt ge met den schelm uitvoeren? Maar denk er om, alles moet gewettigd zijn. Hoewel ik niet inzie, hoe ik het kan toestaan."

Nu ontvouwt Annoer zijn plan; het plan, waarover hij al weken lang heeft nagedacht en dat nu in zijn hersens een vasten vorm heeft aangenomen.

De kolonel luistert toe met klimmende belangstelling en telkens knikt hij goedkeurend met het hoofd.

Als Annoer uitverteld is, staart de Gouverneur naar de wit geschilderde, stalen zoldering van zijn werkkamer en eenige minuten is het doodstil in het vertrek.

„Als je plan gelukt, zal Ben Hoedi rust noch duur kennen vóór hij zich op jou en je gezin bloedig heeft gewroken. Mislukt je plan, dan is hij de held en jij bent de vernederde, Annoer," zegt de kolonel ernstig.

„Mijn plan zal gelukken, heer," komt er met overtuiging uit Annoers mond.

Kolonel Le Roux schudt evenwel met bezorgdheid het hoofd over de naar zijn meening onverstandige koppigheid van den Toeareg.

„Ga je gang, Annoer. Je kan van mijn hulp zeker wezen," zegt hij ten slotte.

„Ik dank u, heer. Als — en de Immager drukt sterk op dit woord — mijn plan mislukt, is Sidi Mokhammed alleen vernederd en blijft Annoer nog over."

„En dan zal Annoer wijs doen zijn getuige te halen

en de zaak aan mij over te laten. Dan loopen zijn vrouw en kinderen geen gevaar meer," voegt de Gouverneur met warmte hem toe.

„Mijn plan zal gelukken, heer," zegt Annoer op stelligen toon.

De beide mannen nemen nu afscheid van elkaar en Annoer keert huiswaarts, naar zijn dochter en Govert.

Deze twee hebben in de vroegte het oude paleis van sultan Megada bezichtigd en de troonzaal bewonderd, waarin de opstandeling, naar men zegt, zijn doodvonnis ondergaan heeft.

Daarna slenteren ze over de markt en zien Annoer het huis binnengaan.

Ze volgen hem en daar binnen deelt Annoer den uitslag van zijn bezoek aan dochter en vriend mede.

De Immager ontvouwt hun ook zijn plan en het is moeilijk te zeggen wie meer verwonderd en verbaasd is, de Gouverneur of Govert en Tehit.

Elken morgen rijden nu Tehit en Govert naar buiten, naar den grooten karavaanweg, die naar het noorden gaat. Even buiten Agades is deze weg over een paar mijlen zeer steenachtig en een sneldravende kameel loopt er groot gevaar zijn hoeven te scheuren en zich pijnlijk te wonden.

Buiten de poort stijgt Tehit dan ook af en bindt haar rijdier dikke, lederen schoenen om de hoeven.

Op het steenachtige gedeelte volgt de zandweg, die mijlen en mijlen naar het noorden voert. Ongeveer tien mijl van Agades verwijderd, ligt een tweesprong, de plaats, waar een oud, weinig gebruikt karavaanpad, zich met het nieuwe vereenigt.

Tehit, als ze het rotsachtige pad heeft afgelegd, ont-

schoeit haar rijdier en Zara snelt dan, met zijn jonge meesteres op den bult, als een wervelwind voorwaarts.

Bij den tweesprong keert ze om en keert tot haar broeder terug, langs het oude pad; Govert wacht daar maar geduldig op haar. Hoe goed ook zijn areggang is, met geen mogelijkheid zou hij Zara kunnen bijhouden. Niet voor niets heeft Annoer dat edele dier Zara genoemd: Zara, de snelvoetige.

Tehits morgenrit is een rit van twintig Engelsche mijlen, dat is zoowat vijfendertig K.M.

Govert is altijd beangst, dat zijn zuster iets kan overkomen gedurende dien langen rit en daarom gaat hij niet uit, of hij torst een geladen geweer op den rug en houdt Tehit goed in het oog.

Aan het einde van den rit geniet Zara zijn pepermuntstokje. Het dier weet, dat het deze geliefde versnapering heeft verdiend en het is er dol op.

Annoer luistert opmerkzaam naar het verslag, dat Tehit elken morgen van haar uitspanning geeft en met trots vertelt zij, dat ze dezen keer den langen weg in tien minuten minder tijd heeft afgelegd dan ze daarvoor in het begin noodig had. Zara schijnt vast besloten in den kortst mogelijken tijd zijn pepermuntstokje te verdienen.

In het einde der week is Agades in rep en roer. Op de markt, in de huizen, in de kazerne en theekamers wordt van den morgen tot den avond nergens anders over gesproken dan over het groote nieuws:

„Een wedren tusschen een paard en een kameel."

De Arabieren op de markt staan in groepen bijeen en het is niet zeldzaam, dat een uitbundig gelach over het marktplein weerklinkt. Heb je ooit gehoord, een

kameel, die met een Arabisch paard zal dingen om den snelheidsprijs!

Gaat een zwijgende Toeareg, schommelend als iemand, die zeebeenen heeft, toevallig zoo'n groep Arabieren voorbij, dan slingert men hem een vloed van schipscheuten achterna.

De gesluierde zoon van de woestijn verwaardigt zich

echter niet er op te antwoorden. Wel mompelt hij misschien achter zijn tagilmoes: „Ikhankhamen!"

Ook de Toearegs verzamelen zich op verschillende punten en bespreken het onderwerp van den dag.

„Ik hoor, dat de kameel aan een rijken Arabier behoort, een zekeren Sidi Mokhammed," zegt er een.

„De kameel is uit het Asbengebergte en is van de edelste afkomst," zegt een ander.

De Arabieren lachen om de stommiteit en hoogmoed van die gehate Toearegs. Een paard tegen een areggang! Het is om je krom te lachen!

De Toearegs bewaren een hoogmoedig stilzwijgen. Zeker, het is een waagstuk, maar zij weten, dat het niet zoo onmogelijk is. Zijn niet de areggangs van Annoer, den Immager, van wien het gerucht gaat, dat hij in Nigerië omgekomen is, beroemd om hun snelheid en uithoudingsvermogen?

„Wanneer heeft de wedstrijd plaats?" vraagt een nieuwsgierige Israëliet aan één uit een groep zwetsende Arabieren.

„Maandagmorgen, zeven uur, en het kost geen geld!" roept de aangesprokene, die dadelijk bemerkt heeft, dat de vrager een zoon is van het oude volk, dat de geheele wereld over bekend is om zijn aangeboren gave van rekenen met geld.

Hij ziet zijn geestigheid beloond met een uitbundig gelach van zijn kameraden.

„Wie zullen er rijden?" vraagt de een aan den ander.

„Daar is men nog niet zeker van. De ruiter is Ben Hoedi, de paardenhandelaar uit Tibesti. Dit weet men. Maar wie de kameel zal berijden is onbekend."

En zoo wordt er in Agades, onder de Arabieren, onder de Toearegs, onder de officieren en soldaten, onder Haussa's, Marokkanen, Algerijnen, Israëlieten en Senegaleezen over niets anders gesproken dan over den wedstrijd.

Allen voelen, dat in de kern der zaak deze wedstrijd een strijd is tusschen de hoofdrassen der Sahara, tusschen de Toearegs en de Arabieren, die elkander doodelijk haten.

Maar hoe kan Ben Hoedi, in den kerker opgesloten, één der rijders wezen?

In het begin der week heeft hij een brief ontvangen, hem door een der wachters gegeven.

Ben Hoedi,

Ik daag u uit om met een uwer beste paarden te rijden tegen een mijner kameelen.

De rit gaat van de oosterpoort over den noorderkaravaanweg naar den tweesprong en van daar weder naar de poort terug langs het oude pad.

Neemt ge deze uitdaging aan, dan zal kolonel Le Roux u na den afloop in vrijheid stellen.

Meld kolonel Le Roux welk paard ge wilt berijden en waar het gestald is. Dit paard zal, gezadeld en getoomd, geheel in goeden welstand, Maandagmorgen om zeven uur buiten de Oosterpoort voor u gereed staan. Kolonel Le Roux zal zorgen, dat ge op dien tijd daar ook zult zijn.

SIDI MOKHAMMED.

Drie-, viermaal heeft hij den brief gelezen.

Is die brief een grap?

Wie is toch die geheimzinnige Sidi Mokhammed?

Neen, een grap is die brief niet, want hij herkent de handteekening.

Is Sidi Mokhammed dan toch een vreemde vorst, die zooveel invloed heeft, dat hij zelfs kolonel Le Roux bewogen heeft om hem, Ben Hoedi, op deze wijze zijn vrijheid te schenken? Een Arabisch paard tegen een kameel?

Waarom heeft Sidi Mokhammed dezen nonsens verzonnen?

Deze, en nog duizend andere gedachten doorkruisen zijn brein. Maar aannemen doet hij het zeker! Al zou het niet zijn om zijn vrijheid te herkrijgen, dan alleen

toch om die gehate Toearegs met hun kameelen eens belachelijk te maken.

Hij schrijft een brief, dat hij de uitdaging aanneemt en na het schrijven aan een wachter gegeven te hebben, is hij nieuwsgierig of hij iets verder zal hooren, want geheel vertrouwen doet hij de zaak niet.

Toch schijnt er werkelijk iets van aan, want men vergunt hem grootere vrijheid en beter voedsel. Een Arabische kleermaker komt, vergezeld van een gewapenden wachter, in zijn cel en deelt hem mede, dat hij op last van Sidi Mokhammed moet vragen, welke kleederen hij wenscht. En de nieuwe kleederen, nieuwe schoenen en de gevraagde rijzweep arriveeren.

Nog twijfelt hij, maar deze twijfel verdwijnt bijna geheel als de Maandagmorgen is aangebroken en hij in de vroegte, na zijn morgenmaal, wordt afgehaald door een korporaal met twee soldaten.

Hij verlaat werkelijk de gevangenis en stapt, tusschen zijn geleide in, naar de Oosterpoort.

Daar, buiten de Oosterpoort, is het geweldig druk. Het schijnt alsof alleen de blinden en melaatschen in Agades zijn achtergebleven.

Ook het garnizoen is op de been.

De nieuwsgierigen hebben zich in lange rijen aan weerszijden van den weg geschaard en gewapende ruiters bewaren de orde. Vele toeschouwers zijn te paard of zitten op een kameel. Zelfs zijn er, die gebruik maken van een geduldigen ezel.

Als Ben Hoedi verschijnt, kijken de Arabieren, die allen aan één kant van het pad staan, verwonderd op, omdat de bekende paardenkoopman bewaakt schijnt te

worden, maar als zij zien, dat hij zich vrij beweegt en terstond op het gezadelde paard, dat door Racca bij den teugel wordt rondgeleid, toetreedt en het schoone dier monstert, gaat er een donderend gejuich op en honderd gelukwenschen bereiken zijn ooren.

„Allah ya ba ku lafiija!" „Allah ya ba ku lafiija!"

Belil staat naast een gesloten tent en houdt Zara bij den teugel vast. Het schoone dier is reeds geschoeid.

Uit de tent treedt kolonel Le Roux in het morgenlicht en stapt regelrecht naar Ben Hoedi.

„Vier van de snelste, gewapende ruiters, zullen paard en kameel volgen, Ben Hoedi. Doet ge een poging om te ontvluchten, dan zullen ze je neerleggen!"

„Ben ik vrij, als ik terugkom?" vraagt Ben Hoedi kort.

„Vrij als een vogel in de lucht, Ben Hoedi!"

„Dan kunt ge uw ruiters wel bij u houden!" zegt de Arabier op norschen toon.

De kolonel zegt hier niets op, maar inwendig bromt hij: „'k Zal wel wijzer wezen. Een man als Ben Hoedi is niet te vertrouwen."

Ben Hoedi kijkt eens rond. Van Sidi Mokhammed bespeurt hij niets, hoewel hij stellig gedacht heeft den invloedrijken vorst te zullen aantreffen.

Op een wenk van den kolonel worden paard en kameel naast elkaar geplaatst. De nieuwsgierigen rekken den hals uit om te zien, wie den kameel zal bestijgen.

Ben Hoedi zit reeds in het zadel.

Daar opent zich de tent en een jonge Toeareg vertoont zich aan de oogen der nabijstaande toeschouwers.

Met den eigenaardigen schommelenden tred, allen Toearegs gemeen, stapt hij naar den kameel, die knielt

en zijn jongen meester in het zadel opvangt. Want jong moet die meester wel zijn! Hoe klein is die voet in die hooge, roode rijlaarzen en hoe tenger is die hand, die den toom van Belil overneemt.

Maar van zijn gelaatstrekken is niets te bespeuren: de tagilmoes veroorlooft alleen de oogen te zien, een paar jonge, donkerblauwe oogen!

Het publiek is nu stil en wacht.

Kolonel Le Roux geeft een soldaat het sein, zijn geweer in de lucht af te schieten, een sein, waarvan de twee ruiters in kennis zijn gesteld.

Nauwelijks wordt het schot vernomen, of Ben Hoedi rukt kort aan den wreeden teugel, drukt zijn paard de sporen in de lendenen en stuift vooruit.

Als hij de lange reeksen zijner landslieden voorbijsnelt, klinken hem luide jubelkreten achterna. De Toearegs zwijgen.

De jonge kameelruiter drijft Zara, alhoewel het dier geschoeid is, met omzichtigheid over het lange, hobbelige gedeelte van het pad.

Geen Toeareg, die een kreet uit. Wel de Arabieren, die een razenden schik hebben in den langzamen Zara.

Ben Hoedi is een geweldig eind vooruit, als de snelvoetige aan het einde van den ongelijken, scherpen weg is gekomen, waar de jonge kameelruiter stilhoudt en haastig het dier de sandalen uittrekt.

Vlug wipt hij weer in het zadel.

De toeschouwers zien hoe de kameel nu als een wervelwind in een wolk van zand voortsnelt.

Twee zandwolken! Twee voortwentelende zandwolken!

Twee zandwolken, gevolgd door een berg zand, waarin vier ruiters te onderscheiden zijn.

Ten laatste kan geen der toeschouwers iets meer onderscheiden. Ver in de verte is een wolkje, dat is alles.

Alles staart nu naar het oude pad.

Sekonden duren uren. Op het oude pad is nog niets te zien. Geen rookwolkje, of liever zandwolkje krinkelt in de verte nog omhoog.

Daar klinkt een schelle stem:

„Daar komen ze!"

De Toearegs hebben zich naar den ouden weg gekeerd en de Arabieren, zich niet storende aan de kreten der soldaten, ijlen naar de overzijde van den weg.

Waar de oude weg samenloopt met den nieuwen is de toegang zorgvuldig afgezet.

In de verte wentelen stofwolken, maar van paard of kameel is geen spoor te ontdekken.

De stofwolken waaien nader en nader en twee donkere figuren kunnen al onderscheiden worden.

„Ben Hoedi is vóór!" schreeuwt een scherpziende Arabier.

Als de ruiters onderscheiden kunnen worden, brullen de Arabieren in koor: „Ben Hoedi is voor! Ben Hoedi is voor!"

Ja, Ben Hoedi is voor, maar wordt op den voet gevolgd door den jongen kameelruiter.

Hoe is het mogelijk, dat deze den grooten afstand, die hem in het begin van den Arabier scheidde, zoo ingekort heeft?

De luidruchtige Arabieren staken hun rumoer.

Paard en kameel zijn nu duidelijk te zien, niet het een voor en de ander achter, maar naast elkander vliegende.

Ben Hoedi ranselt zijn prachtig ros wreed en

onbarmhartig. De toeschouwers zien zijn rechterarm voortdurend op en neder gaan.

De jonge kameelruiter is haast niet te onderscheiden van zijn areggang, zoo tenger is zijn gestalte.

Ademloos stil is het nu onder de gespannen toeschouwers.

Een kromming van den weg onttrekt de beide ruiters aan het oog.

Maar daar komen ze weer te voorschijn.

Allen turen naar die voortjagende en snel naderende gestalten en houden den adem in.

„De kameel is vóór!" schreeuwt een lange, jonge Toeareg, die een kop boven de anderen uitsteekt en die zijn gewone kalmte in de opwinding van het oogenblik verliest.

Onder de Arabieren ontstaat een onrust; ook zij zien nu, dat Zara het paard van Ben Hoedi voorgekomen is en zij kunnen hun oogen niet gelooven. Het is een onmogelijkheid!

Maar het is waar, de kameel is voor.

Woedend vallen de slagen van Ben Hoedi's rijzweep op den hals van zijn paard. Het stomme dier spant al zijn krachten in en komt den kameel op zijde.

Dit doet de Arabieren nieuwen moed scheppen.

„Vooruit Ben Hoedi! Vooruit Ben Hoedi!" schreeuwen zij in koor hun landsman toe.

Weer een sprong van het paard, en van de aansnellende dieren zijn alleen kop en voorpooten te zien. Het is niet mogelijk te ontdekken, wie voor is.

Daar stuiven de ruiters langs de eerste toeschouwers.

De kameel is voor, niet veel, maar hij is voor.

Als de Toearegs dit zien verliezen zij hun kalmte.

„Allah zegene den onbekenden ruiter!" roept een

zware stem en deze wensch herhaalt zich in breede kringen.

De menigte is nu opgewonden. Arabische vloeken en Toearegsche gebeden mengen zich dooreen.

Daar stuiven kameel en paard voorbij de opeengehoopte menschenmassa aan het einde van den weg.

Uit de eerst saamgesnoerde kelen van de Toearegs dondert nu een razend gejubel, want Zara heeft met zijn borst het touw doorgedrukt en wordt door Belil gegrepen.

Govert springt naar voren en vangt den jongen ruiter in zijn omhooggestoken armen op, onder de luide zegenwenschen van de verzamelde Toearegs.

Deze haalt van onder zijn stofmantel een pepermuntstokje te voorschijn en de natbezweete Zara buigt den kop om de begeerde en welverdiende tractatie aan te nemen, maar voor hij nog het stukje tusschen de lippen heeft, slaan twee slanke armen om den kop van het trouwe dier en de kleine overwinnaar drukt een kus op den zachten neus van zijn lieveling.

Vlak naast Zara komt Ben Hoedi's paard tot stilstand en Racca ijlt toe om het bij den teugel te houden. Het dier is wit van schuim en zijn mond bloedt.

Voor zijn gedienstigheid ontvangt de knecht een slechte belooning, want Ben Hoedi, met verwrongen gelaat en bloedbeloopen oogen, voegt hem een gansche reeks scheldwoorden toe en zwiept de zweep dwars over Racca's gelaat.

De Arabier springt, trillend van woede, op den grond en schopt met zijn zware rijlaars zijn ongelukkig dier tegen de buik.

Een groep Arabieren dringt de Toearegs in de nabijheid op zijde en omringt Ben Hoedi.

„Ellendeling!" schreeuwt er een, „ellendeling! schandvlek! Blijft onbegraven in het woestijnzand liggen!"

Een ander heft de gesloten vuist omhoog en beukt den paardenkoopman op het hoofd.

Sarrend schreeuwen de Toearegs: „Akhankham! Akhankham!"

Arabische vrouwen, aangehitst door felle woede over de vernederende nederlaag, dringen zich tusschen de mannen in, slaan haar sluiers op en spuwen Ben Hoedi met verachting in het gelaat.

„Dat je kleinkinderen melaatsch mogen worden!" gilt een oude, tandelooze furie en deze allerontzettendste verwensching wordt door nog gruwelijker gevolgd.

Ben Hoedi kan zich niet verdedigen en van ontvluchten is ook geen sprake. Zijn gekrenkte en beleedigde stamgenooten willen hem vertrappen.

Kolonel Le Roux, die aan het gedrang en geschreeuw een einde wil maken, kommandeert den aanvoerder van een peloton soldaten de straat schoon te vegen, Ben Hoedi te bevrijden en hem naar het hoofdkwartier te voeren, uit vrees dat de verwoede Arabieren hem zullen vermoorden.

Maar voor hij weggevoerd wordt, wacht Ben Hoedi nog een andere, een diepere vernedering.

De soldaten voeren hem langs de Toearegs, die rondom den overwinnaar staan geschaard.

Deze laat het stofkleed vallen en rukt zich de tagilmoes van het gelaat.

Ben Hoedi's knieën knikken, als hij het gelaat van den overwinnaar ziet.

Ook de Toearegs gapen van verbazing.

Daar staat Tehit. Haar gelaat is een en al zonneschijn en haar blauwe oogen stralen.

„De overwinnaar is een meisje!" roepen de menschen elkander toe.

„De overwinnaar is een meisje!" weergalmt van alle zijden. Als een loopend vuurtje verbreidt zich dit wonderlijke nieuws door de menigte en maakt de vernederde Arabieren nog woedender.

Ze zouden zich op Ben Hoedi willen werpen, maar de vrees voor de gewapende macht weerhoudt hen.

Grijnslachend brult er een tot Ben Hoedi:

„Overwonnen door een kameel! Overwonnen door een meisje! Schandvlek, ga je verhangen!"

De paardenkooper hangt meer tusschen de soldaten dan dat hij op zijn voeten staat.

Hij is vernietigd, verloren! Al zijn trotsche laatdunkendheid heeft plaats gemaakt voor een armzalige angst.

Secties militairen drijven de dralende inwoners de stadspoort binnen, hoewel het een geruimen tijd duurt voor de rust weergekeerd is.

Tehit en Govert hebben zich in de tent teruggetrokken.

Een half uur later zit kolonel Le Roux weer achter zijn werktafel in zijn kamer in het hoofdkwartier.

Voor hem staat Ben Hoedi, gebroken, verslagen, vernederd.

„Je bent vrij. Je kunt gaan. Maar daar is iemand, die jou nog iets te zeggen heeft."

Ben Hoedi hoort bijna niet, wat de Gouverneur hem toesnauwt.

Zacht wordt de kamerdeur geopend en de persoon, die behoedzaam binnentreedt is Sidi Mokhammed.

„Ik heb Ben Hoedi iets te vragen, heer," zoo richt hij zich tot den kolonel.

„Gaat uw gang!" roept de Kolonel.

„Ben Hoedi, wat hebt ge Annoer toegewenscht, toen de ongelukkige Immager op den grond gekruisigd lag?" klinkt een diepe, ernstige stem.

Als door een adder gebeten schrikt de Arabier op en keert zich naar Sidi, maar hij zwijgt.

„Niet één, maar duizend dooden zult ge sterven! Dat hebt ge Annoer toegeroepen, niet waar?"

„Wie zijt ge toch?" stamelt de ellendige Arabier en staart Sidi Mokhammed aan.

Deze rukt de blauwe bril en den tulband af.

De donkere haartressen vallen over zijn schouders en met zijn blauwe oogen ziet hij Ben Hoedi scherp aan.

De Arabier struikelt eenige passen achteruit.

„Annoer!" schreeuwt hij heesch.

„Ja, Annoer, dat ben ik. Annoer, dien jij wreed hebt willen dooden, dien jij duizend dooden hebt toegewenscht. Ben Hoedi, ik heb mij op je gewroken. Je bent een schandvlek in de oogen van je volk. Je vrouwen en kinderen keeren zich met afkeer van je af. Honderd ellendige levens mag je leven!"

Het is, alsof Ben Hoedi krimpt, terwijl de Immager spreekt.

Nu rijst kolonel Le Roux op en wenkt de beide soldaten, die naast de deur op wacht staan.

„Gooi den ellendeling door de achterdeur op straat!" gebiedt hij.

De soldaten grijpen den vernietigden Arabier bij de schouders en sleuren hem naar buiten.

Den volgenden morgen vroeg trekt Annoer met zijn

karavaan naar het noorden, naar de bergen van Asben met hun waterwellen, een gebergte, dat als een kostbare edelsteen pronkt op een veld van dor, verbrand zand.

Annoer voert zijn dochter Tehit in de verlangende moederarmen terug en zal zijn jongen vriend voorstellen aan de rijkste dadelkweekers van de westelijke Sahara.

BESLUIT

ZUNGERU, 12 Mei 1930.

Beste vriend Govert.

Drie jaren geleden, toen ik nog geen Gouverneur-Gen......, ik bedoel Resident van Zungeru was, van de welvarende centrale provincie van Nigerië, toen vertrouwde ik niet recht al dat gezuster en gebroeder van jou en Tehit, maar, de jonge dame was toen nog zoo jong, ik meen vijftien jaar, was het niet? dat ik er mijn hoofd niet over brak.

Maar uit je brief zie ik warempel, dat het ergste gebeurd is.

Kerel, hartelijk gelukgewenscht met je huwelijk. Uit je brief vernam ik met blijdschap, dat je vrouwtje, vóór zij het pensionaat in Tunis verlaten heeft, met volle toestemming van haar ouders tot het geloof van haar voorvaderen is teruggekeerd. Dat doet mij veel genoegen, want die huwelijken tusschen Christenen en halve of heele Mohamedanen stuiten mij tegen de borst.

Misschien vind je me erg conservatief, maar ik steek mijn ouderwetsche meeningen niet onder stoelen en banken.

Van verschillende kanten heb ik gehoord dat Tehit, — dit gedeelte sla je over, als je haar den brief hardop voorleest, — haast net zoo mooi is als mijn Doortje, de blauwoog, je weet wel. Enfin, dit kan ook niet anders, want haar vader en moeder mogen er wezen, hoor!

En nu bij mijn gelukwensch een cadeautje.

a. Een koperen ring, waaraan een leeren zakje hangt. Op het zakje een tooverspreuk. Er in het verdroogde linkeroor van een zwarte hyena.

Hang, o Leeuw, het zakje met den ring aan uw rechterpink, dan zal uw linkerarm niet trillen, als ge dien om den hals uwer aangebedene vouwt.

b. Een stukje hout met twee touwtjes.

Bind dit om uw voorhoofd, o Leeuw, en Tehit zal geen enkele uwer gebreken zien.

N.B. Zoodra ge thuis komt, moet je dit ombinden, en niet afnemen, vóór ge de deur uitstapt, want het aantal uwer tekortkomingen is legio.

c. Een stukje tin aan twee vieze riempjes.

Bind dit om uw hals, o Leeuw, zoodra er een kleine oneenigheid dreigt. Het gevaar zal afgewend worden en met klare oogen zult ge de vele deugden uwer vrouw zien, en de weinige, die wij, mannen, in het algemeen bezitten.

d. Voorts een streng kattennagels, apentanden, schelpjes, gebrande houtjes en een plukje staartharen van een witte rat. Hang dit, o Leeuw, om uw hals, zóó, dat het haarbosje de holte uwer gezonde maag kittelt. Dan zult ge altijd uw woord houden en uw vrouw liefhebben.

e. Een lederen étui. Dit is voor Tehit alleen.

Als ik het volgend jaar met mijn vrouw en zoontje met verlof in Engeland kom en wij gezellig een kommetje kruizemuntthee zullen genieten, dan hoop ik te zien, dat de huisvrouw in haar schik is met de voorwerpjes, hier, door een inlandschen zilversmid, gemaakt.

Je schoonpapa, mijn trouwe vriend Annoer, schreef mij, dat je oude vriend Ben Hoedi, die hoofdman was

eener bende woeste woestijnroovers, met zijn geheelen troep door een afdeeling Fransche soldaten in de pan is gehakt.

Mijn Doortje verlangt om kennis met jullie te maken. Dan kunnen we al die oude geschiedenissen nog eens ophalen. En nu, beste Govert, tot ziens.

Allah ya ba ku lafiija!

Allah ya ba ku hankali!

Je vriend Fraser.